DIPLOMAŢIA ROMÂNEASCĂ A CĂZUT EXAMENUL PRAGMATISMULUI

Andrei BĂDIN

În urmă cu un an în fruntea Ministerului Afacerilor Externe era numit Andrei Pleşu, un fin intelectual şi un prestigios filosof şi mulţi credeau că faţa diplomaţiei româneşti se va schimba radical. Timpul ce a trecut duce la necesitatea unui bilanţ al activităţii Ministerului de Externe şi a Domnului Pleşu personal.

Din păcate pentru diplomaţia românească, cât şi pentru Domnul Pleşu, nu putem spune la acest început de an, lucruri frumoase despre Ministerul de Externe. Din contră, chiar diplomaţia românească a regresat, iar prezenţa ei în lume a fost ca şi inexistentă, neputând fi fructificate nici una din şansele cu adevărat istorice pe care România le avea în Noembrie 1996, iar apoi, rămase active şi după duşul rece dela Madrid.

În primul rând, Domnul Pleşu nu a realizat promisa şi extrem de urgenta despăduchere a instituţiei din Aleea Modrogan. Foştii securişti şi-au consolidat poziţiile, iar sub domnia distinsului filosof a revenit în Ministerul de Externe pe post de director-eminenţă cenuşie, celebrul Serghei Celac, reîntors din postul de ambasador dela Londra, de către Preşedintele Constantinescu. Celac, celebrul agent sovietic şi fost translator al lui Ceauşescu, este cel care acum taie şi spânzură în Ministerul de Externe. Tristă şi odioasă realizare a Ministrului Pleşu... Şi, din păcate, nu e nici ultima, iar exemplele pot continua.

În 1998, Ministerul de Externe a ratat obiectivele strategice ale României: punerea în practică a Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii şi Italia, consolidarea rolului României de putere sub regională şi relaţia specială cu Germania, care putea să capete o altă dimensiune în timpul prezenţei la putere la Bonn, a Cancelarului Kohl. Vizita lui Bill Clinton la Bucureşti şi vizita lui Constantinescu la Washington au rămas doar nişte simple vizite până în prezent, deoarece, celebrul Parteneriat nu a putut fi pus în aplicare, lăsând practic relaţia bilaterală în aer şi fără substanţă. *"Anul Germaniei"* - 1998, aşa cum îl caracteriza Preşedintele Constantinescu în Decembrie 1997 la Bonn, a fost anul scandalurilor în care au fost implicaţi diplomaţii români dela Ambasada din Germania, iar relaţia cu cel mai important stat european nu a câştigat nici un milimetru în substanţă şi coeziune. Relaţia cu Italia, un partener puternic în zona Mediteranei, a fost lăsată de izbelişte ca şi colaborarea cu Spania, unde creştin-democraţii lui Aznar au încercat în diferite moduri să facă să se urnească din loc colaborarea româno-hispanică. Premierul Aznar îi reproşa Preşedintelui Constantinescu acest aspect în cadrul unei întâlniri dela Madrid din urmă cu câteva luni, iar singura replică a şefului statului a fost că va pune un Ministru special pentru relaţia cu Spania. România nu are însă nevoie de un ministru special pentru relaţia cu Spania, ci de un Ministru de Externe puternic şi dornic să pună în practică deschiderea Madridului faţă de România. Nu de miniştri, comisii şi alte surogate are nevoie Ministerul de Externe, ci de oameni capabili să realizeze obiectivele fundamentale ale României.

România a pierdut şi trilaterala cu Polonia şi Ungaria, o necesară şi importantă punte între Marea Baltică şi Marea Neagră, aşa cum a pierdut şi relaţia cu Moldova, iar dispreţul total arătat fraţilor noştri de peste Prut nu poate decât să amâne (dacă mai poate fi vorba încă de aşa ceva!) mult dorita apropiere între cele două state româneşti. Tot din punct de vedere al lăsării baltă a interesului naţional, se poate vorbi şi în cazul Tratatului cu Ucraina, a cărui punere în practică a fost lăsată la voia

Continuare în pag. 4

ISSN
0705-8365

Preţul unui abonament anual
30 $ /50 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 25 NR.266 - IANUARIE 1999 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

STAREA NAŢIUNII

Eugen BÂRSAN

În miezul stării naţiunii este recunoaşterea expresă a Preşedintelui Emil Constantinescu şi a Premierului Radu Vasile că ţara se află, în fapt, într'o gravă perioadă de criză. Cu sublinierea că singurul drum pentru depăşirea acestei situaţii dificile este adoptarea neapărată a unor măsuri economice coerente, stricte şi dure care să poată crea o situaţie în care cetăţeanii să o ducă mai bine începând cu a doua parte a acestui an. În esenţă, măsurile proiectate privesc o urgentare a privatizărilor şi închiderea întreprinderilor cu pierderi mari.

Că starea României dela rea a devenit crucială, se datoreşte faptului că toate proiectele de redresare rapidă, aflate pe mesele de lucru la Palatul Victoria, au fost fie mereu amânate, fie chiar abandonate, pentru satisfacerea *"tovarăşilor-domni"* de pe toate culoarele vieţii publice. De menţionat în chip special că o bubă a bubelor într'o atare privinţă a fost şi este Petre Roman. Iată că a trebuit să se ajungă la crucial-ul nemilos pe care-l vedem, pentru a se putea aduce vârful ţării la realitatea dată de picioarele de pe pământ care arată cât de scump trebue să se plătească o politică caracterizată doar de vorbe goale, care au cântat în chip şi fel aria reformei, a restructurării şi a privatizării.

Ca un argument scuză al neîmplinirii acestora se relevă şi faptul că, cultura clasei politice româneşti este mică, la nivel de începători, şi că de aceea, în loc ca treburile economico-financiare să se rezolve, a început harababura. Legată de: cine trebuia să facă legile? *"Tovarăşii-domni"*?! Şi iată aşa, harababura, în care intervine în plus şi scadenţa (1999) de plată a datoriei externe care se ridică la trei miliarde de dolari. Eventuala incapacitate de plată înseamnă cădere în catastrofă. Oare cum şi de unde se vor lua aceşti bani? Într'o atare situaţie numai cuţitul ajuns la os şi avertismentele cu iz de ultimatum, venite din afară, au putut determina prima privatizare a unei mari întreprinderi de stat, RomTelecomul. O fi însemnând cumva acest lucru un nou început? E greu de dat un răspuns pozitiv, când se poate socoti că, cu circa 750 de întreprinderi privatizate, din cele 2.800 existente pe rol, nu s'a ajuns departe.

Din acest motiv şi din altele, în loc de limpezire,

Continuare în pag. 4

ANOMALIA

Roxana IORDACHE

Un semn al anomaliei care huzureşte în România este lipsa de schimbare morală. CDR s'a situat pe primul loc în alegerile generale din Noembrie 1996 pentrucă simboliza, în primul rând, acest gen de schimbare. În fond, această primă treaptă sau, mai bine zis, temelie a schimbării în bine a societăţii româneşti, care ar fi trebuit să fie promisa schimbare morală. Mai precis, adoptarea legii morale la guvernare şi instaurarea ei în toate structurile statului. Numai că, să recunoaştem, Convenţia Democrată n'o putea realiza în acele condiţii pentrucă n'a obţinut decât treizeci şi ceva de procente. Restul alegătorilor a fost, probabil, prea viciat de propaganda vechiului regim ca să creadă în schimbare, ca să-şi asume, prin vot, imperativul ei. Un cerc vicios din care însă guvernanţii CDR puteau ieşi, dacă ar fi fost cu toţii însufleţiţi de voinţă politică, solidaritate şi mai ales, credinţa nestrămutată în puterea binelui. După câteva luni dela câştigarea alegerilor, Preşedintele Emil Constantinescu a rostit mult-citatele cuvinte: *"Am câştigat alegerile, nu şi puterea"*. Constatarea a fost interpretată în sensul că puterea economică şi cea mediatică au rămas în mâinile profitorilor vechiului regim. Ceea ce e real, fiindcă îmbogăţiţii frauduloşi ai comunismului şi post-comunismului şi-au întins tentaculele asupra economiei de stat, pe care nici n'au omorît-o, nici n'au lăsat-o să trăiască, ca să o poată exploata pentru a deveni *"capitaliştii roşii"*, construindu-şi monopoluri-căpuşă, pe de o parte şi pe de altă parte, transformând vechea economie de stat în *"materie primă"* pentru economia subterană. În ce priveşte mass-media, acest domeniu este, de asemenea, dominat de foşti activişti, securişti şi utecişti, care se erijează în formatori de opinie şi judecători infailibili. Ei infestează, de fapt, opinia publică românească, tot ca şi ieri, cu propaganda falselor valori, folosind, totodată, un limbaj adesea suburban. Reprezentanţii vechilor structuri proferează neobosit insulte şi calomnii mai ales la adresa foştilor deţinuţi politici şi a urmaşilor acestora.

Toată această confuzie şi îmbâcseală morală are efecte nu doar în planul mentalităţii, ci şi al economiei care stagnează. Se ştie că insuficienţa voturilor a obligat Convenţia Democrată să facă această coaliţie contra naturii cu PD. Era, însă, ea de natură să instituie o fatalitate a compromisurilor în lanţ? Cred, totuşi că nu. O condiţie ar fi fost buna credinţă, colegialitatea, solidaritatea şi buna credinţă a aliaţilor din CDR. Angajamentul faţă de valorile morale le-a lipsit, însă, şi de aici, dărâmarea guvernului Ciorbea, după o conspiraţie fratricidă. Setea de putere de dragul puterii şi averii a blocat Convenţia Democrată şi a subordonat-o intereselor PD, solidare cu cele ale PDSR (şi chiar PRM). Corupţia morală din rândul partidelor membre ale CDR a favorizat corupţia generală. Constatarea prezidenţială referitoare la faptul că democrata Convenţie n'a câştigat puterea are un viciu de fond. Acela că semnalează obiectivul (puterea), fără să-l definească şi fără să precizeze mijloacele de atingere a lui. Nu e adevărat că scopul scuză mijloacele, fiindcă mijloacele necurate compromit scopul. Şi dacă acceptăm să treci puntea cu ajutorul Necuratului, pe malul celălalt rămâi al Necuratului. Nu el te-a ajutat să treci dincolo, ci tu l-ai

Continuare în pag. 5

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Andrei BĂDIN	pagina 1
Roxana IORDACHE	pagina 1
Roland Cătălin PENA	pagina 4
Bogdan COSTEA	pagina 6
Dan BITU	pagina 6
Viorel PALTIN	pagina 6
Prof. Radu BADIU	pagina 7
Prof. Banu SERDARU	pagina 8
Av. George VASU	pagina 8
Prof. Gh. BUZATU	pagina 10
Prof. Andrei Iuliu HOSSU	pagina 11
Dan BOTEA	pagina 20
Alexe COSTA	pagina 20
Aurel BĂDĂIAN	pagina 20

editorial

ROMÂNIA INTRĂ ÎN ANUL 1999

Cu toate prevederile pesimiste raportate de mai toată mass-media, cu toate greşelile făcute de Convenţia Democrată Română şi partidul de guvernământ PNŢCD, cu toată neîncrederea în personalităţile politice din actuala coaliţie guvernamentală, care şi-a sacrificat oamenii cinstiţi şi morali, cu toată economia care merge spre colaps, mai există o ultimă şansă de salvare a României şi aceasta, chiar în acest an, anul 1999.

Primul ministru al României, Radu Vasile, într'un interviu pe care l-a acordat ziarului *"Bursa"*, a declarat că *"mass-media amplifică semnificaţia unor gesturi ale partidelor din coaliţia guvernamentală, creînd impresia unei permanente atitudini contestatare faţă de politica guvernului. Cert este că, la ora actuală, ne confruntăm cu serioase dificultăţi care însă, nu ar trebui să demobilizeze pe unii din partenerii noştri, deoarece, avem semne că se pot găsi şi vor fi găsite soluţii pentru problemele cu care ne confruntăm"*. După ce marile monopoluri statale au fost reorganizate în regii autonome, *"acum urmează restructurarea propriu-zisă a industriei şi transporturilor"*, în ciuda unor coaliţii de interese puternice sindicalo-manageriale, a spus Dl. Vasile.

În continuare, Premierul dă mai multe explicaţii asupra întârzierii de redresare a economiei şi de relansare a producţiei industriale şi agricole. Toate acestea se explică prin moştenirea situaţiilor grele din guvernările anterioare lui 1996. Şi Radu Vasile a asigurat că guvernul va obţine rezultate bune, dacă va exista *"linişte socială"*. Vorbind de linişte socială, Premierul se referă în primul rând la ameninţările sindicatelor cu greve, ca urmare a închiderii celor 49 de întreprinderi ce se află în pragul falimentului. Şi pentru aceasta el a cerut poporului român 6 luni de linişte.

Peste acest vulcan care stă să erupă, plutesc norii negri ai scadenţei celor 2 miliarde de dolari, împrumut făcut în timpul fericirii neo-comuniste iliesciste.

Bugetul ţării pe anul 1999, de care însuşi Ministrul Finanţelor se ruşinează pe ici pe colo, contestat atât de opoziţie cât şi chiar de unii parlamentari, reprezintă un alt spin în coasta guvernului. Versiunea guvernului pentru acest Buget a fost aprobată de executiv, urmând să se mai facă amendamente şi schimbări, în Parlament, atunci când va fi trimis pentru aprobare şi vot. Dar va fi votat ?

Coaliţia guvernamentală nu se găseşte la ora actuală, în zarvă. Se pare că nu există ciocniri interne şi atmosfera este destul de calmă, de fapt atât cât poate fi de calmă, într'o coaliţie de felul celei din România. Calmul dinaintea furtunii, am putea spune. Căci, cine ştie dacă acest calm nu este calculat, mai ales de opoziţie, care pândeşte rânjind sinuciderea lui Radu Vasile, care ar atrage după sine căderea guvernului, sau, chiar alegeri anticipate.

Opinia publică, care nu a uitat criza politică dela începutul anului 1998, priveşte pasivă la măsurile reformiste dela sfârşitul anului. Capacitatea actualei guvernări de a reface ţara pe dimensiunile ei: politice, economice şi financiare este problema principală a Executivului, pentru a câştiga încrederea opiniei publice naţionale şi mai ales internaţionale. Ea, este posibilă, dacă Radu Vasile va fi dur în continuare şi nu va fi influenţat în radicalitatea măsurilor propuse.

Presupunând că va învinge în acest maraton, câştigând astfel încrederea investitorului străin, de care este atâta nevoie azi în România, pentru a o câştiga însă şi pe cea a poporului român, la fel de important este şi aspectul refacerii morale a României, în care sens nu s'a progresat prea mult, am spune chiar că se bate pasul pe loc. Corupţia înfloreşte pe zi ce trece; de mult s'a uitat de punctul 8 al Proclamaţiei dela Timişoara, de procesul comunismului, cât despre deconspirarea dosarelor Securităţii, legea se tot modifică până cand va fi chiar cerută cu insistenţă de securişti. Educaţia religioasă lasă de dorit, iar tineretul este acaparat de tot ce este rău în Occident, şi tot cu gândul de a părăsi ţara cu prima ocazie. De asemenea, problemele de sănătate şi învăţământ aprind alte focuri în această primăvară.

Se pare că în încercarea de ieşire din acest mare impas, depindem în principal de Sindicate. Acestea însă nu-şi înţeleg adevăratul lor rol social, sau nu vor să-l accepte. Ele vor să impună vederile şi interesele lor maselor de sindicalişti, fără ca aceştia să fie în concordanţă cu liderii lor, care de fapt, sunt subordonaţi ideologiei marxiste şi nomenclaturii neocomuniste ca directive politice. Deşi într'un viitor nu prea îndepărtat ei nu vor putea scăpa de severitatea legală, juridică, a unui stat de drept, când manevrele lor vor fi dezvăluite. Este nevoie de înţelegerea lor azi, nu mâine.

Se poate vorbi de multe situaţii contradictorii şi dificile, aproape fără dezlegare în cuprinsul societăţii româneşti, dar nimic nu se poate îndrepta dintr'o dată, fără pregătiri îndelungate şi proiecţii bine chibzuite.

Nu se mai poate vorbi de o operă de guvernare ponderată. Fostele forţe ale dictaturii comuniste şi ale nomenclaturii post-comuniste, fac în continuare eforturi mari ca să nu se realizeze progrese în evoluţia societăţii spre forme superioare de *"libertăţi"*.

Scadenţa ne aşteaptă la colţ şi dacă reformele propuse de Radu Vasile nu îşi vor găsi suportul tuturor, politicieni şi oameni de rând, România nu numai că nu va mai putea să progreseze, dar va porni cu viteza unui avion care se prăbuşeşte, în negurile adânci ale oceanului.

George BĂLAŞU

ULTIMA SCRISOARE A ARHIEPISCOPULUI VALERIAN D. TRIFA

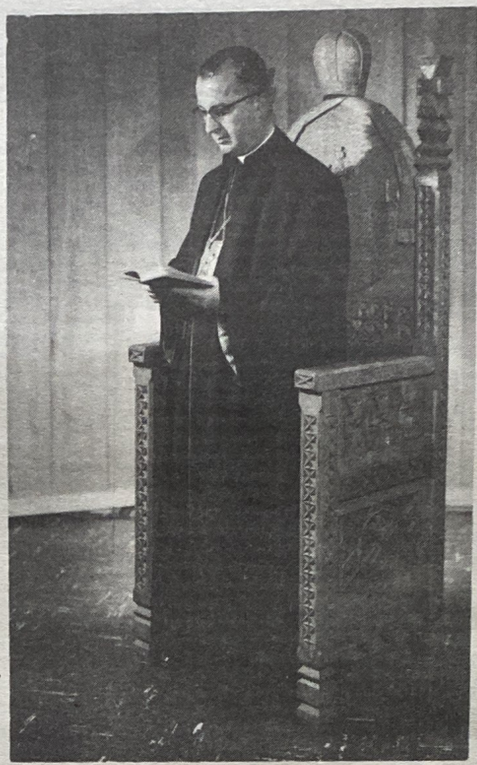

Se împlinesc în Ianuarie anul acesta 12 ani de când, în nemeritat exil, Arhiepiscopul Valerian D. Trifa a trecut la cele veşnice. Timpul care s'a scurs a fost suficient pentru a consolida şi definitiva locul pe care şi l-a binemeritat prin faptele sale. Este acum limpede că Arhiepiscopul Valerian D. Trifa a fost o personalitate excepţională: Ierarh, scriitor, organizator, Român şi om de omenie. În urma lui rămân o mulţime de lucruri ce sunt la vederea oricui: Vatra Românească, Bisericile ctitorite în vremea şi din îndemnul lui, studiile şi cărţile scrise şi tipărite şi *"Centrul de Studii şi Documentare al Românilor-Americani"*, pe care el l-a gândit şi întemeiat şi care cu mândrie azi îi poartă numele: *"Valerian D. Trifa. Romanian-American Heritage Center"*. Toate acestea sunt lucruri care nu pot fi tăgăduite, sunt fapte zidite din cărămidă, piatră, hârtie şi cerneală tipografică. Dar încă mai însemnată rămâne moştenirea lui ca simbol al credinţei şi dorului de libertate. În acest sens, ultima scrisoare a Arhiepiscopului Valerian D. Trifa, scrisoarea lui testamentară, capătă o excepţională semnificaţie şi este bine să ne aducem aminte de câteva lucruri spuse acolo:

"Trec peste pragul vieţii pământeşti mulţumind Tatălui ceresc că mi-a dăruit ocazia şi un şir de ani ca să pot lucra în slujba Bisericii sale drept credincioase Ortodoxe, a românismului şi a ţării mele adoptive, Statele Unite ale Americii... Sub vremi fiind, am trecut prin multe, însă momentul culminant al existenţei mele îl consider acela când D-Voastră, Românii Ortodocşi din America, m'aţi chemat şi m'aţi ales ca să Vă fiu păstor sufletesc. Sarcina care mi-aţi pus-o pe umeri şi pe care am primit-o cu cele mai bune şi sincere intenţii, nu a fost uşoară. Mă încumet să zic că de nu aş fi acceptat-o aş fi dus o viaţă mai liniştită, dar nu aş fi fost mai fericit... Dacă voi fi reuşit întrucâtva, recunosc că se datoreşte, în bună parte, celor cari m'aţi înţeles şi m'aţi ajutat. Vă mulţumesc tuturor. Ştiu şi aceea că, oricât aş fi vrut, nu am putut face tot ce trebuia şi nici nu v'am putut mulţumi pe toţi. Poate că, fără a-mi da seama, v'am făcut nedreptăţi. Fiţi cu îndurare şi iertaţi, aşa precum şi eu vă iert pe fiecare în parte, prieten şi duşman, pentru tot ceea ce, mi s'a părut mie, că mi-aţi greşit..." Iar scrisoarea testamentară o încheie Arhiepiscopul Valerian în acest chip: ***"Iar acum, când destinul Episcopiei trece în mâna D-Voastră, Vă îndemn să fiţi conştienţi de această mare responsabilitate. Staţi uniţi în duhul dragostei creştine, desbrăcaţi-vă de orice interes personal ori local şi lucraţi fără întrerupere pentru ca Episcopia Ortodoxă Română din America să-şi păstreze neştirbită libertatea câştigată şi să înflorească spre gloria lui Dumnezeu şi a Ortodoxiei şi spre mândria neamului românesc, din care ne tragem şi a ţării în care trăiţi."***

Din această scrisoare testamentară, ultima a Arhiepiscopului Valerian, se citeşte fără nici o greutate dragostea ce o avea pentru Biserica lui Dumnezeu, Neamul din care era scoborîtor, ţara adoptivă şi pentru libertatea omului în înţelesul ei cel mai spiritual, voinţa de a alege pe Dumnezeu şi căile Lui.

La Valerian simţul pentru acest fel de libertate i se citea sub bolta frunţii. El făcea parte din acea sare a pământului care împiedică mereu istoria să se scufunde cu totul într'o constrângere înnăbuşitoare şi degradantă. El făcea parte din acei aleşi şi nobili indivizi care ştiu din instict, chiar şi atunci când sunt siliţi să trăiască în beznă, în detenţie şi sub constrângere, ce este libertatea şi de ce trebue ea păzită ca lumină mântuitoare.

Arhiepiscopului Valerian i se potrivesc în totul şi cele spuse în scrisoarea testamentară de către Generalul Henning von Treschkow, ***"când peste puţine ore mă voi înfăţişa în faţa lui Dumnezeu, care mă va judeca... cred că îi voi putea spune cu conştiinţa curată tot ce am făcut în lupta mea... Iar după cum Dumnezeu i-a făgăduit cândva lui Avraam să nu distrugă Sodoma dacă în ea vor trăi zece drepţi, tot aşa nădăjduiesc că, pentru noi, Dumnezeu să nu nimicească ţara noastră... Valoarea morală a unui om începe din clipa în care este gata să îşi dea viaţa pentru convingerile sale."***

Alex. NEMOIANU

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL ?

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

IN MEMORIAM!

GEORGE DONEV

30 APRILIE 1909 - 16 DECEMBRIE 1998

A plecat dintre noi discret, așa cum a fost o viață întreagă. Înalt și drept, și-a luat zborul pe verticală pentru a ajunge mai repede în lumea lui, la oamenii cu care a trăit în camaraderie și plecaseră de mult înaintea lui. Rămăsese stingher printre noi și numai marea lui dragoste ne încălzea în preajma sa. Tinerilor, care veneau respectuoși să-l cunoască, putea să le fie bunic, altora mai în vârstă tată, dar figura sa învinsese vârsta, oprind parcă timpul în loc, pentru a fi de fiecare dată prezent, același ca acum 5, 10, 15... ani.

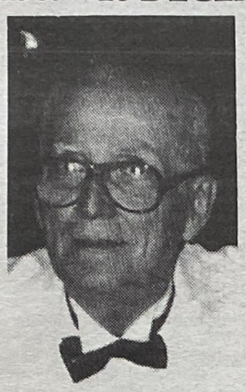

Te întâmpina totdeauna cu un zâmbet. Prindea din zbor ironiile, iar dacă îi plăcea un banc, te punea să-l repeți. Descoperea slăbiciunile oamenilor, se aprindea la nedreptățile și brutalitățile adversarilor, dar niciodată pana lui n'a jignit pe nimeni.

Ura comunismul cu întreaga lui ființă, deși nu-l cunoscuse pe viu, dar dincolo de șfichiuiala elegantă, n'a folosit josnicia și mârlănia unui limbaj de care abundă ciocnirile din presa românească.

De unde venea acest om cu maniere de adevărată aristocrație?

În ascendența sa îi găsim pe scară imediată un frate din partea mamei. Era nepotul marelui patriot român Vasile Stroescu, boer basarabean, care a fost un mare mecena al culturii românești. Ca și renumitul Gojdu, Vasile Stroescu a creat un fond de burse pentru Românii din Transilvania, când această parte a țării zăcea sub imperiul habsburgic. Era mândru de înaintașul său și din dragoste și respect pentru el, semna cu numele de Stroe Moldovanu o rubrică la *"Cuvântul Românesc"*.

La Săptămâna Câmpului Românesc din Hamil'on, era nelipsit. Dacă din întâmplare întârzia o zi, intrau toți în alertă și întrebau: *"Unde este Donev? Nu vine Donev?"* până când apărea, scuzându-se că a întârziat, dar din motivul întârzierii se isca o poveste cu toate întâmplările, din care George Donev nu reținea decât partea hazlie și toate necazurile le estompa cu glume, încât ai fi crezut că toată călătoria a fost un voiaj de plăcere.

Era atent la toate conferințele și reținea esențialul, pentru a discuta după aceea cu conferențiarul detalii, dar mai reținea și părțile care se pretau la ironii, pe care le nota pentru rubrica sa. Apărea după aceea cu cutia de table și de șah și, sub umbra pomilor dela Câmpul Românesc, începeau partidele de table ca în Dobrogea lui dragă, urmărite cu pasiune de chibiții înrăiți care așteptau rândul să joace cu învingătorul și, de cele mai multe rânduri, învingătorul era tot Donev.

La serile de tabără era nelipsit și cu câtă pasiune urmărea cântecele, cele mai multe vechi, dinainte de război, care îl duceau din nou în România, își amintea de teatrul Savoy, de C. Tănase, Vasilache, Dendrino, artistele pe care le cunoscuse și le vedea zilnic pe Calea Victoriei, când ieșea din biroul revistei humoristice *"Rățoiul"* pe care o crease și o conducea.

Nu era tip de aventurier, nici de mușchetar, dar a avut parte în viață de peripeții și aventuri pe care nu și le-a dorit, dar nici nu s'a plâns de ele. Își primea cu seninătate destinul și se pleca lui.

În 1941 era funcționar la Oficiul Cinematografiei și este trimis de Statul Român în America pentru contracte cu Hollywoodul. Obținuse viza americană și se îmbarcă pe vapor spre Lumea Nouă. Europa se afla însă în plin război și vasele de pasageri nu mai riscau să traverseze Atlanticul, de teama submarinelor care mișunau în tot oceanul. Trece prin Canalul de Suez, ajunge în India, acolo alte întârzieri și până la urmă, prin Oceanul Pacific, ajunge în America pe Coasta de Vest, nu pe Coasta de Est, cum ar fi fost normal. Pentru cei care astăzi ajung în câteva ore din Europa în America, această călătorie, care a durat luni de zile, apare de necrezut. Nu era rău nici pe Coasta de Vest, că tot în California trebuia să ajungă, dar cetățeanul român Donev, nu mai poate încheia nici un contract de nici un fel cu cinematografia americană, pentrucă România, între timp, declarase război Statelor Unite.

Praful s'a ales de delegație și contracte, iar el trebuia de acum să-și găsească de lucru pentru a trăi.

A lucrat la tipografie, a muncit pe unde a putut, până a luat legătura cu comunitatea românească. A fost activ la Uniune și Ligă, la publicația *"America"* și învingând toate greutățile a răzbit. După război a venit valul de refugiați români, dintre care mulți îi erau cunoscuți din țară. Generația de Aur a Exilului Românesc. A fost dela început alături de ei. Aveau de învins mentalități învechite și adversități noi, dirijate de guvernul comunist dela București, reușind să-i atragă pe toți Românii din America în lupta de stăvilire a infiltrației comuniste în Episcopie. Cu ajutorul Românilor mai vechi, în frunte cu tânărul și entuziastul episcop Valerian Trifa, au ctitorit noua organizare a așezământului dela Vatra Românească.

Au făptuit și au tăcut, pentrucă oratoria lor era oratoria faptei. Câți din cei noi veniți cunosc înălțătoarea epopee a acestor robinsoni și a vremurilor lor? Doar pelerinii care ajung la Episcopia Română dela Vatra Românească pot citi pe crucile făcute, încă de când erau în viață o parte dintre ei, numele lor. Cei ce vor să cunoască și să se reculeagă în acest cimitir istoric, pot să aprindă o lumânare la căpătâiul lor. Dorm în liniștea Vetrei: Arhiepiscopul Valerian Trifa, Vasile Posteucă, Stelian Stănicel, George Bulumete, Eugen Popescu și acum, alături de ei, George Donev...

Nu împlinise încă 90 de ani. Rămăsese cu nostalgia țării pe care ar fi vrut s'o vadă încă odată. Anul trecut i s'a ivit prilejul. Cu ocazia sesiunii ROMFEST '98, George Donev, care n'a lipsit dela nici o sesiune, a venit și la București. Avea o nepoată pe care n'a văzut-o de 57 de ani. Venea cu dânsa la conferințe, pentrucă nu mai recunoștea nimic din Bucureștiul pe care l-a lăsat. Când conferințele se terminau pășea încet pe Calea Victoriei, rememorând vechile așezări, căutând urma altor vremuri: *"Aici parcă era magazinul Sora"*, spunea privind de pe treptele Muzeului de Istorie Națională care atunci era Palatul Poștei. În pasajul *"Comedia"*, nu putea identifica locul unde a fost redacția *"Rățoiului"*.

"Dar teatrul Savoy, ce a rămas din el?" Citește firma Teatrul *"C. Tănase"*. *"Nu e rău, dar aici lângă 'Telefoane' era Teatrul Național"*. Loc pustiu și perforatoarele mușcă din beton. *"Ce vor să facă aici?"*

La Gambrinus, ușile sunt bătute în cuie. Unde a fost Tic-Tac și cinematografele Capitol, Roxy, ARPA? parcă sunt și parcă nu sunt, dar aici lângă Universitate era statuia lui Brătianu, și Doamne, ce era aici unde se ridică Teatrul Național?

Nu mai înțelegea nimic. Oamenii, străzile, orașul erau cu totul altfel decât le știa. Totul părea schimbat, doar pe ici pe colo câte o clădire relicvă îi amintea de vechiul București, dar orașul era cu totul altul. Mai bun, mai rău? Nu era Bucureștiul lui.

S'a întors la soția bolnavă, imobilizată în spital. Căpătase și o gripă din țară. Se împăcase cu destinul. Era un străin peste tot. În Florida nu-l mai aștepta nici Stănicel, nici Cola Chirani și nici alții. Doar dârzul Golea, căruia nu-i ajunge timpul să facă tot ce are în gând.

Citea de pe Internet știrile, le filtra și apoi le culegea pentru a ajunge la timp la *"Cuvântul Românesc"*. Uitase de moarte, dar ea nu l-a uitat pe el. L-a vizitat într'o seară, mireasă neagră și l-a răpit, iar noi am simțit după plecarea lui că suntem mai puțini și cu mult mai săraci.

Pace ție, suflet ales și du celor de acolo mesajul nostru, că nu-i vom uita și ne rugăm pentru ei.

Zahu PANĂ

NE-A PĂRĂSIT COLEGUL ȘI PRIETENUL GEORGE DONEV

El a fost omul care a scris această rubrică - semnând cu pseudonimul de **STROE MOLDOVANU** -, începând cu numărul 3 al *"Cuvântului Românesc"*, Iulie 1976. Primul lui articol a fost *"Cultura între două luntre"*. În tot acest timp, George Donev a mai scris și rubrica ***"DIN VIAȚA NOASTRĂ: AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE"***, semnată cu numele său propriu.

George Donev a încetat din viață, la vârsta de 89 de ani, în urma unui infarct, petrecut la locuința sa din Pompano Beach, Florida, Statele Unite, în ziua de 16 Decembrie 1998. Și a fost înmormântat în ziua de 30 Decembrie, în cimitirul dela Vatra Românească, Grasse Lake, Michigan, unde își făcuse de câtva timp o rezervație pentru locul de veci. Slujbele de prohodire și de depunere în mormânt au fost săvârșite de Părintele Gheorghe Cârstea, din Troy, Michigan.

El a fost singurul dintre noi care a avut o pregătire gazetărească, poate că chiar aș putea zice că și o moștenire scriitoricească, tatăl lui fiind un scriitor profesionist, bucureștean. Urmând linia tatălui, George a scos prin 1938-1940, la București revista ***"Rățoiul"***.

Reușind să se impună ca un om care trăiește pentru idealuri, Ministerul Culturii l-a însărcinat în 1940 cu o misiune culturală în America. Dar intervenind războiul, ruperea legăturilor diplomatice și imposibilitatea pentru Români de a mai merge în America pe drumul obișnuit de Vest, George Donev s'a aventurat în hotărârea sa temerară de a ajunge totuși în America pe drumul de Răsărit, al Orientului. Care i-a fost un fel de aventură unică de etape care-l poartă prin Egipt, India, Tailanda, Singapore și Honolulu. Ca, după cam o jumătate de an, să ajungă la ce și-a propus. Și anume, să pună piciorul în America.

Odată ajuns aici, misiunea lui oficială fiind decăzută, el își găsește un rost, pentru câtva timp, ca Redactor șef al ziarului *"America"*, publicația românească a *"Uniunii și Ligii"* Românilor din America, cu sediul în Cleveland, Ohio. Remunerația fiind însă slabă, el se gândește la o altă meserie. Și așa, se decide pentru cea mai apropiată de scris, devenind tipograf profesionist.

În paralel, George rămâne nestrămutat în credința că România trebue să renască din comunism și că trebue să activeze necontenit în acest sens. În slujba idealurilor lui de renaștere a țării din comunism, el a scris în *"Cuvântul Românesc"* cele două rubrici amintite, timp de 22 de ani. În fapt, a scris până la ultima lui suflare îngăduită de o vârstă destul de înaintată. Ultimul său articol a fost cel din luna Decembrie 1998: *"Romfest '98, București, România, diferit de precedentele"*.

Dragă George, îți mulțumim pentru tot ce ne-ai dat, nu te putem uita. Pentru sufletul tău deschis și pentru munca, talentul, scrisul și disciplina date *Cuvântului Românesc*.

Nu-l putem uita pe George Donev, pentrucă ne-a fost enorm de mult în prietenie și colegialitate. Nu-l putem uita și pentrucă ne lipsește.

DUMNEZEU SĂ-L ODIHNEASCĂ ÎN PACE!

În numele Redacției,
Eugen BÂRSAN

GEORGE DONEV:
UN ÎNAINTAȘ AL JURNALISTICII ROMÂNO-AMERICANE CONTEMPORANE

George Donev s'a așezat în Lumea Nouă la finele anilor treizeci sau începutul anilor patruzeci. Cu toate acestea, tipologic, el aparține generației Românilor-Americani veniți în Lumea Nouă după al Doilea Război Mondial. Încă mai exact, George Donev, a fost un înaintaș, un înainte-mergător al acestei generații.

Imediat după așezarea lui în Lumea Nouă, George Donev s'a alăturat comunității Românilor-Americani, care avea lipsă de serviciile unui experimentat și talentat jurnalist.

George Donev a lucrat împreună cu Ioan Gaspar, tipograf și ziditor de carte între Românii-Americani, a fost redactor-editor al mai multor periodice ale comunității și membru al orei de radio românești din Detroit. În toate aceste capacități, George Donev a produs lucru de calitate, apreciat și căutat de membrii comunității. În acest chip el s'a constituit în înaintaș și înainte-mergător al generației Românilor-Americani de după al Doilea Război Mondial și, încă mai vârtos, al jurnalisticii româno-americane contemporane.

Generația Românilor-Americani de după al Doilea Război Mondial a avut câteva trăsături distincte.

În primul rând, acea generație, constituită din primiii emigranți români veniți în Lumea Nouă și din urmașii lor, aparțineau, trup și suflet, Americii. Acea generație făcea parte din Lumea Nouă, dar păstra tradițiile și credințele românești. Acea generație alcătuise structuri comunitare tari și din sânul ei se ridicaseră noi conducători cu educație superioară. Ceea ce lipsea acelei generații era o orientare ideologică mai fermă și îndivizi dispuși să se dedice promovării unei asemenea orientări. Această lipsă a fost suplinită prin venirea noului val de refugiați; cei alungați de prigoana comunistă. Acestui val de refugiați i-a aparținut și George Donev.

În noile împrejurări istorice, în care valorile democratice ale sistemului american se aflau confruntate cu puterile întunecate ale bolșevismului, comunitatea Românilor-Americani a contribuit din toate puterile ei în a da în vileag răul comunist. Dar, în plus, în acei ani, comunitatea Românilor-Americani a mai făcut ceva: a salvat ce se putea salva din tradițiile românești amenințate cu distrugerea de regimul ocupației bolșevice. Acesta a fost meritul istoric al generației căreia i-a aparținut, ca fruntaș al ei, George Donev.

George Donev a scris și a vorbit mult, răspândind adevărul și mobilizând sentimentele pozitive. În mai toate chipurile el a fost înaintaș al jurnalisticii româno-americane contemporane. El a contribuit la înnoirea acestui jurnalism și a avut o contribuție personală aproape unică.

Jurnalistica româno-americană s'a dezvoltat încă dela începutul veacului al douăzecilea și a fost slujită de oamenii de mare talent. Această jurnalistică, tipologic, s'a alcătuit în tiparele jurnalisticii ardelene. Nu numai aceeași limbă frumoasă și răspicată era folosită dar și același stil, puțin rigid, puțin solemn și puțin sentențios. George Donev a adus ceva nou.

Format între gazetarii din București, de pe *"Sărindar"* (ulița unde se găseau redacțiile multor gazete bucureștene, faimoase mai ales prin virulență) el a introdus în jurnalistica româno-americană tonul ușor șugubăț, replica mușcătoare și aluzia urzicantă. Aceste noi procedee au fost de mare folos mai ales atunci când ele au fost utilizate în a combate cozile de topor care căutau să surpe unitatea grupului Românilor-Americani. Stilul jurnalistic, care i-a fost propriu, George Donev l-a dezvoltat în cursul câtorva decenii și o istorie completă a culturii românești în Lumea Nouă și a exilului anti-comunmist va trebui să îl pomenească la loc de cinste.

Alex. NEMOIANU

SFÂRŞIT DE MILENIU

—— Mihaela MOISIN ——

Am intrat în fine în anul 1999, anul trecerii dintr'un mileniu în altul. An ce va fi plin de surprize, de neprevăzut, dar nu neapărat conform tuturor prezicerilor făcute.

Americanul Anthony Carr a prezis, în primele zile ale anului, că Preşedintele Clinton nu va fi *"impeached"*, dar va fi asasinat în cursul anului 1999; că Primul ministru al Canadei se va retrage în acest an dela guvernare, datorită unei boli grave... ce va apare peste noapte; că Premierul Provinciei Ontario, Conservatorul Mike Harris va chema alegeri anticipate şi va pierde...

Alţi Americani prevăd un haos total în noaptea de 31 Decembrie 1999 - 1 Ianuarie 2000, la ora 12 şi o secundă, când computerele Y2K, bazate pe sistemul digital de 6 cifre nu vor fi în stare să recunoască anul 2000; ca urmare, sistemele de alarmă nu vor funcţiona, ca şi băncile, instituţiile de electricitate, centralele atomice, cu toate celelalte dependente de acestea, aparatura din spitalele de urgenţă etc. O panică generală se întrevede pentru această noapte a trecerii dintr'un mileniu în următorul.

Ca să nu mai vorbim despre fanaticii care aşteaptă sfârşitul lumii... Mulţi chiar se vor sinucide înainte de acest *"sfârşit"*.

Se va întâmpla ceva din toate acestea? Probabil că nu - spun specialiştii americani, mai ales cei în materie de computere. Dar şi aşa, toate prevederile legate de computere nu vor afecta România în aceeaşi masură cu ţările occidentale. De unde se vede că uneori lipsa de computerizare în toate domeniile, datorită situaţiei financiare, are şi ea partea ei bună..

De acest haos, poate cu intenţie creat, desigur însă că vor profita teroriştii, spărgătorii de bănci, perverşii. Azi însă cei care profită însă sunt producătorii.

O idee de panică aruncată pe piaţă, şi din magazine au şi dispărut toate generatoarele de electricitate, panourile solare, precum chiar şi morile de vânt, pe care până nu de mult nimeni nu prea le cumpăra.

Profită şi scriitori ale căror romane n'au fost vreodată vândute, aruncând pe piaţă ceva la ordinea zilei: cum să ne pregătim pentru haosul general al trecerii dintr'un mileniu în altul. Încă din anul trecut, şi aici dau exemple concrete, lumea cu cap a început să-şi facă provizii de mâncare, conserve, apă - în saltele cu apă ce nu se mai vindeau de mult - etc., ca să ţină şase luni, iar cu multă chibzuinţă, chiar şi un an. Şi această maculatură se vinde ca pâinea caldă, căci grădina lui Dumnezeu e mare...

Nu este exclus ca de acest moment, să profite şi Ossama Ben Laden, miliardarul musulman, care incită la Jihad (războiul sfânt) împotriva Americanilor şi a Evreilor.

Până atunci însă, mai sunt încă circa 350 de zile, zile de tensionare generală, căci anul 1999 este totodată şi anul pregătirii alegerilor în Statele Unite, în fosta Uniune Sovietică şi în România. O mai fi anul alegerilor sau al pregătirii lor şi în alte ţări, dar ele sunt nesemnificative pentru poporul român.

Multe instituţii şi indivizi vor dori să marcheze trecerea dela un mileniu la altul prin ceva special, să intre astfel în istorie. Dar cine îşi va mai aminti, la trecerea în mileniul patru ce s'a întâmplat cu o mie de ani în urmă? Aşa cum, de pildă, am încercat să-mi amintesc ce a marcat anul 1000. Sinceră să fiu, afară de invazia Transilvaniei de către Unguri, sub Ştefan I, nu-mi amintesc altceva. Doamne fereşte, de invazii.

Din motive de intrat în istorie, dorinţa de a deveni preşedinte al anului 2000 se transformă într'o luptă acerbă. Pentru a-şi îndeplini visul milenar, campaniile electorale se întrevăd de cea mai joasă calitate, mai murdare ca oricând.

Loviturile sub centură date de opoziţii unor preşedinţi în funcţie, atacuri dirijate de forţe oculte, spre interese necunoscute nouă, oamenilor de rând, dar pe care le bănuim, fiecare atât cât ne duce capul, au început deja şi dau naştere la spectacole grotesţi, desfăşurându-se chiar în cele mai înalte tribunale.

În Rusia, sănătatea lui Elţîn care nu se îmbunătăţeşte, ba chiar dimpotrivă, coroborată cu dorinţa de ascensiune a unor mai tineri comunişti şi expansionişti, urmând planul trasat de Petru cel Mare, duce la alt câmp de luptă, cu consecinţe posibil tragice.

Înţelegeri oculte la nivele super statale, duc la schimbări de hărţi şi decimări de state. Este şi România unul dintre aceste state?

Criza economică, recesia ce se întrevede pentru chiar primele luni ale mileniului trei crează deja probleme lumii occidentale. Şi toate problemele Occidentului atrag după sine probleme pentru ţările dependente de acesta. Nu că pe biata România ar afecta-o prea tare, că ea deja se zbate pe marginea prăpastiei într'o criză totală, ce nu se mai termină.

Numai Dumnezeu o mai poate salva, cu toate beţele în roate puse de veşnicii comunişti, precum şi de cei cărora întotdeauna le-am luat apărarea... minerii. Am fost convinsă mult timp că sub căştile înnegrite de praf, se ascundeau de fapt numai securişti, în timp ce adevăraţii mineri munceau din greu în galerii, la sute de metri sub pământ.

Miron Cozma, ca un adevărat Hopa-Mitică, a căzut din nou în picioare şi a devenit iarăşi tartorul negru al minerilor. *"Dacă Vasile şi Berceanu nu vor fi în Vale până Luni, voi veni eu cu ortacii mei la Bucureşti..."* Şi Vadim îi incită şi el, suportându-şi astfel noul partener întru partid. Mai poţi crede într'o salvare a ţării? Iar opoziţia tace chitic, râzând în barbă şi aşteptând să demonstreze că numai sistemul socialist îi poate satisface pe mineri...

Trecerea în mileniul trei a devenit o obsesie pentru majoritatea lumii. Este ea oare creată pentru a deturna atenţia dela adevăratele probleme ale sfârşitului de mileniu?

STAREA NAŢIUNII

Urmare din pagina 1

starea naţiunii a devenit tot mai confuză. O confuzie în care, în chip paradoxal, s'ar putea vedea şi interpreta că ţara e foarte bogată, din moment ce ani de zile ea este în stare să întreţină întreprinderi nerentabile. Iar totodată, tot din cauza sărăciei, în România nu se construiesc locuinţe, ci numai vile şi palate. Şi, la fel, tot din cauza sărăciei, ministrul de finanţe este înconjurat de o puzderie de directori. Iar când e vorba de puzderie şi de puzderii, nimeni nu răspunde, fiindcă întotdeauna răspunderea este în altă parte.

Orice frână, în calea măsurilor dure de reformă ce vor fi luate, poate duce la blocarea întregii economii. Un asemenea lucru ne obligă să ne gândim la frânarii care au făcut din starea naţiunii un scenariu sumbru, cu o viaţă mlăştinoasă, în care nu mai ştii ce să crezi. Frânarii sunt *"tovarăşii-domni"* din viaţa politică şi publică, cei care au încă în mâinile lor administraţia efectivă a ţării. Cei care timp de o jumătate de secol au exersat dictatura, au pervertit minţi şi au impus teroarea. Cei care ţin reformele într'un ritm dezamăgitor şi caută satisfacţii în deteriorarea situaţiei macroeconomice.

Starea naţiunii este o stare ajunsă la capătul răbdării, în care singurii liniştiţi şi mulţumiţi sunt foştii nomenclaturişti şi foştii torţionari, care duc o viaţă de lăfăială. Cripto-comuniştii, nechemaţii şi impostorii au împins ţara în capcana lor, unde fiecare e un fel de guru comunist şi unde ghidul legii este eliminat pentru a i se face loc parvenirii. Şi aşa, în această împingere, azi ca şi ieri, atotputernică este mafia securisto-comunistă, care este adevărata deţinătoare a puterii. O demonstrează acest lucru şi bilanţul de nouă ani care, în ceea ce priveşte partidele democrate de care ţara şi-a legat speranţe, este aproape nul. Şi uite cum, în loc ca starea naţiunii să se limpezească, ea devine tot mai confuză. În fapt, un confuz care atinge absurdul.

Prin ori reformă, ori disiparea bazei ei, în acest an se joacă soarta României de acum înainte. Ameninţările cu măsuri reformiste vor trebui probate cât mai repede cu putinţă. Altfel, ele nu înseamnă nimic altceva decât o simplă retorică care se pierde în *"deşertul reformei"*. Pe marginea căruia stăm şi ne întrebăm mereu: oare când starea naţiunii va fi mai bună? Când va începe normalitata? Ştie cineva?

Eugen BÂRSAN

LUPA SĂPTĂMÂNALĂ

—— Roland Cătălin PENA ——

5 -12 Decembrie 1998

ALUNECOŞII

Acum o săptămână Premierul Vasile a mers la Cotroceni, pe un polei de nu te ţineai pe picioare, să obţină, în încercarea de a opri alunecarea economiei spre colaps, sprijinul preşedintelui pentru programul anticriză. Cu gruparea Ciorbea în coastă, cu un preşedinte FPS ce cu un ochi se uită către Preşedinţie şi altul către un loc în Executiv, iar în urechi îi susură Sorin Dimitriu, groparul reformei post-noembriste; cu un Băsescu imprevizibil; un Berceanu alunecos; un Remeş slab de înger în faţa marilor datornici la vistieria ţării, Radu Vasile a căutat înţelegere la preşedinte, apoi, la sindicate. Dacă preşedintele a dat din cap a aprobare, liderii sindicali au ţinut să-şi arate muşchii în ger. Cei mai nervoşi au fost şefii BNS, centrală care, culmea întâmplării, nu a prins nici unul din cele două locuri atribuite de şeful executivului în Consiliul de Administraţie al FPS sindicaliştilor. Fericiţi au fost cei dela CNSLR-Frăţia şi Alfa şi, parcă, mai calmi.Totuşi, în *"urările"* benesiştilor, Guvernul a decis să treacă la închiderea a 49 de *"guri negre"*, ceea ce va lăsa fără servici vreo 70.000 de oameni, în plină iarnă. Dar aste e, când guvernanţii nu mai vor să se sacrifice, trebue găsiţi nişte amăriţi să le ţină locul.

De Ziua Constituţiei, Emil Constantinescu i-a tras la mir, fără să-i pomenească numele, lui Vadim, iar Antonie Iorgovan, întors în PDSR cu surle şi trâmbiţe, a ţinut să anunţe că preşedintele ar merita să fie executat de trădare pentrucă a dat de ştire opiniei publice că regimul Iliescu s'a dat cu embargoul pe sub Dunăre de dragul unui comunist-naţionalist sadea, ca Miloşevici. Scandalului AEROFINA i s'a pus în schimb surdină, însă şi opoziţia a dat-o uitării de grevă parlamentară, cel mai harnic la întoarcerea în Parlament dovedindu-se marele prieten al lui Saddam, Vadim, cel care mai scapă o dată cu imunitatea întreagă pe motiv de lipsă de procedură. Fostul luptător Bivolaru (PDSR) s'a mai luat o dată la trântă cu imunitatea, pe fondul anunţatei moţiuni de cenzură pe care partidul său o flutură pe sub nasul Puterii. La aşa şantaj, cazurile de presiuni politice asupra Justiţiei, prezentate şefului statului de Asociaţia Magistraţilor, pălesc de ruşine. Fără pic de jenă se dovedi Curtea de Apel Bucureşti, sesizată de PUNR, în a anula Hotărîrea Guvernului privind înfiinţarea universităţii Petöfi-Schiller, exact când PD -aflat, nu-i aşa? în Coaliţia guvernamentală - vota cu mândrie alături de PDSR, PUNR şi PRM la modificarea legii învăţământului.

Adrian Severin a ieşit în presă cu o scrisoare către admiratori, din care ideea că reformarea legislaţiei partidelor face toţi banii. Că a fost taxat de Berceanu drept nebun nici nu se mai pune, pentrucă nici PD nu e în porcii lui.

Unul dintre oamenii lui Galbeni, ţărân stul Mihai Gheorghiu, s'a avântat şi el cu un plan de reformare a clasei politice, însă restrâns la PNŢCD, în zece paşi. Nu s'a înţeles dacă în hora în care au intrat ţărăniştii se merge pe regula stânga unu, dreapta doi şi'nainte şi'napoi, c'aşa-i joaca pe la noi.

Nu e nici un deceniu de când recitam, în baie, *"A'nceput de ieri să cadă / Câte un Român pe stradă!"*. Al naibii polei, nu mai are ruşine nici de REBU. Că de rebuturi suntem sătui. Fără nici un apropo la clasa politică.

12 -19 Decembrie 1988

PROTECŢII

Înainte să se ducă la Timişoara unde îl aşteptau revoluţionarii să-l apuce de *"adevărul despre Decembrie"*, Emil Constantinescu i-a retras medalia călăului dela Sighet, Emil Ciolpan, ce-i fusese servit drept mare patriot de Asociaţia Veteranilor condusă de generalul comunist Marin Dragnea. Întâlnirea dintre preşedinte şi timişoreni s'a lăsat cu noi angajamente privind pedepsirea militarilor care au tras în '89, in ciuda vitejilor ofiţeri superiori ce dăduseră o anonimă ameninţătoare la adresa şefului statului, care pentru binele Armatei era somat s'o lase mai moale cu cercetările. Tot Armata s'a angajat în lupta cu Parchetul Militar pe tema existenţei teroriştilor. Ea zice că i-a văzut, fără să spună de ce atunci i-a făcut scăpaţi, iar Parchetul se jură că n'a fost nici ţipenie de terorist străin. Generalul Lucescu se pare că i-a căutat chiar de buletin de vreme ce ii face Indieni, dovedindu-se mai apropiat de ei ca Ion Iliescu ce n'a observat decât că trăgeau din toate poziţiile.

Revenind la *"Indienii"* noştri, deputatul Ţiganilor Mădălin Voicu le recomandă Românilor printr'un comunicat oficial, să-şi prezerve viitorul însurându-se pe capete cu ţigănci (mai bune de prăsilă ca Romăncele), rezultatul final urmând a fi apariţia noii naţii daco-romană-romă. Pe chestia asta era de aşteptat să se rupă căruţa prieteniei Voicu-Vadim, însă tribunul, probabil, este prea prins de războiul cu Constantinescu şi ZIUA, pentru a mai deschide un al doilea front. Cum nici prietenul său Saddam nu se simte prea bine, Vadimuţ a cam dat de domnul Dracu'. Subalternul său pe linie de PRM, Miron Cozma, proaspăt reales preşedinte al Ligii sindicatelor din Vale, tună şi fulgeră că se va mai repezi o dată cu ortacii până la Bucureşti să-i sădească nişte flori lui Lis. Până atunci, venit doar cu o delegaţie la negocierile cu ministrul Industriilor, a fost ţinut la uşă din ordinul lui Berceanu, de îşi plângea singur de milă în faţa camerelor de luat vederi.

Opoziţia şi-a citit moţiunea în Parlament şi a făcut clăbuci că guvernul Vasile s'a restructurat fără să-i facă pe plac şi să ceară un nou vot de învestitură. Pedeseristul Bivolaru se arată bucuros să scape de imunitate, pentrucă, zice el, doar aşa va putea dovedi că a fost prejudiciat de către BRD cu 14 miliarde de lei, în timp ce tocmai uşura banca de 300.

Pediştii Babiuc şi Berceanu se încaieră pe fabricile de armament spre amuzamentul lui Băsescu, hotărît să-i lase să-şi scoată ochii pentru ca distracţia să fie maximă, ca la party-line.

Sătui de atâta vorbă despre protecţia socială, deputaţii s'au ocupat de normele de securitate a propriei lor munci. Astfel, ei au aflat că dacă le vine proasta idee să meargă pe vreun şantier au obilgaţia să poarte cască. În Cameră, când cască n'au decât să-şi pună mâna la gură.

DIPLOMAŢIA ROMÂNEASCĂ

Urmare din pag. 1

întâmplării, iar Ministerul român de Externe nu face nimic pentru a cere Ucrainenilor să respecte ceea ce au semnat în privinţa drepturilor Românilor. Fraţii noştri din Bucovina sau Herţa sunt batjocoriţi, iar dela Bucureşti nu vine nici un semnal şi, atunci, fără îndoială că cei dela Kiev nu îşi fac nici un fel de scrupul în a închide şcolile româneşti, sau a trata minoritatea română ca o naţie de mâna a paisprezecea.

Aşa cum observa fostul Ministru de Externe, Adrian Severin, *"relaţia cu Statele Unite ale Americii, principalul aliat al României - după cum îl caracterizează Preşedintele Constantinescu - s'a rezumat în a-i lăsa numărul de telefon Doamnei Madeleine Albright pentru a suna când va veni timpul să intrăm în NATO"*. *"Diplomaţia lucidităţii"*, după cum a caracterizat-o Domnul Pleşu, este mai curând o nediplomaţie, căci domnia-sa poate aştepta mult şi bine telefonul D-nei Albright, căci acesta nu va veni nici măcar după ce toate statele din jurul nostru, inclusiv Bulgaria, se vor afla în NATO. Aşteptând telefonul dela Washington, riscăm să pierdem şi legătura telefonică, iar summit-ul NATO din Aprilie dela Washington s'ar putea să fie un duş şi mai rece decât cel dela Madrid.

Dincolo de pierderile de imagine şi ale oportunităţilor externe, România a pierdut enorm la capitolul credibilitate externă. Ne referim la lipsa de reacţie la conflictul din fosta Iugoslavie când ne-am dovedit, din nou, cu fundul în două luntri, dându-le oficialilor NATO dela Bruxelles un nou motiv de a ne considera nedemni de a fi în familia puternică a celor 19. În plus, în cazul conflictului din fosta Iugoslavie, am dovedit încă odată că jinduim după Moscova şi că avem nişte atitudini antiamericane demne poate de o cauză mai bună. În plus, am dovedit că nu ştim ce vrem: astăzi semnăm cu Bell Helicopters, mâine amânăm, poimâine iar semnăm, iar răspoimâine anulăm.

La capitolul credibilitate externă şi disponibilitate putem include şi pierderea rolului României de negociator în conflictele din lume. În Albania, fosta Iugoslavie, chestiunea kurdă, România a pierdut oportunitatea de a-şi folosi rolul de mediator şi în timp, acest lucru poate fi extrem de dăunător.

Lipsa de pragmatism şi de acţiune a diplomaţiei româneşti poate fi de rău augur pentru anul în curs şi în pragul mileniului trei. Dar oare îşi dă cineva seama de asta?

Cu respect, trebue să-i atragem atenţia Ministrului Pleşu că ar trebui să nu îşi lege numele şi prestigiul de cea mai neagră perioadă a diplomaţiei româneşti.

Andrei BĂDIN

RADIOGRAFIA UNUI DEZASTRU

——George RUICAN——

Chiar şi cei mai devotaţi suporteri ai CDR au ajuns la concluzia că guvernarea creştin-democrată în mezalianţă cu PD poate fi considerată un eşec de proporţii, oglindit în ultimele sondaje ale anului care a expirat. Ca în *"principiul dominoului"*, s'au prăbuşit în valuri succesive una câte una toate piesele unui eşafodaj construit pe baza incompatibilităţii unor principii ideatice. Acesta a fost corolarul firesc al greşelilor săvârşite în serie, al lipsei unui liant ideologic între partenerii de Coaliţie şi al antagonismului dintre curentul creştin-democrat şi cel social-democrat.

Incontestabil, nu se pot nega unele realizări ale schimbării, atâtea câte au fost, în linii mari, atât în plan social cât şi în plan moral-politic, rezultatele au fost descurajante. Neputinţa realizării tuturor angajamentelor luate în cadrul aşa zisului *"Contract cu România"*, printre care imposibilitatea stârpirii celui mai important obiectiv, corupţia, a avut un efect dezastruos asupra imaginii celor care şi-au asumat dificila sarcină a eradicării sechelelor lăsate de guvernarea fesenistă.

Punând faţă în faţă toate sondajele efectuate în ultimii 2 ani, se poate remarca erodarea puternică a capitalului politic de care se bucura atât Preşedintele nou ales, cât şi Convenţia Democrată Română care l-a propus pentru cea mai înaltă demnitate în Stat. Din păcate, după trecerea perioadei de euforie la înlăturarea lui Ion Iliescu şi PDSR dela Putere, partidul lui Petre Roman, alcătuit în exclusivitate din fiii foştilor nomenclaturişti şi din colaboratori ai vechii Securităţi, au declanşat un adevărat război în vederea obţinerii a cât mai multe portofoliicheie în guvern şi economie. Degringolada Coaliţiei a început în clipa în care partidele din Convenţie au capitulat în faţa şantajului la care erau supuşi în permanenţă şi nu a mai putut fi oprită, deoarece s'a considerat că despărţirea de PD ar fi dus la declanşarea procedurilor pentru un scrutin anticipat, cu rezultate imprevizibile şi cheltuieli exorbitante, greu de suportat.

Speculând disensiunile din arcul guvernamental, forţele extremiste au strâns rândurile dezlănţuind o furibundă campanie pentru destabilizarea situaţiei socio-politică în vederea forţării alegerilor anticipate pentru recuperarea feudelor pierdute. Prin sloganuri demagogice şi instigări la ura de rasă şi revolte sociale, ei au reuşit să acumuleze oarecare capital politic, datorită în primul rând înregimentării în rândurile lor a unor cadre militare epurate din SRI şi serviciile secrete ale fostei Securităţi.

Dela extraordinara popularitate a Convenţiei Democrate Române în Decembrie 1996 (58%) şi a Preşedintelui Emil Constantinescu (71%), s'a ajuns după numai 2 ani, în Decembrie 1998 la 29,5% (CDR) şi 30% Preşedintele, ceea ce trebue să recunoaştem, este o contraperformanţă de neinvidiat. Dintre cei chestionaţi în ultima perioadă a anului trecut, 51% au mărturisit că înainte de 1989 au trăit mai bine ca acum, 45% că viaţa este anul acesta (1998) mai grea ca cea de anul trecut, 30% că trăiesc în sărăcie, iar 31% că venitul nu le ajunge nici măcar pentru strictul necesar.

Mulţi dintre cei chestionaţi au declarat că înainte de Revoluţie cumpărarea unui apartament nu constituia o problemă pentru nici o categorie socială, în timp ce astăzi acest lucru este o imposibilitate, iar concediile la munte sau la mare pe care le petreceau toţi salariaţii împreună cu familiile lor, astăzi nu şi le pot permite decât multimilionarii sau miliardarii.

Ţara se zbate în plină criză moral-politică şi economică, aceasta fiind consecinţa jafului la scară naţională practicat de partidele de sorginte comunistă, cât şi a neputinţei Coaliţiei guvernamentale de a preveni colapsul, iar consecinţele sunt dramatice. Un semnal de alarmă neluat pare-se în seamă de clasa conducătoare, este faptul că jumătate din populaţia ţării şi-a pierdut încrederea în clasa politică actuală şi în Instituţiile Statului, precum: Preşedinţia, Parlamentul, Justiţia, Guvernul, Poliţia, Administraţia etc. Ultima speranţă a Românului a rămas Bunul Dumnezeu, Biserica fiind cea mai bine cotată în sondajele de opinie.

În timp ce în luna Iulie 1997, 48% declarau că lucrările merg într'o direcţie bună, în Iunie 1998 situaţia internă era considerată în opinia celor chestionaţi astfel: Dezastru=23%%; Sărăcie=13%; Corupţie=11%; Minciună= 8%.

S'a spus că presa a dezinformat adesea prezentând o situaţie *"apocaliptică"* a vieţii, dar sondajele de opinie nu pot fi acuzate de subiectivism, când nu sunt manipulate, ele fiind efectuate în mod ştiinţific, pe eşantioane ce reprezintă toate regiunile ţării şi toate categoriile sociale de locuitori. Cifrele lor seci sunt de fapt oglinda felului în care populaţia a recepţionat prestaţia celor dela Putere, în anumite perioade de timp.

"Centrul pentru Studii Politice şi Analiză Comparativă" finanţat de *"Center for International Private Entreprize"* (CIPE) din Statele Unite a elaborat un Studiu strict confidenţial în luna Noembrie 1998 intitulat *"Riscurile declanşării colapsului financiar în România"*, în care avertizează factorii de decizie asupra surselor care pot declanşa colapsul. Grupul de experţi care l-au întocmit, consideră că lipsa aportuui extern de capital şi a dezechilibrului balanţei de plăţi, va duce la imposibilitatea rambursării datoriilor făcute în timpul regimului Iliescu, datorii care au devenit scadente în anul 1999. Se face precizarea că lipsa investiţiilor este o consecinţă a instabilităţii politice cauzată de scandalurile din sânul Coaliţiei guvernamentale.

Grupul de experţi care au întocmit Raportul, consideră că lipsa intrării de capital extern şi penuria de resurse valutare, precum şi nerealizarea veniturilor interne datorată evaziunilor fiscale şi fraudelor de proporţii, este o consecinţă a corupţiei care a cuprins societatea. Cea mai importantă cauză a sărăcirii Bugetului de Stat a fost, în opinia specilaiştilor, neastuparea timp de 9 ani de zile a marilor *"găuri negre"*, adică a industriei de Stat care a absorbit fonduri uriaşe, producând în schimb pagube enorme. Numai în anul 1998, susţinerea acestui sector bugetofag a costat guvernul suma de 14 mii de miliarde de lei.

Raportul recunoaşte că moştenirea preluată dela vechiul regim comunist a fost catastrofală, marxismul distrugând valorile tradiţionale ale neamului, precum proprietatea, integritatea morală, particularităţile

Continuare pag. 6

ANOMALIA

Urmare din pagina 1

ajutat pe Necuratul să se înstăpânească asupra tărâmului visat ca să salvare.

Este ceea ce a făcut Preşedintele Constantinescu împreună cu o parte din CDR, ajutând PD (SR) să se înstăpânească asupra tărâmului schimbării, alterându-l, transformându-l în groapă de gunoi a rămăşiţelor (post) comunismului. Compromisul major făcut cu PD-ul, prin concursul Iudelor din PNL şi PNŢCD care au uneltit pentru dărâmarea Premierului Victor Ciorbea, a fost pumnul pus în gura izvorului care ne putea aduce schimbarea. În primul rând morală.

Când s'a referit la necâştigarea puterii, şeful statului a avut, cred, în vedere puterea de a conduce, pentru renaşterea ţării şi restructurarea economiei libere, prin eliberarea ei de monopolul profitorilor (post) comunismului, a hoţilor şi corupţilor. Numai că nu a şi-a ales bine mijloacele în acest scop. Le-a ales greşit, compromiţând scopul. Compromisul cu o parte dintre corupţi nu putea crea condiţiile pentru economia liberă, cu atât mai puţin pentru renaşterea ţării. Dimpotrivă, a consolidat mafia, pe altoiul unei ramuri a ei rămase la puterea politică. Este vorba, evident, de PD. Dar şi de mafioţi transpartinici, aflaţi în toate partidele. Ei au acaparat puterea, mai precis, au păstrat-o, pe spatele CDR şi al Preşedintelui Constantinescu, reuşind să compromită încrederea în schimbare şi în forţele care o simbolizau înainte de alegerile de acum doi ani.

În loc de puterea de a conduce, Preşedintele Constantinescu a obţinut, astfel, contrariul. După sacrificarea guvernului Ciorbea, ţara a început să se afunde în mocirlă, ca o pasăre cu aripile retezate în zbor. Căderea de pe traiectorie, de pe traiectoria schimbării, a produs o deplorabilă impresie internaţională. Impresia că ţara e negu-vernabilă, că nu există guvernanţi credibili, iar poporul român nu are de unde alege şi rămâne incapabil de schimbare. O impresie falsă, evident. Dar alimentată chiar dela Cotroceni. Fiindcă soluţia de după Ciorbea s'a dovedit un dezastru, iar CDR şi preşedintele ţării, în loc să înveţe din greşelile trecutului apropiat, le-au repetat. Chiar le-au amplificat, ca într'un joc al bulgărului de zăpadă.

Puterea de a conduce, Preşedintele Constantinescu şi CDR o puteau câştiga dacă credeau cu tărie în puterea binelui. Dacă se călăuzeau împreună după principiile moralei creştine şi promovau valorile ei. Aplicate în plan economic, ele reclamau imperativ o lege a originii averilor şi o lege a restituţiei proprietăţii de drept, fără de care economia nu poate avea premisa sănătoasă a restructurării şi privatizării. Iar, în plan politic, morala creştină impunea adoptarea punctului 8 al Proclamaţiei dela Timişoara, condamnarea comunismului ca regim criminal (după modelul legiferat de Cehia), deconspirarea Securităţii ca poliţie politică. Era necesar, de asemenea, cadrul legislativ pentru combaterea corupţiei (alcătuit de guvernul Ciorbea şi abandonat în sertarele Parlamentului). În plan judiciar, era imperativă cercetarea penală urgentă, nestingherită, a cazurilor privind evenimentele din Decembrie 1989, mineriadele, jefuirea avuţiei naţionale şi intrarea pe rol a dosarelor. Toate aceste măsuri trebuiau anunţate imediat, din primele zile ale guvernării, când încrederea populară era uriaşă, avea chiar o progresie de care şeful statului şi liderii CDR puteau profita ca să-şi impună programul radical. Aveau chiar datoria să o facă. Pe fondul marii popularităţi a Premierului Ciorbea şi a Preşedintelui Constantinescu, dacă PD ar fi îndrăznit să se opună sistemului de măsuri enunţate mai sus, adevăraţii guvernanţi democraţi aveau posibilitatea să declanşeze alegeri anticipate cu succes garantat. În mod sigur Convenţia Democrată obţinea, atunci, majoritatea absolută, dacă avea curajul să demonstreze că ştie ce vrea - şi ce trebue - să facă cu puterea. Dar CDR şi şeful statului au ratat acea şansă majoră, preferând să se resemneze că n'au suficientă putere, să constate a pagubă că *"au câştigat alegerile, dar n'au câştigat puterea"*. În consecinţă, PD (SR) a profitat şi a (re)câştigat tot mai multă putere. Fiindcă, în loc să se manifeste ca putere luptătoare, care face politică ofensivă, CDR-Constantinescu s'au repliat în defensivă, comportându-se ca o victimă care îşi flatează călăii, în loc să le dea lovitura de graţie. Şi-au sacrificat oameni cinstiţi, vârfuri de lance ale schimbării, ca Valerian Stan şi Victor Ciorbea, promovându-şi, în schimb, oameni ca Radu Vasile şi Valeriu Stoica, care seamănă structural cu politicienii PD.

Doar două exemple grăitoare pentru anomalia guvernamentală. De curând, s'a legiferat naţionalizarea, prin articolul 6 al legii proprietăţii publice, care stipulează că fac parte din proprietatea de stat toate bunurile naţionalizate *"cu titlu"*. Ceea ce, pe de o parte, obligă proprietarii de drept la lungi procese de revendicare, mutând şi mutilând restituirea în cadrul Justiţiei, în loc să o reglementeze integral în cadrul Legislativului. Iar, pe de altă parte, statuează continuitatea juridică cu statul comunist, căruia îi legiferează legile infracţionale, adică fărădelegile. Operă a ministrului liberal al Justiţiei, Domnul Valeriu Stoica. Acelaşi ministru pledează pentru continuitatea judiciară cu statutul comunist, recunoscându-i nici mai mult nici mai puţin decât procesele instrumentate şi sentinţele date de *"Tribunalele poporului"*! Foştii deţinuţi politici şi urmaşii lor sunt, astfel, supuşi în continuare umilinţelor de a cere recurs în anulare pentru *"reabilitare"*. Majoritatea lor au încă statut de infractori, *"bandiţi"* şi *"trădători"*, iar bunurile lor rămân confiscate. Doar pentrucă *"liberalul"* Stoica e de părere că, vezi Doamne, puterea legislativă-democrată nu poate interveni în treburile puterii judecătoreşti-comuniste! Se recunoaşte, cu alte cuvinte, autoritatea lucrului judecat de bolşevici, *"dreptatea"* Justiţiei comuniste, continuitatea cu un stat totalitar. Domnul Stoica şi adepţii lui se fac că uită elementarul: procesele şi sentinţele comuniste n'au fost expresia puterii judecătoreşti caracteristice unui stat de drept, ci expresia discreţionară a puterii politice care îngloba deopotrivă puterea legiuitoare şi pe cea judiciară. Ministrul actual al Justiţiei, însă, refuză să promoveze un proiect de lege care să anuleze sentinţele politice din timpul regimului comunist, pe motivul separaţiei puterilor în stat. Curat democrat!

Domnul Stoica ar fi scutit de aceste *"scrupule"* dacă ar fi binevoit să promoveze legea-cadru de condamnare a comunismului ca regim criminal. Anularea sentinţelor ar decurge firesc din această lege. Cine ar îndrăzni să i se opună, când toţi ţin la măştile de democraţi? Anomalia în care ne complacem a făcut posibil ca, în urmă cu câteva luni, Curtea Supremă de Justiţie să amâne pronunţarea unui recurs în anulare înaintat de parchetul General pentru *"reabilitarea"* lui Iuliu Maniu şi Ion Mihalache, pe motiv de... insuficienţă de probe!

Sub administraţia Constantinescu, martirii neamului - pe care i-a invocat în campania electorală - au ajuns, din nou, bătaia de joc a unor impostori. Din cauză că un ministru liberal al Justiţiei nu e în stare sau nu vrea să reabiliteze statul de drept.

Trăim în continuare într'un sistem al valorilor inversate. Stăm cu capul în pământ şi călcăm pe cer. Ba ne şi plângem că nu ne ajută Dumnezeu, când noi îl răstignim în fiecare zi.

Roxana IORDACHE

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

***DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI**
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

***CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI**
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

* **VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI**
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 **FAX:416-493 7266**
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

ANUL DE FOC

—Bogdan COSTEA—

De vreo 5-6 ani încoace, la debutul fiecărui an, ni se spune că ne aşteaptă 365 de zile foarte grele. De cele mai multe ori, formula uzitată este *"an decisiv pentru reformă"*, dar aproape sigur niciodată nu se face nimic şi *"decisivul"* an se mai amână.

Aşa cum era normal, şi la începutul acestui an ni s'a spus că urmează clipe grele, decisive. Numai că, de această dată, guvernanţii chiar au dreptate. 1999 este un an care ne-ar putea arunca în colaps sau ne-ar putea scoate un pic la lumină. Am putea face chiar şi un decalog al faptelor care fac din 1999 un an de foc pentru România, extrem de important pentru ce va urma. Deci:

1. În acest an ţara noastră trebue să plătească datoria de peste două miliarde de dolari, care sunt scadente în '99. Dacă nu ar reuşi acest lucru ar fi o adevărată tragedie, căci o ţară aflată în imposibilitatea de a plăti, nu mai prezintă nimănui încredere.

2. Pentrucă altfel nu se mai poate, guvernul a iniţiat chiar dela începutul anului o foarte largă acţiune de rentabilizare a sectorului minier. Fiind o adevărată *"gaură neagră"* a economiei, care înghite an de an sute de milioane de dolari fără a mai da nimic înapoi, sectorul minier trebue să suporte reduceri dramatice, închideri de mine şi concedieri masive. Dacă acţiunea va reuşi şi oamenii care îşi vor pierde lucrul vor putea fi îndreptaţi spre alte sectoare, atunci România va primi un mare plus de încredere pentru investitori.

3. S'a tot vorbit de 1999 ca de un an în care NATO şi-ar putea preciza poziţia privind primirea de noi membri. Deşi şansele noastre pentru acest an sunt aproape nule, nu ar fi deloc de neglijat un semnal pozitiv pe care Alianţa Nord-Atlantică ni l-ar putea da. Un semnal potrivit căruia, încă am mai fi pe *"listă"*.

4. Mişcările sociale au început să se vadă chiar dela începutul anului. Este de aşteptat ca ele să continue pentrucă măsurile dure de reformă, oricât de necesare ar fi ele, nu sunt înţelese de toată lumea, mai ales de cei care sunt afectaţi direct. Dacă guvernul va reuşi să facă faţă acestor mişcări serioase prin dialog şi printr'o bună politică de reorientare a forţei de muncă disponibile, atunci reforma poate merge înainte.

5. Marile dosare de corupţie zac de ani de zile prin sertarele Procuraturii, ale Parchetului General sau Poliţiei. Şi tot încep (în vorbe) campanii împotriva corupţiei, dar până acum nimeni nu a văzut vreun rezultat concret. Cum răbdarea oamenilor a ajuns la limită, ar fi bine ca '99 să fie şi anul în care autoritatea şi-a reintrat în drepturi. Acest lucru ar însemna un plus de încredere în cei ce ne conduc, de care oricine are nevoie.

6. Fiind un an preelectoral, mai mult ca sigur că 1999 va însemna startul unei campanii murdare de discreditare a Puterii, dar şi a Opoziţiei, de către forţe din umbră. Orice scandal la nivel înalt s'ar putea răsfrânge negativ asupra ţării, asupra încrederii oamenilor. Nici nu a început bine anul şi, din păcate, a şi apărut scandalul cu presupusa amantă a preşedintelui, care a divizat deja societatea în două tabere...

7. Coloşii industriali se află şi ei în atenţia guvernului şi de soarta lor, de soarta reuşitei reformei în acest domeniu, depind multe. Ca şi minieritul, coloşii industriali înghit sute de milioane de dolari, care ar fi mult mai utili în alte domenii. Unele directive de acest fel se află în atenţia unor investitori străini şi, dacă guvernul va reuşi să le vândă, ar înregistra un succes deosebit pe planul reformei.

8. Primele luni ale anului pot fi decisive pe plan financiar. Misiunea Fondului Monetar Internaţional va sosi la Bucureşti pentru a negocia semnarea unui nou acord. Dacă se va reuşi acest lucru, guvernul se poate lăuda pentrucă plata datoriilor din acest an ar deveni mult mai uşoară. În caz contrar însă, ar fi un eşec usturător care ar putea să ducă la o situaţie financiară aproape fără ieşire.

9. Economia subterană sau, mai precis contracararea ei, a devenit un obiectiv prioritar al guvernului. Nu puţini sunt cei care spun că economia subterană înghite bani aproape la fel de mulţi cu cea normală, evaziunea fiscală fiind de ordinul miliardelor de lei. Dacă se va reuşi stăvilirea evaziunii, atunci guvernul ar înregistra o mare victorie şi ar primi încrederea populaţiei, afectată şi ea de această lipsă de bani la buget.

10. Reforma în sistemul de învăţământ şi cel sanitar a devenit o prioritate pentru guvern. La sfârşitul anului trecut în cele două sectoare au avut loc greve foarte importante şi atunci guvernul a promis pentru 1999 o atenţie specială pentru sănătate şi învăţământ. Dacă nu se va ţine de cuvânt, guvernul ar urma să se confrunte cu noi mişcări greviste care ar putea paraliza sistemul sanitar şi pe cel de învăţământ.

Cam acestea ar fi cele zece puncte care trebue să facă din 1999 un an extrem de important pentru România. Dacă ele vor fi trecute cu bine, atunci ţara noastră are şanse mari să intre în 2000 cu mult mai multă încredere în viitor şi într'o curbă ascendentă a nivelului de trai. Pentru noi a început un an de foc!

IMUNITATE ŞI DUBLU STANDARD

(Dulăi şi căţei)

—Viorel PALTIN—

"...Pe când Alexandru domnea, / Un om numit Diomedes / Se trase înaintea sa. / Legat în funii strâns şi des, / Iar Alexandru-I agrăi: / De ce te ţii, tâlhar, pe mare? / Celălalt răspunsul i-l rosti: / De ce tâlhar a mă chemare? / Fiindcă prad la întâmplare / Pe-o luntre ageră purtat? / Să am corabie mai mare / Aş fi, ca tine, împărat!" (Villon)

Să-mi fie iertată lungimea acestui citat din faimosul poet francez într'un articol axat pe chestiuni politice, dar m'aş justifica cu convingerea că pasajul conţine una dintre cele mai grăitoare şi sugestive parabole, cu înţeles atât de actual în legătură cu dublul standard care se practică azi în România în tratamentul *"dulăilor"*, pe de o parte, şi *"căţeilor"*, pe de alta; adică faţă de micii infractori - mărunţi gâinari, ciupitori, hoţi de buzunare sau de rufe întinse la uscat - şi, prin contrast, faţă de cei care fură cu vagoane, camioane, avioane şi vapoare, la adăpostul funcţiei, al imunităţii de facto sau sub acoperirea secretului profesional...

În România, oameni suspuşi au reuşit în scurt timp, pe diferite căi, în mai puţin de nouă ani, să-şi *"adjudece"* în beneficiu propriu, cu inversşunare, lăcomie şi impunitate faţă de lege mari porţiuni din avuţia naţională, încât tâlharul de drumul mare, *"piratul"* solitar, hoţul de buzunare, găinarul par a fi mai degrabă etaloane ale naivităţii şi... ridicolului. La noi, exemplul în rău şi rapacitatea sălbatică a venit, cum se vede, de sus...

România nu a mai fost prădată cu atâta înverşunare şi neruşinată cutezanţă de pe vremea osmanlâilor, sau din anii înfeudării totale de către *"Imperiul Răului"*, cum a numit cândva Preşedintele american Reagan fosta Uniune Sovietică. Dar acum s'au pus pe jaf patentat de proporţii chiar ai noştri, aşa încât, într'un fel, ţara se află sub ocupaţie... românească. Ca şi cum asta n'ar fi de ajuns, la propriii noştri rechini s'au asociat şi hienele din afară, organizate în haite mafiote, care se solidarizează cu oricine le umple buzunarul.

Suntem parcă sortiţi, ca într'un blestem, să ne devorăm propriul organism naţional; poporul român seamănă cu un Prometeu înlănţuit, care îşi vede hăcuit de ciocuri de ciori propriul trup.

Cum s'a ajuns aici?

Prima persoană care ar trebui să sondeze acest vast teritoriu tenebors, în profunzime şi detalii, ar fi să fie, dacă ar fi să-şi exercite cu vigoare şi nestrămutată voinţă prerogativele de girant al stării de sănătate morală şi juridică a statului şi vieţii noastre politice şi economice - primul om intransigent la superlativ - ar trebui să fie Emil Constantinescu. Domnia sa s'a angajat solemn să determine asanarea societăţii româneşti, dând de pământ cu corupţia, jaful nestăvilit şi, în general, cu fărădelegea. Dela preşedintele său, ţara aşteaptă explicaţii nedisimulate cu vorbe, şi măsuri care să ducă la vindecarea unor mari nedreptăţi - adevărate plăgi naţionale.

Dar Preşedintele Constantinescu, cu o agendă, e adevărat supraîncărcată (cine i-o face?), solicitat în dreapta şi în stânga, în tot felul de festivităţi şi acţiuni de reprezentare care nu aduc practic nimic ţării, are de multe ori aerul că a fost, pentru majoritatea timpului său, izolat într'un fel de turn de fildeş, de unde *"iese"* doar după ce lucrurile iau proporţiile unei crize sau ale unui monstruos scandal. Oamenii lui apropiaţi fac, la fel, impresia că constituie mai degrabă un corp de academicieni, care încearcă să rezolve teoretic eterna chestiune sugerată de Academia din Ladago (din scrierea lui Swift), în care se punea grava problemă a extragerii pe timpul iernii a razelor de soare acumulate vara în castraveţi... În realitate domnia sa, preşedintele, se află tocmai în fruntea instituţiilor din rândul cărora s'au *"distins"* câţiva indivizi puşi pe rele, care, la adăpostul poziţiei lor, au derulat afaceri necurate nocturne şi probabil diurne de milioane, eludând legile şi obţinând profituri exorbitante.

Nimeni nu poate să-i ceară unui singur om, fie el chiar şeful statului - ar fi imposibil - să supravegheze direct anchete penale sau să intervină subiectiv, chiar cu dreptate, în desfăşurarea unor astfel de demersuri, dar un lucru i se impune preşedintelui, fără îndoială: să asigure funcţionarea exemplară a instituţiilor statului, determinând aşezarea structurilor în poziţie de rectitudine morală şi profesională. În această direcţie nu obosim să cerem schimbarea din posturi a celor care dau naştere celor mai neînsemnate suspiciuni, persoane care nu prezintă garanţii, zel şi bună credinţă în îndeplinirea atribuţiilor lor.

Spre a clarifica acest punct de vedere, adăugăm că este cât se poate de normal ca preşedintele să nu se piardă în detalii nesemnificative şi derizorii intricaţii complicate, dar că e absolut necesar să renunţe la postura sa *"olimpiană"* atunci când vede că asupra ţării se abat dezastre de proporţii,

Continuare în pag. 7

EMIL CONSTANTINESCU CREDE CĂ ORIZONTUL POSIBIL DE LĂRGIRE AL UNIUNII EUROPENE ESTE ANUL 2005

Dan BITU

Orizontul posibil de lărgire a Uniunii Europene este anul 2005, în condiţiile în care negocierile cu ţările candidate constituie o formă de pregătire şi nu o examinare, iar procesul este individualizat, a relevat Preşedintele Emil Constantinescu, la întoarcerea dela întâlnirea şefilor de Stat şi de guvern din ţările UE cu omologii lor din statele candidate, desfăşurată la Viena.

Dialogul informal, *"foarte deschis, sincer şi serios"*, a arătat că, în prezent, nu mai este vorba despre o monitorizare *"de undeva de sus"* a ţărilor asociate la UE, ci despre o conlucrare în cadrul unui parteneriat adevărat, negocierile fiind o formă de pregătire şi nu o examinare a statelor candidate. Nici una dintre ţările asociate nu este pregătită pentru aderare, iar diferenţele dintre acestea au scăzut, faptul fiind important penru România, a apreciat Preşedintele Constantinescu.

Şeful statului român consideră că accentul pus de membrii UE pe schimbările democratice din Slovacia, ţară candidată la Uniune, arată foarte clar că esenţiale sunt construcţia democraţiei şi stabilitatea democratică, lucru care trebue să fie înţeles şi de Români.

"Indiferent de performanţele economice, rezultatele reformei economice sau standardele sociale, dacă o ţară nu este considerată ca o democraţie consolidată ea nu e luată în nici un fel în discuţie", a spus Constantinescu. UE nu va asista pasivă la dificultăţile ţărilor asociate, ci se va implica în mod hotărît în susţinerea programelor de preaderare, însă accentul va fi pus în mod categoric pe eforturile făcute de fiecare stat candidat în parte, a arătat Emil Constantinescu. El a precizat, în acest context, că în 1999 UE va analiza programul PHARE în funcţie de performanţele fiecărei ţări, şi, dacă un stat va domonstra că nu poate face parte din program, atunci acesta va fi retras.

Constantinescu a arătat că, în urma discuţiilor pe care le-a avut la dejunul de lucru dela Viena, unde a prezentat ultimele acţiuni româneşti de privatizare şi restructurare, Cancelarul austriac Viktor Klima şi Premierul britanic Tony Blair, în discursurile lor finale, au apreciat România pentru realizările sale şi nu doar pentru eforturi.

RADIOGRAFIA UNUI DEZASTRU

Urmare din pag. 5

individuale, transformând fiinţa umană în roboţi fără personalitate şi iniţiativă. Timp de 7 ani România a fost condusă de echipe venite din structurile comuniste, care s'au opus din răsputeri mecanismului economiei libere, spre deosebire de alte ţări foste satelite, unde au venit la putere forţe cu adevărat democrate. În acest fel ele au luat un mare avans asupra noastră, avans care le-a permis intrarea în UE şi NATO.

Tot CSPAC a prognozat în studiul confidenţial prezentat factorilor de decizie, că, dacă nu se vor lua urgente măsuri de câştigare a timpului pierdut în privinţa privatizării Regiilor Autonome şi Băncilor de Stat, va urma în mod inevitabil colapsul financiar, cu consecinţe imprevizibile.

Ne aflăm faţă în faţă cu cel mai sever examen al actualului mandat al Convenţiei Democrate Române. Guvernul actual va trebui într'un timp extrem de scurt să aplice măsuri nepopulare şi dure, deoarece mai bine de 8 ani s'a bătut pasul pe loc din motivele care se cunosc şi care nu fac obiectul analizei de faţă.

Criticile vin din toate direcţiile, populaţia este nemulţumită pentru scăderea continuă a nivelului de trai, pentru incapacitatea de a se stârpi corupţia şi aducerii în faţa justiţiei a marilor escroci care au scăpat până în prezent cu faţa curată. Mai sunt şi procesele în care au fost implicaţi şi condamnaţi un mare număr de ziarişti pentru aşazise *"delicte de presă"* şi ce este revoltător şi dureros, este faptul că anul acesta se vor împlini 10 ani dela genocidul din Decembrie 1989 şi vinovaţii principali care au manevrat din umbră evenimentele sângeroase, au şansa să le fie prescrise crimele, datorită tergiversării intenţionate a finalizării dosarelor întocmite.

Pe plan politic cel mai mare dezastru este prăbuşirea credibilităţii PNŢCD, un partid care a fost purtătorul drapelul luptei anticomuniste şi care a dat un număr mare de jertfe în lagărele de muncă şi închisorile cu regim de exterminare. Popularitatea acestui partid condus cândva de iluştri bărbaţi de Stat şi politici precum Iuliu Maniu, Ion Mihalache şi Corneliu Coposu a fost atât de mare, încât la alegerile din anul 1946 pe care comuniştii le-au falsificat, obţinuse singur peste 60% din sufragii, iar împreună cu PNL peste 80%. De curând un senator PNŢCD a declarat că dacă acest partid va obţine la viitoarele alegeri 8%, va fi sărbătoare pentru ei.

Cauzele acestui dezastru care a cuprins Preşedinţia, Convenţia şi PNŢCD sunt multiple şi vor fi analizate într'o sinteză viitoare.

Avem şanse să evităm falimentul pe toate planurile? Depinde de viteza de reacţie a actualului guvern, care va trebui să facă în câteva luni, ceea ce trebuia să facă în 9 ani de zile. Şi mai depinde de anihilarea forţelor destabilizatoare extremiste, care se poate face numai printr'o politică fermă şi neconcesivă.

George RUICAN

PRIVIND ÎNAPOI CU MÂNIE

George GEORGESCU

Se vor împlini în curând 10 ani dela explozia de bucurie ce a cuprins întreaga țară în momentul în care cea mai odioasă dictatură cunoscută pe meleagurile noastre a fost răsturnată. Au curs râuri de cerneală pe tema sângeroaselor evenimente din Decembrie, care au fost analizate din toate unghiurile, sub toate aspectele, atât de cei care au susportat jugul marxismului, cât și de cei care se fac vinovați de implementarea unei politici atemporale și amorale, ce viola legile divine ale Creației.

În noianul anilor postrevoluționari s'a mai scurs încă unul, în care cei din țară s'au confruntat cu vitregia unor vremuri sub a căror zodie s'au zbătut din răsputeri să supraviețuiască. Umiliți, decepționați, mințiți și înșelați, au privit neputincioși cum starea de incertitudine a perioadei de Tranziție se adâncește dela o zi la alta, marasmul amplificându-se în asemenea măsură, încât societatea s'a transformat într'o adevărată junglă, în care au dispărut principiile morale.

Detașați în timp la aproape un deceniu dela convulsiunile care au bulversat țara dela un capăt la altul, ne putem pune acum întrebarea: Avem oare motive de satisfacție pentru realizările obținute prin sacrificiul unor tineri romantici ce au murit sfidând gloanțele care i-au răpus mișelește? Situația confuză în care se află astăzi țara, se datorează opțiunilor poporului român, cum lasă să se înțeleagă unii, sau este rezultatul firesc al circumstanțelor în care s'a scris istoria ultimei jumătăți de secol în culisele politicii Marior Puteri, care ne-au impus un regim ce a dus țara pe marginea prăpastiei?

Așezați de soartă la răscrucea vânturilor aspre dela Răsărit și dela Apus, la discreția marilor imperii expansioniste, am cules adesea rodul ogoarelor cu palosul și scutul pe brazdă, alături de cuțitul plugului și sacul de merinde. În profunzimea codrilor de aramă am găsit nu o dată adăpost și refugiu în vremurile de restriște, când hoardele năvălitorilor ne-au invadat țara strămoșilor din veac. Valuri după valuri de semințiii au trecut peste noi pârjolind totul în calea lor, luându-ne fiii și fiicele în robie, trecând așezările prin foc și sabie, încât este o adevărată minune că mai existăm ca nație.

După trecerea furtunilor pustiitoare ne-am plâns și îngropat morții, aducând slavă lui Dumnezeu care ne-a ocrotit și ajutat să ne păstrăm identitatea. Ne-am șters lacrimile cu mâini bătătorite de muncă, ne-am refăcut forțele decimate în luptele ce nu mai conteneau și am pornit să ne reconstruim iarăși vetrele, ca în balada Meșterului Manole.

Temelia Statului modern de astăzi a fost plămădită cu lacrimi și sânge, neexistând practic familie care să nu fi dat cel puțin o jertfă în lupta pentru păstrarea ființei naționale. De-a lungul milenarei noastre existențe am stat stavilă precum Carpații în calea vânturilor și puhoaielor vrăjmașe, salvgardând civilizația apuseană, care aprecia doar prin epistole rolul de apărători ai Creștinătății jucat de Voievozii noștri, când aceștia le solicitau ajutorul.

Au existat multe momente de cumpănă în istoria țării, dar, cu o vigoare nemaiintâlnită la alte popoare, am ridicat mereu capul spre soare și am clădit altare și biserici pentru a-l cinsti pe Bunul Dumnezeu care ne-a ocrotit. În toate timpurile s'au născut pe acest pământ bărbați iluștri care au avut menirea să catalizeze energiile pentru a stăvili potopurile. Chiar dacă unii dintre ei au fost trădați sau asasinați mișelește, ei au lăsat în istorie exemple luminoase pentru generațiile care le vor urma într'o zi exemplul și se vor încumeta să izbăvească țara de nevolnici. Spre aceste generații de mâine se îndreaptă acum gândurile noastre, ale celor în pragul senectuții, căci ei vor fi izbăvirea și salvarea neamului.

Fără a absolvi de păcate clasa politică ce s'a perindat la putere după convulsiunile din Decembrie, clasă care a deziluzionat în totalitate, astăzi se cunoaște că destinul țării noastre a fost trasat de situația conjuncturală dela sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial. Istoria consemnează Conferința dela Yalta din luna Februarie 1945, când conducătorii Coaliției învingătoare a Germaniei hitleriste au împărțit statele Europei în zone de influență pe baza poziției lor geo-strategice. Atunci România a fost obiectul unui târg a cărui înțelegere a fost semnată pe un simplu șervețel de hârtie, la un pahar de vodcă, închinat în cinstea victoriei militare ce se prefigura.

Ce a urmat se cunoaște. Asupra țării noastre s'a abătut furtuna dela Răsărit care a demolat în furia ei oarbă toate valorile morale și spirituale ale neamului. Amintirea coșmarului trăit ne dă și acum fiori, făcând să tremure carnea pe cei care au trecut prin purgatoriul lagărelor de exterminare și au supraviețuit, purtând stigmatul de prizonieri de conștiință. Datoria noastră, a celor care suntem astăzi în crepusculul vieții, este să arătăm tinerei generații până la ce nivel josnic poate coborî ființa umană atunci când i se injectează virusul unei filosofii bazate pe ură față de tot ce reprezintă o stavilă în calea revoluției proletare.

Având conștiința datoriei împlinite, ii putem ierta pe cei care ne-au schilodit trupul și sufletele, dar amintirea camarazilor căzuți nu ne dă dreptul să uităm mesajul pe care ni l-au transmis de dincolo de moarte și anume, dragostea de Neam și credința în Dumnezeu. Generația tânără căreia îi predăm acum ștafeta, trebue să cunoască adevărul în toată cruzimea lui, pentru ca niciodată să nu se mai poată repeta ororile petrecute în istoria recentă a Patriei noastre. Pentrucă, raportat la numărul de locuitori ai țării, am dat cel mai mare număr de torționari, care au folosit cele mai teribile metode de transformare a ființei umane în zdrențe, de care s'ar îngrozi chiar și inchizitorii Tribunalelor Ecleziastice ale evului mediu.

Cu sufletele lor neîntinate în jocurile imunde ale politicii, generația de mâine trebue să transmită generațiilor viitoare mesajul celor care și-au jertfit tinerețea și uneori chiar viața pentru propășirea și demnitatea neamului. Numai în cei de mâine vom găsi calea spre mântuire, deoarece se pare că nu ne putem baza decât pe noi înșine, întrucât nu intrăm nici de data aceasta în sfera de interese a structurilor euro-atlantice, cu toate eforturile și sacrificiile făcute pentru realizarea acestui deziderat. Am fost abandonați încă odată, în baza unui alt târg în care au fost preferate țările grupate geografic în jurul nucleului central european. Aliații din timpul celui de al Doilea Război Mondial sunt legați prin înțelegri indestructibile și își fac în continuare concesii reciproce. A fost dată publicității în presa occidentală chiar o hartă, în care este prefigurată linia de demarcație dintre țara noastră, Ucraina, Bulgaria și Serbia de restul Europei.

Pentru ca acest lucru să pară o consecință, nu a înțelegerilor secrete dintre Rusia și Statele Unite, ci a situației interne din România, a fost declanșată o campanie furibundă de destabilizare a situației socio-politice din țară, pentru a se demonstra că nu suntem încă pregătiți să facem reformele cerute pentru admiterea în NATO și UE. Acest lucru a reușit deoarece numărul celor ce au făcut parte din structurile aparatului de partid comunist sau al opresiunii, este încă deosebit de mare și puternic. Când tancurile rusești au intrat în România ca urmare a înțelegerii dela Yalta, partidul comunist număra doar câteva sute de membri, absolut toți luați în vizorul Siguranței Naționale ca spioni sau trădători de țară. În aceste condiții, în care practic întreaga națiune era împotriva acestei ideologii ce leza structura sufletească a unui popor cu frica lui Dumnezeu, a fost nevoie de formarea unui aparat de reprersiune atât de puternic, încât să poată lichida pe toți cei ce se opuneau sovietizării țării.

Cu toate acestea, dintre toate țările transformate în satelit al imperiului roșu, România a fost singura care a opus cea mai dârză rezistență pe toate planurile, inclusiv lupta armată în munți, unde bravii luptători civili și militari au luptat până la ultimul în încercarea lor temerară de a stăvili extinderea ciumei roșii ce se întindea ca o pecingine. Prin lichidarea lor, de cele mai multe ori prin trădare, ca și prin deportarea a peste un milion de oameni în lagăre și închisori, comuniștii și lacheii lor au putut îngenunchea un popor născut liber.

Urmașii lor care au beneficiat din plin de privilegiile acordate ca o recompensă pentru lichidarea elitelor neamului, au trecut la aplicarea unui scenariu prin care să fim scoși din circuitul valorilor europene. Din păcate nu a existat o ideologie catalizatoare care să unească toate forțele capabile să le opună rezistență, câștigătorii alegerilor din anul 1996 cedând în repetate rânduri în fața șantajului forțelor destabilizatoare.

Acest lucru nici nu este de mirare, deoarece ultimii supraviețuitori ai gulagului românesc sunt astăzi la vârsta senectuții, iar tinerii nu se arată dornici să preia ștafeta, după ce și-au văzut camarazii uciși la Revoluție sau stâlciți în bătaie de oamenii adâncurilor chemați de Ion Iliescu să curețe Piața Universității. Apatia lor este o reacție de protest la modul în care au fost trădați de generația celor care au făcut pact cu diavolul, și i-au arătat cu degetul minerilor, după ce creaseră *"Zona liberă de neocomunism"* în centrul Capitalei.

Dezamăgirea este de fapt generală, deoarece acei care au dus tot greul tranziției și al reformelor, atâtea câte au fost, au văzut neîmplinite promisiunile de stârpire a fenomenului corupției care a creat o nouă clasă a aristocrației roșii. Escrocherii uriașe au rămas nepedepsite, în timp ce nivelul de trai a scăzut dela o zi la alta, iar crimele făptuite în timpul evenimentelor din Decembrie, precum și cele ale mineriadelor sunt încă neelucidate pe deplin și nepedepsite.

Acum, la începutul ultimului an al Secolului și al Mileniului, privind înapoi cu mânie, nu ne putem înnăbuși un sentiment de revoltă împotriva celor care au jucat rolul lui Iuda și au făcut jocul unor interese străine prin care țării noastre i s'a barat drumul spre Europa și civilizație. Din fericire, se pare că pe ruinele unei societăți în agonie se naște un lujer al speranței, cu rădăcini înfipte în istoria interbelică. El reprezintă liantul care va unifica tânăra generație ce vine din urmă, dând viață dorinței prometeene a celor care au visat să facă o țară ca soarele sfânt de pe cer. Ei vor purcede la opera de asanare morală a sechelelor lăsate în urma trecerii uraganului roșu. Există speranța că acest curent pur și proaspăt va reuși să galvanizeze energiile latente, care se vor transforma într'un fluviu uriaș ce va mătura în calea lui toate ordurile care au infestat societatea românească.

OPINII TRANȘANTE

REVOLUȚIA CA "LUCRU" AL SECURITĂȚII

Radu BADIU

Atingem al nouălea an de când am reușit cu sprijinul străinătății și al Românilor dela postul de radio Europa Liberă - să ne descătușăm de sub plasa de oțel a comunismului și nimeni nu a înregistrat - și nu a cuantificat - adevărul istoric al *"lucrului"* Securității (ca minister al securității statului condus de generalul Iulian Vlad) la declanșarea și reușita răscoalei spontane. Întreaga clasă politică și mai ales întreaga mass-media nu a luat în seamă un amănunt mic, petrecut într'o emisiune televizată la TVR2, moderată de inginerul Gabriel Giurgiu, la finalul căreia l-a întrebat pe scriitorul Ulieru (purtător de cuvânt pe atunci al SRI-ului condus de Virgil Măgureanu) dacă tot ce a fost în Decembrie 1989 nu este *"lucrul"* Securității. Acesta, - cu bonomia-i cunoscută, din gura aceea de părea cusută sub o barbă sură, a scăpat doar un singur cuvânt epocal și istoric: *BINEÎNȚELES...*

Nimeni nu a luat în considerare strigătul unui inginer - Popescu care, la coadă la benzinăria dela Oborul vechi, la începutul lui Ianuarie 1990, a spus sus și tare: *"Domnilor, în ziua de 19 Decembrie 1989 am fost la aeroportul Otopeni să-mi aștept o rudă care venea prin cursa de Moscova. După ce au trecut toți pasagerii, a apărut, ca ultimul, singuratec și cu fața ascunsă sub fular și căciulă, Ion Iliescu. L-am recunoscut pentrucă fusesem la el în birou de mai multe ori cu manuscrisul directorului dela întreprinderea unde lucrez, căruia-i tipărea o carte tehnică. Văzându-l singur și neașteptat de nimeni, m'am oferit să-l iau cu mașina mea, pentrucă mai aveam trei locuri. M'a refuzat, spunând că nu e*

Continuare în pag. 8

IMUNITATE ȘI DUBLU STANDARD

Urmare din pag.6

care amenință însăși echilibrul social și siguranța națională. În asemenea clipe - și ne aflăm într'o astfel de situație - intervenția sa dură, chirurgicală se reclamă imperios.

Este oare mai puțin compatibilă democrația cu acțiuni rapide și dinamice de prindere și pedepsire - în condițiile legii - conduse cu mână forte sau e de preferat tergiversarea, amânarea *"sine die"* a procedurilor, pentru chichițe avocățești, așa cum s'a *"lucrat"* până acum, cu rezultatul că până la urmă mari vinovați au fost scoși basma curată pe ușa din dos a tribunalului. Cine afirmă că democrația trebue să fie clementă sau bleagă?

Pentru cuvântul *"crimă"* avem în limba română un sens oarecum limitat: *"omucidere"*. În realitate activitatea infracțională dela un nivel de gravitate în sus - chiar dacă nu e vorba de omucidere - se înscrie în sfera crimei îndreptate împotriva celor mai importante interese ale comunității. Noțiunea de *"crimă organizată"* se raportează la acest al doilea înțeles, presupunând filiere, organizații subterane și activități de tip mafiot. Ni s'au impus și unii au acceptat - mai ales ca punct de vedere oficial - câteva tabu-uri, adică *"adevăruri"* de care nu trebue să se atingă nimeni. De câte ori vine vorba despre armată se pornește dela aserțiunea, desigur eronată, ca orice preconcepție forțată, că armata nu poate și nu trebue culpabilizată, chiar atunci când trage în propriul popor, așa cum a făcut-o la Timișoara. Să fie armata... sacrosanctă? Dar cine spune că armata chiar vinovată poate fi socotită culpabilă în întregul ei? Vinovați sunt cei care, sub acoperirea secretivității și forței de acțiune a armatei întreprind acțiuni criminale, din inițiativă proprie sau din ordin criminal. Făptașii în uniformă, descoperiți și pedepsiți nu vor păta demnitatea și haina militară, ci doar propria lor uniformă și conștiință.

Un alt tabu ține de *"valoarea"* nicicând probată convingător - dimpotrivă! - a actualei generații de *"specialiști și diplomați"* din domeniile afacerilor externe și comerțului exterior. În aceste sfere au fost menținuți până azi oameni care au *"reprezentat"* România, poporul român și interesele naționale într'o epocă în care s'au acoperit de rușine tocmai prin obediență față de puterea străină cotropitoare, fiind agenții tuturor cedărilor și afacerilor dezavantajoase pentru noi. Ei s'au aflat mereu în conflict rece cu democrațiile reale ale lumii și s'au compromis prin acțiunile lor ostile în țările unde au fost trimiși.

Cum se explică menținerea în funcțiuni diplomatice a acestor agenți acoperiți ai fostului regim comunist?

Ce rezultate a repurtat acest incompetent corp diplomatic, crescut și educat de PCR, când nu numai că nu a reușit să determine reîntregirea țării cu Ținutul Herța, Bucovina de Nord, Basarabia și Insula Șerpilor, dar nici cel puțin n'a fost capabil să întreprindă pe plan internațional o acțiune concertată, favorabilă eliberării din închisoarea transnistriană a celui mai mare patriot român în viață, Ilie Ilașcu?

Nu cumva reprezentanții noștri peste hotare văd în serviciile lor mai mult un soi de sinecură personală. Cât despre aderarea României la NATO și Uniunea Europeană, *"succesul"* demersurilor lor este cât se poate de palpabil... adică egal cu zero! Falimentul muncii acestui soi de *"diplomați"* este ilustrat de bilanțul eminamente negativ al rezultatelor lor pentru țară.

E timpul ca și acești oameni să iasă din categoria *"dulăilor"* și să reintre în grupa *"câțeilor"*, unde aparțin de fapt, după ce o viață întreagă s'au gudurat la picioarele mai marilor lor comuniști, trăind ca niște ploșnițe pe spinarea obiditului popor.

Viorel PALTIN

ŞARLATANII ÎN ROBE

—Banu SERDARU—

În România acestui sfârşit de mileniu, ansamblul legilor şi al instanţelor judecătoreşti este în mare suferinţă. Dreptatea umblă cu capul spart, iar cei ce au bani mulţi şi-o cumpără lesne.

Marea majoritate a celor ce s'au pus în slujba justiţiei sunt deficitari la capitolul cunoştinţelor în domeniu, dar mai ales al conştiinţei profesionale, cedând uşor tentaţiilor de orice fel. Şi este explicabilă strâmbătatea din sălile de judecată, din partea relicvelor, care'n cincizeci de ani de comunism n'au judecat nimic şi-au pronunţat verdicte la ordinele partidului şi ale Securităţii. Actul de dreptate, ca şi inexistent, este privit cu totală neîncredere, din cauza sistemului corupţional de tip mafiot al justiţiei. Această instituţie canceroasă este direct răspunzătoare de amploarea corupţiei şi neaplicarea Codului Penal în infracţiunile economice, financiar-bancare, vamale, în traficul de arme şi droguri, în contrabandă, falsuri, înşelăciuni, tâlhării, crime, violuri, prostituţie etc. Şi'n vreme ce amărăştenii, plătesc cu vârf şi'ndesat găinăriile, tunarii râd în barbă şi prosperă, găsind înţelegere şi sprijin din partea magistraţilor, cărora le rotunjesc conturile în valută la bănci, pe mână cu avocaţii veroşi.

Fără să dea socoteală nimănui, profitând că Ministrul Valeriu Stoica le-a legalizat salariile de multe milioane, asistenţă medicală, medicamente şi proteze gratuite, atât magistraţilor în activitate sau la pensie şi membrilor familiilor lor, cât şi personalului auxiliar, inamovibilii roşii taie şi spânzură, pe bază de corupţie şi crasă incompetenţă. Mulţi dintre aceşti şarlatani în robe trebue trimişi urgent după gratii, interzicându-li-se definitiv dreptul de a-şi mai rotunji chimirele, fiindcă n'au nici o tangenţă cu onestitatea şi puritatea actului de dreptate.

Cazurile instrumentate de Parchet - Secţia Anchete Speciale cuprind nume sonore de parlamentari şi demnitari cercetaţi penal, dar cocoţaţi deasupra legii. Ei nu răspund în faţa justiţiei, nu's pământeni, nu le clinteşte nimeni un fir de păr din cap, au imunitate parlamentară, sunt intangibili, precum inamovibilii *"justiţiari"*! Astfel, Iliescu Ilici e acuzat de abuz în serviciu contra intereselor publice şi subminarea economiei naţionale, într'un dosar împreună cu Năstase, Roman şi Berceanu. Apoi, Hrebenciuc, Ungheanu şi Fruntelată sunt acuzaţi de înşelăciune, ca şi Bivolaru. Lui Săndulescu şi Cerveni li se impută traficul de influenţă. Opaschi, Dima şi Partal sunt vizaţi pentru luare de mită. Dar cele mai multe dosare cuprind acuzaţii de insultă, calomnie, ultraj şi sunt întocmite lui Iliescu, Pruteanu, Mazăre, Vâlcu, Cataramă, Secară şi alţii. Dintre toţi aleşii neamului se desprinde cântăreţul securist al *"raiului"* ceauşist, tribunul paranoic Vadim, acuzat în zece dosare penale de calomnie şi insultă, comunicare de informaţii false, ofensă adusă autorităţii.

Marile tunuri ale corupţiei, făcute publice graţie efortului lăudabil al oamenilor de curaj şi vericalitate de presa neaservită, au fost total compromise de instituţiile judiciare, astfel încât actul de dreptate este oglinda fidelă a situaţiei din ţară! Ştiinţa dreptului nu respectă rigorile matematicii, lasă porţile interpretărilor diferite, încât este nevoie de adoptarea unor legi noi, care să le înlocuiască pe cele din perioada comunistă, încă neabrogate şi să cuprindă o definire exactă a termenilor. Ne lipsesc legile care să garanteze proprietatea, legile pentru sprijinirea investitorilor şi fermierilor, pentru credite ipotecare, legea funcţionarului public şi multe altele.

Pe dreptatea contra cost, oarbă, strâmbă şi putregăită, nu se poate clădi statul de drept şi sistemul democratic. ***Reforma justiţiei româneşti*** presupune un proces lung şi greu, de înlocuire treptată a magistraţilor securisto-ceauşişti cu tineri absolvenţi bine pregătiţi, oneşti şi dornici de afirmare. În perioada scurtă cât a fost prim-ministru, Victor Ciorbea a iniţiat proiectul de lege privind prevenirea şi sancţionarea actelor de corupţie, propunând pedepsirea delictelor de iniţiere, majorarea cuantumului pedepselor în cazurile în care corupţia atinge nivelele înalte şi sfera politicului. Dar câtă vreme *"justiţiarii"* se manifestă independent de lege, neaplicând noile reglementări ale Legii Penale, este puţin probabil ca acel proiect de lege, supus dezbaterii Senatului, să fie transpus în practică.

Condamnarea jurnaliştilor care au curajul să pună degetul pe rană şi să scoată adevărul la lumină a devenit o practică curentă a şarlatanilor în robe. Cea mai rapidă şi grea sentinţă o dau instanţele hoţiei româneşti în cazurile de *"calomniere"* de către ziarişti a colegilor de breaslă ai magistraţilor care-au ajuns să... pută de bogăţie! Capul justiţiei române, Valeriu Stoica, i-a luat în braţe pe colegii lui de milioane şi i-a pus la adăpost de necazuile tranziţiei, le-a dat numai drepturi, gratuităţi, privilegii, i-a făcut oameni cu puterea banului, fără nici un fel de obligaţii clare sau pedepse când judecă strâmb, pe mii de parai! Cu aşa un *"liberal"* la cârma dreptăţii, nici nu-i de mirare că Sever Mureşan, Marcel Ivan, Ilie Alexandru, Dinulescu, George Constantin Păunescu şi alţii, care-au jefuit băncile şi au produs pagube de multe miliarde de lei ţării, au tocat economiile de-o viaţă, adunate cu trudă de oameni, zburdă'n libertate, nu răspund cu nimic, pagubele nu se recuperează, nici unuia nu-i este afectată averea care nu-i este urmărită! Escrocii îşi păstrează vilele, casele de vacanţă, limuzinele de lux, conturile în valută, în timp ce magistraţii lui Valeriu Stoica îi concurează.

"Justiţia" românească este în esenţă întrecerea demenţială în căpătuială dintre şarlatanii în robe şi... sponsorii lor, borfaşii menţinuţi intenţionat în libertate! Aşa-zişii judecători nu păstrează cumpăna dreaptă, nu respectă şi nu aplică legea în interesul năpăstuiţilor, care n'au bani să-şi cumpere dreptatea, iar nou înfiinţatul Corp de Judecători-Inspectori, pe lângă Curţile de Apel este timorat şi ineficient.

După Dec.'89 s'a creat impresia că în justiţie nimeni nu mai are dreptul să controleze independenţa faţă de... lege a atâtor magistraţi mânjiţi. *"A fi independent ca judecător înseamnă a aplica legea în litera şi spiritul ei, n'o aplici înseamnă că ai greşit, intenţionat sau din culpă, n'are importanţă, dacă-i intenţionat e infracţiune, dacă-i din culpă e eroare profesională şi răspunzi şi pentru una, şi pentru alta. Cea mai importantă dintre puterile statului este cea judecătorească. Dacă ea se degradează, intră'n disoluţie, toate autorităţile statului intră'n disoluţie sau se ajunge la soluţia extremă, a dictaturii şi anarhiei"* - glăsuieşte capul justiţiei, Valeriu Stoica, uitând că în Octombrie-Noembrie '96 sita acordării inamovibilităţii a avut găuri care-au permis judecătorilor corupţi şi comunişti să devină semizei intangibili, aşi ai abuzurilor discreţionare.

În România acestui sfârşit de mileniu nu există justiţie, ci injustiţie strigătoare la cer, patronată de un ministru slab, tolerant, dar extrem de vorbăreţ şi bătăios în obţinerea de avantaje şi privilegii pentru el şi confraţii săi de bogăţie.

JUSTIŢIA DIN ROMÂNIA POST DECEMBRISTĂ

— George VASU—

Promiteam într'un articol anterior că voi reveni asupra subiectului justiţiei din România. Iată, aşadar, că m'am ţinut de cuvânt, continuând cu acest articol seria dezvăluirilor unor nedreptăţi şi ilegalităţi ale justiţiei române.

Astfel, judecătorii din Iaşi au dat dovada *"putregaiului"* interior al acelei instanţe. Este vorba de o judecătoare dela Judecătoria locală, care a condamnat un ziarist la un an închisoare cu executare, la 1,5 miliarde lei daune morale pentru poliţistul *"calomniat"* şi decăderea din drepturile civile. Aceasta pentru un articol aşa-zis *"calomnios"*, *"victima"* fiind un poliţist, care era soţul unei alte judecătoare din Iaşi. Această sentinţă a revoltat întreaga opinie publică din România şi în special pe jurişti.

Ministrul Justiţiei, Valeriu Stoica, a declarat că a văzut hotărâri judecătoreşti foarte prost motivate sau chiar nemotivate, cu toate că a creat o facilitate magistraţilor, degrevându-i de motivarea hotărîrilor civile, care nu sunt atacate decât la cererea expresă a unei părţi din proces. Ministrul Justiţiei mai precizează că a constatat existenţa unor hotăriri care demonstrează fie necunoaşterea legii, fie necunoaşterea probelor dela dosar, fie, chiar mai grav, reavoinţa şi neputinţa de a face legătura corectă dintre faptele reţinute legal.

După părerea mea, Corpul Magistraţilor din România nu este în prezent la nivelul magistraţilor din epoca pre-comunistă. Magistraţii care au funcţionat în perioada de după Primul Război Mondial aveau un înalt nivel de pregătire profesională şi ştiinţifică, iar sentimentul datoriei era înnăscut în ei. Un judecător dela Judecătoria de Pace dintr'o reşedinţă de plasă din fostele judeţe de dinainte de război, era într'adevăr un om integru, serios, trebuid să fie un model al cinstei şi onoarei, precum şi să fie *"tobă de carte"*.

Astăzi însă, ***hotărîrile judecătoreşti sunt date în multe cazuri după om şi nu după probe.*** *"Puterea judecătorescă riscă să se îndepărteze de societate"*, după cum declara Valeriu Stoica, pentrucă se primesc peste 60.000 de plângeri anual la Ministerul Justiţiei împotriva prestaţiei magistraţilor, cerând acestui minister să schimbe horărîrile pronunţate de unii judecători.

Este evident deci că, corupţia din România nu putea ocoli tocmai justiţia. Activitatea aşa-numitului Consiliu Naţional de Luptă Împotriva Corupţiei, prezidat de însuşi Preşedintele Constantinescu, a fost privită dela început cu ostilitate de unii magistraţi, care au înţeles că activitatea lor intră în *"vizorul"* unui organism paralel cu justiţia, organism care are dreptul să le ceară socoteală pentru hotărîrile date. Înfiinţarea acestui Consiliu a generat un adevărat scandal iniţiat de două judecătoare care, până la urmă, nu au putut aduce un singur exemplu sau argument în sprijinul afirmaţiilor lor *"incendiare"*.

Preşedintele Emil Constantinescu avea să constate în curând că deranja un sistem de complicităţi care favorizau *"mimarea"* actului de justiţie, pentru a-i face scăpaţi pe marii infractori, în timp ce alţii, implicaţi în cauze mărunte, fără posibilităţi materiale de a-şi angaja apărători renumiţi, să fie aspru sancţionaţi. Nu întâmplător Preşedintele Constantinescu a ridicat la Institutul Nobel din Oslo problema inamovibilităţii vechilor judecători, cu mentalităţi comuniste. Această inamovibilitate a fost acordată de regimul Iliescu. Mulţi dintre purtătorii robei judecătoreşti au înţeles independenţa prin a face ceea ce vor ei, sub umbrela inamovibilităţii, unii judecători intrând în *"cârdăşie"* cu avocaţii etc.

Tocmai de aceea, înţeleg supărarea şi indignarea magistraţilor cinstiţi şi corecţi, care-şi fac datoria cu onoare şi simţ al răspunderii şi care refuză orice compromis, având un singur ghid: ***morala profesională.***

CITIŢI REGULAT

CUVÂNTUL ROMÂNESC

REVOLUŢIA CA "LUCRU" AL SECURITĂŢII

Urmare din pag. 7

cazul, are cine. Şi, într'adevăr, la peron, aproape de maşina mea se afla un ZIL, cu număr de corp diplomatic, spre care s'a îndreptat. Şoferul i-a deschis portiera, spunând în ruseşte: 'Tavarăsci Iliescu, davai'".

Cum de-a putut *"scăpa"* acest om de umbra celor doi - despre care spune că erau după el zi şi noapte - şi a putut face un drum la colegul lui, Gorbaciov, atât de incognito? Ştie numai colegul meu de şcoală de ofiţeri politici MAI la Botoşani, Vlad Iulian. Dacă nu el - precis unul din adjuncţii lui, generalul Stan, de pildă, cel ce a rămas din Ianuarie 1990 omul din umbră cu care Domnii Iliescu şi Voican Voiculescu au refăcut SRI-ul pe osatura vechilor structuri, păstrând masiv pe cei care ne-au urmărit mişcările noastre şi nu ale spionilor străini.

Se înţelege că aşa s'a putut aplica la noi înţelegerea dintre Gorbaciov şi Reagan, de a se admite sistemul pluralist în fostele ţări comuniste în Europa de Est, fără a li se face nimic foştilor comunişti şi chiar de a fi admişi în noul joc politic.

Aşa s'a făcut că Securitatea a admis să se retragă trupele USLA din faţa CC al PCR, companiile regimentului unu Securitate dela Băneasa, taburile şi imensa gardă din interior, compusă din câte 50 de ofiţeri de Securitate, în civil şi cu automate sub fulgarin, de pe fiecare etaj al ceceului. (Armele şi uniformele lor au fost găsite într'o încăpere dela ultimul etaj, iar aceşti ofiţeri tineri au ieşit în stradă, civili, strigând primii *"jos Ceauşescu"*, dar nu *"jos comunismul"*.

După o bâlbâire comandată pe 22 Decembrie seara, este adus de-acasă - în sfârşit, după strigătele de chemare ale acestor ofiţeri, Ion Iliescu, îndeplinindu-se pe loc - şi repede - planul ilegaliştilor comunişti bătrâni de a fi înlocuit Ceauşescu cu Iliescu în caz de criză majoră în partid.

Astfel, ceea ce numim revoluţie - prin participarea unei părţi infime a populaţiei la Timişoara şi Bucureşti şi sporadic de tot la Arad, Cluj, Caransebeş, Constanţa şi Brăila, cu nici o clintire la Ploieşti, Iaşi, Oradea, Satu Mare, Suceava, Galaţi, de pildă - nu a fost decât un pretext de a fi *"lichidat"* grupul din jurul lui Ceauşescu, prin arestarea lor şi trecerea grupului Ion Iliescu, Bârlădeanu, Sergiu Nicolaescu, Dan Marţian, Adrian Năstase şi Adrian Severin, puternic legaţi de partidul comunist, în frunte.

Aceasta a fost revoluţia din Decembrie 1989.

Ţelul celor care au preluat din mers puterea, folosind un aparat de stat neclintit, a fost să-i apere pe comunişti de răspundere, să-i menţină în funcţii de stat, decizionale, şi să nu se atingă baza structurilor administrative şi economice ale sistemului socialist.

Lucru care le-a reuşit din plin!

Spre marea neşansă a ţării, care a fost adusă în pragul falimentului, când structurile economice socialiste sunt într'un total colaps, iar cele capitaliste de-abia se înjghebează timid, ici, colo, debil şi nesigur, deoarece masa de profitori ai sistemului - directorii - se opun schimbării, deoarece lor le este extrem de bine azi, cu salarii dela 15 la 30 milioane pe lună, la un salariu mediu pe economie de 1,5 milioane, când primul ministru are doar un salariu de 2 milioane şi jumătate.

Păcat că partidele democrate şi mai ales mass-media (încă obedientă gândirii socialiste) nu *"vede"* şi mai ales, nu vorbeşte despre acest teribil adevăr românesc al ceasului de faţă.

Radu BADIU

13 Ianuarie 1937, Moţa - Marin - Majadahonda

ZODIA LEGIONARULUI

de Ion MOŢA

Acest articol a apărut în cartea *"Cranii de lemn"* şi este singurul articol care n'a apărut înainte în nici o publicaţie. Ion Moţa însuşi, notează în subsol următoarele:

"Articol nepublicat, scos dintr'un fund de saltar. Poartă data de 22 Mai 1929. Îl public acum, deoarece mă simt şi astăzi tot atât de legat de mănunchiul de gânduri cuprinse în aceste pagini (scrise, poate, cu o oarecare stângăcie, fiind mărturisiri prea subiective). Îl mai public şi în semn de dragoste pentru trei scumpi camarazi ai noştri, care au simţit mai mult decât noi toţi durerile desrădăcinării din propria ta viaţă, spre a te da unui destin înălţător dar cumplit."

Reproducem acest articol pentrucă el a fost citit în Biserica Ilie Gorgani în 1937, în faţa sicrielor lui Moţa şi Marin, cu ocazia luării jurământului - *"gradelor legionare"*.

Scris cu opt ani înainte de marea jertfă dela Majadahonda, Ion Moţa parcă şi-a simţit sfârşitul şi cu cea mai omenească simţire, mărturiseşte atât pentru el cât şi pentru toţi cei care vor primi cununa martiriului, cât de dureroasă este acceptarea jertfei şi cât de înălţătoare este această dăruire conştientă, în slujba neamului tău şi a umanităţii, pentrucă jertfa lui Moţa şi Marin a depăşit hotarele României, înscriindu-se pe linia martirilor creştini.

ARTICOLUL

Mă întreb: oare sub ce zodie e sortit a se naşte (sufleteşte) şi a trăi, legionarul? Ursitoarele acestei renaşteri sufleteşti în duh legionar, ce soartă vor fi *trebuit* să hărăzească celui care a pornit astfel pe calea aceasta nouă, unde cea dintâi datorie este uitarea de sine şi dăruirea totală pentru răscumpărarea unui mai bun destin românesc?

În nici un caz viaţa personală a unui legionar (nu cea de luptător) nu va fi străjuită de o zodie luminoasă, senină, plină de toate împlinirile şi rodnicile. Iată această frumoasă zi de Mai, de 22 Mai, atât de bogată în lumină, zi de sărbătoare, a celei mai frumoase tinereţi; vă puteţi închipui vraja acestei zile însoţind pentru totdeauna o viaţă de legionar? Vă puteţi închipui un legionar pe al cărui răboj sufletesc soarta să fi înscris, cu rost de predestinare şi de ursită, această frumoasă zi de Mai?

Eu îmi pot închipui orice zodie străjuind viaţa unui legionar, afară doar de zodiile care hărăzesc omului o înrădăcinare adâncă în fericirea acestei vieţi, care-i aduc, copleşitoare, bogăţia tuturor mulţumirilor şi biruinţa tuturor împlinirilor. Aşa, de pildă, îmi închipui foarte bine un legionar al cărui destin a fost ursit în zodia vreunei zile cenuşii de iarnă, a vreunei zile de crivăţ în care toate singurătăţile şi neliniştile se strâng în stoluri nesfârşite, ori apoi în zodia vreunei zile de toamnă din care tot norocul a plecat odată cu berzele... Dar o zi de Mai şi încă o zi ca cea de azi, 22 Mai, plină de soare şi de fericite împliniri, al căror nume, scris aici pe hârtie, nu e, el însuşi, decât un vesel zâmbet de bucoavnă, - o asemenea zi, cu ursita ei de lumină şi bucurie, iată nu vrea, nu poate să vegheze asupra vieţii unui legionar. Soarta se vede că nu vrea să îngăduie o împăcare între destinul tragic al unei generaţii şi bucuria unei vieţi împlinite. Se vede că se teme biata soartă de slăbiciunea oamenilor, de trădarea lor, de nesocotirea marilor datorii din pricina marilor bucurii. Şi, e bine, poate, că-şi ia destinul precauţiunile lui, prin aceste jocuri cu zodiile şi ursitele.

Închisorile noastre, prigoanele noastre, mormintele noastre tinere! Ursitoarele au *trebuit* să ni-le hărăzească! De aceea, le vom avea şi în viitor, până în ziua biruinţei pe care, totuşi, nu toţi o vom vedea. Căci aşa a vrut şi Dumnezeu: germenul unei înnoiri să nu poată creşte decât din moarte, din suferinţă. Trebue să plătească cineva, cu suferinţă, păcatele care au prăbuşit un neam, trebue să răscumpere cineva prin durere mântuirea de mâine (nu pentru vreun dor de răzbunare al lui Dumnezeu, ci, poate, pentru a-i dovedi, astfel, că mai este rodnicie sufletească într'o lume condamnată). Nici Mântuitorul n'a putut birui fără suferinţă şi jertfă; să constatăm faptul, fără a mai scruta pricinile. Cum va putea oare birui legionarul cu o viaţă în care el n'ar cunoaşte decât zilele senine, cum ar putea el birui cu o viaţă zămislită în zodie de noroc şi de netulburată mulţumire personală?

Nu vom ascunde că ne doare această sfâşiere a pornirilor noastre spre toate împlinirile vieţii, această îngropare a unei vieţi în plină floare. Desigur satisfacţiile de conştiinţă ne sunt mari atunci când ştim că prin această abdicare neam împlinit o datorie de onoare şi de caritate pentru aproapele nostru, că am croit un drum larg pentru viitorul mai bun al neamului nostru. Totuşi rănile lăsate în noi de vrăjmăşiile sorţii, rămânând veşnic vii. Dacă n'am simţi durerea acestor răni, atunci ce valoare, ce existenţă vie ar mai avea jertfa noastră? O primim bucuros, dar îi simţim şi povara în toată greutatea ei. Mântuitorul însuşi, primind cu seninătate moartea pe Cruce, nu s'a putut smulge durerii şi se plângea lui Dumnezeu, în ceasul cel mai greu, întrebându-l pentru ce l-a părăsit.

Simţirea vie a durerilor noastre şi chiar mărturisirea lor, nu întunecă onoarea unui legionar. Dimpotrivă, face vădită trăirea vie şi eroică a jertfei legionare. Să nu ne ascundem nici o durere, cel puţin nouă înşine. Cu sinceritate, să mărturisim că ne-am fi dorit alăturati ursitei luminoase pe care o sărbătoreşte azi această frumoasă zi de Mai. Şi, dacă am fi vrut, am fi putut, poate, totuşi să o avem, chiar împotriva îndemnului sorţii, lepădându-ne de chemarea noastră. Dar am primit povara acestei sorţi, fără revoltă, cu durere, dar şi cu elan şi înălţare. Ca să se poată bucura, după noi, alţii, un întreg popor, de seninul unei sorţi mai bune.

Şi astfel, iată, privim cum ursita ne răpeşte tot ce putea să ne fie încleştare deplină cu viaţa, plinătate de rod şi fericire, privim cum, în câteva zile, ursita aceasta vrăjmaşe va fi desăvârşit risipirea atâtor aşteptări trecute prin firul atâtor ani.

Rămânem într'o tinereţe fără primăvară, faţă'n faţă cu moartea, desrădăcinaţi din rânduiala şi bucuria personală. Dar totuşi acest pustiu din sufletul legionar se populează pe încetul cu o altă lume, a trăirii eroice, cu dragostea de luptă şi de camarazi, cu voluptatea jertfei. Iar bucuria biruinţei ne va fi cu atât mai mare cu cât vom simţi mai adânc cât de scump am plătit-o, cu cât vom simţi mai adânc cât de dragi ne-au fost dorurile şi plinirile zadarnic aşteptate.

ARON COTRUŞ, UN POET TRIBUN

Moto:
O, cum aş vrea,
patria mea
să fiu o aripă de foc din veşnicia ta !
să mă'nalţ în văzduh
numai ochi, numai duh
cu mii de priviri să pândesc
hotarul românesc...
(O, cum aş vrea -A.Cotruş)

——Alexandru TOMESCU——

În deceniul al şaptelea, când proletcultismul începuse să se nege pe sine, dezvăluindu-şi falsele valori, poezia interbelică încerca să ajungă la cititor. Maria Banuş, A. Toma, Dan Deşliu, acestea fiind numai câteva exemple, se scufundau în adâncuri, şi trebuiau să cedeze soclurile literare adevăraţilor poeţi. Cu toate subminările, falsificările şi contra informările, poezia lirică, socială şi modernistă prindea poziţie în rândul tinerilor care studiau. Chiar Mihai Beniuc a trebuit să explice ignorarea de până atunci a lui Octavian Goga, în final comparându-l cu o *"coloană de marmură acoperită cu chirpici"*.

Poziţia lui Aron Cotruş a fost mai delicată pentrucă *"furtunaticul"* poet avea rădăcinile bine înfipte în amărăciunea de secole a ţăranului român şi colaborarea la unele reviste de dreapta ca *"Gândirea"* spre exemplu, nu a putut constitui o mare acuzare. Atunci interzicerea lui a fost justificată de lipsa de patriotism a poetului care şi-a părăsit ţara. Aceasta a fost luată ca o *"glumă"* de iubitorii Euterpei. Era prea bine cunoscută activitatea sa ca ataşat de presă pe lângă Legaţia României dela Varşovia, constând în conferinţe, articole, montări de piese şi spectacole ca *"Titanic vals"* de Tudor Muşatescu, *"Meşterul Manole"* de Lucian Blaga şi opera *"Năpasta"* de Sabin Drăgoi. În traducerea distinsului polonez Emil Zegadtowicz, Aron Cotruş tipăreşte prima antologie de poezie românească modernă, intitulată *"Teme româneşti"* (1931).

Înscenările însă, deveneau groteşti, versuri ca *"Pământu'ntreg e casa şi ograda mea"* erau interpretate ca viziuni de *"expansiune imperialistă"*, iar *"Rapsodia dacă"* fiind un elogiu al *"războiului cotropitor şi al naţionalismului şovin"*. Informaţiile din străinătate umbreau robusteţea granitică a poetului. Astfel articolul *"Mărturii despre Aron Cotruş"* publicat în calendarul *"Credinţa"* de preotul protopop din Windsor, Ontario, în 1969 menţiona *"Nu ştiu de ce, noile lui versuri nu mai aveau tăria, vigoarea celor de altădată"* şi *"ajunsese să umble din prag în prag şi să i se vâre în buzunar câte o piesă de 10 cenţi"*.

Atunci, în vremuri de restrişte, dar mai ales acum, când se împlinesc o sută şapte ani dela naştere, pentru noi, Aron Cotruş a rămas poetul care iubea culmile, străfulgera înălţimile, traversa curcubeul azvârlit în ploaia de lacrimi diafanice.

Opera lui este o prevestire, o proorocire casandrică, un hipnotic dor de depărtări, o răscolitoare sete de orizonturi. Cu semeţie romană şi dârzenie dacică s'a aşezat într'un spaţiu spiritual tridimensional în care verticala devenise obsesia culmilor intangibile.

Această stare halucinantă de epopee grandioasă erupe vulcanic din străfundurile istoriei îndurerate a neamului românesc.

El este un creator teluric, a modelat vorbele precum olarul lutul; pământul are proprietăţi umane şi funcţiuni hiperbolice, este o materie plină de forţe fizice şi generatoare de viaţă. Fuziunea între om, pământ şi viaţă capătă o semnificaţie simbolică: omul a moştenit ţăria pământului, pământul suferă, iar viaţa, ca suflare duhovnicească, împlineşte conceptul de trinitate.

Virtuţile morale ale Românului, ca omenia, ospitalitatea, înţelepciunea, prietenia, răbdarea, încrederea, modestia şi spiritul de sacrificiu sunt vectori iradianţi ai poeziei cotrusiene. Poetul se identifică cu eroul său şi declară cu mândrie descendenţa sa din neam de luptători, cu lungă şi bogată experienţă istorică. El acceptă originalitatea limbajului natural, direct al ţăranului care îşi exprimă gândurile, pasiunile şi idealurile.

Eroii lui par legendari - Todor Secure, Ion Codru, Pătru Opincă - dar ei sunt fiinţe plămădite din suferinţe seculare cu atribuţii şi drepturi sociale. Ei sunt stăpânii pământului strămoşesc chiar dacă sunt *"ţăran fără ţarină, plugar fără plug, ciurdar fără vită"*.

Universul poeziei cotrusiene se regăseşte uneori ca o lume a contrastelor: *"se logodesc mocirlele cu cerurile"*, veşnicia şi vremelnicia, grandoarea şi banalitatea, înălţimile şi adâncimile, foamea de viaţă şi setea de nefiinţă, duritatea şi fragilitatea. Toate acceste meşteşuguri literare dau creaţiei culoare, substanţă, valoare şi un farmec deosebit. Versurile lui sunt quante diamantice care se răsfrâng în cascade sonore de fericiri care dor.

De câte ori mă opresc în faţa troiţei, ridicată în memoria lui, dela *"Câmpul Românesc"* din Hamilton, îmi recit în suflet poezia *"Frate"*: *"frate / tu, ce te sperii de singurătate / gândeşte-te, gândeşte-te bine; / cine / veni-va oare, din prieteşug, / să doarmă ca mine, alături de tine, / în noaptea aceluiaşi cosciug?"*.

Aron Cotruş a fost şi rămâne un poet reprezentativ al Românilor de pretutindeni, plin de vigoare sănătoasă, care sparge ziduri pietroase să aprindă flacăra dreptăţii pe altarul veşniciei.

ASPECT DELA ÎNMORMÂNTAREA MOŢA-MARIN DIN BUCUREŞTI

ÎNTRE JUPITER ŞI PROMETEU

CUM MOTIVAŢI NEGAREA LUI EMINESCU, DOMNULE MANOLESCU ?

George BĂJENARU

Revoluţia dela 1989, a venit ca o primăvară a Istoriei Românilor. Marele dezgheţ producându-se, arborele înghemat al culturii române s'a încălzit din nou, iar mugurii ideilor de natură filosofică, religioasă, politică etc., au început să încolţească, în libertatea luminii. Din păcate, însă, nu a trecut nici un deceniu dela revoluţie şi nişte *"omizi"* au început să atace *"grădina"* de valori a culturii naţionale.

Asaltul ce are loc de vreo doi ani încoace în România, asupra arborelui Eminescu, mi se pare cel mai crunt. Fără a se întreba mai întâi ce au făcut ei pentru valorificarea acestui tezaur şi simbol al spiritualităţii noastre, critici mai mult sau mai puţin pertinenţi, indivizi care nu l-au citit pe Eminescu, se înghesuie să-i atace opera, aruncând vorbe în vânt. Cum se justifică acest asalt, de vreme ce nici unul dintre acei ce îl etichetează pe poetul de geniu, drept *"protolegionar"*, ori îl denigrează în fel şi chip, nu a reuşit să dea la iveală măcar un studiu convingător, pe subiectul propus.

Afirmaţia profesorului D. Petrovici, făcută în urmă cu peste cincizeci de ani la un curs dela ***Universitatea din Cluj*** şi anume că Eminescu ar fi *"o problemă dificilă în cultura română"*, aş înţelege-o mai degrabă ca pe o apreciere a nivelului înalt de analiză ce îl presupune opera lui Eminescu, decât ca pe un îndemn la negarea poetului. A se crede că prin această campanie murdară de demolare a mitului Eminescu, se va reuşi îndepărtarea generaţiei tinere de opera acestui mare Român, mi se pare un act de gândire îngustă, nerealistă.

Este regretabil că acest asalt anti-Eminescu este dirijat tocmai de un profesor de Istorie a Literaturii Române dela Universitatea Bucureşti.

Aventura Domnului Manolescu de demolare a unor valori ale literaturii române, aşa cum rezultă din opera mai recentă a domniei sale, intitulată *"Istoria critică a literaturii române"*, ca şi dintr'un articol editorial semnat de domnia sa în revista *"România literară"*, provoacă nedumeriri, întrebări. Este o aventură generatoare de confuzii şi descurajări, de neîncredere a Românilor în propriile lor valori, şi deci, poate avea consecinţe defavorabile asupra gradului de evaluare în ansamblu a culturii române, indiferent din ce parte ar veni această evaluare. Se pare că asaltul anti-Eminescu face parte dintr'un plan mai vast de demitizare prin blamare a celor mai înalte valori din cultura şi literatura română. Eminescu nu este unica ţintă. Cu Anton Pann, pe care, Eminescu îl numise *"cel isteţ ca un proverb"*, se răfuieşte Domnul Manolescu, în paginile cărţii sale, *"Istoria critică a literaturii române"* (un titlu înşelător, căci în realitate e o culegere de eseuri critice şi stilistice), numindu-i *"cântecele de lume"*, (pe care poetul însuşi le intitulase *"Poezii deosebite"*), ca fiind absolut mediocre (op. cit. p.122). Astfel, un scriitor trecut de mult în panteonul pre-clasicilor şi asupra căruia Istoria literară şi-a spus deja cuvântul, este considerat mediocru. Cui i-o mai fi servind această etichetare, mai ales că la pagina 123, regretând probabil gafa, Domnul Manolescu ne spune că *"Pann rămâne unul dintre cei mai inventivi scriitori români, comediograf instinctiv al cuvântului"* (Atunci te întrebi, cum poate fi scriitor mediocru, *"unul dintre cei mai inventivi scriitori români..."*? *"Curat murdar"*, Domnule Manolescu !).

Punând în mod fals abia acum, după aproape zece ani dela colapsul comunismului, pe seama autorităţilor comuniste, *"sanctificarea"* lui Eminescu, Domnul Manolescu nu face decât să comită o laşitate, căci la vremea când Nichita Stănescu îl diviniza pe Eminescu şi îl numea pe Anton Pann *"dat în paşte de deştept"*, domnia sa tăcea chitic.

Atitudinii de altfel tardive, dar îndelungat deliberate a domniei sale, Domnul Manolescu îi găseşte justificări. Iată cum gândeşte Domnul Manolescu: *"Şcoala, pe de o parte, şi idolatria, moştenită din regimul trecut, pe de alta, au făcut din Eminescu un mit intangibil... Ceea ce nu se înţelege este faptul că, aşezându-l pe poet mai presus de critică, îi facem un deserviciu. Multe din articolele scrise despre el în ultimele decenii sunt encomiastice, lipsite şi de spirit critic şi de sinceritate. În consecinţă, negarea lui trebuia să se producă, mai devreme sau mai târziu, şi ea se cuvine să ne dea de gândit. Nu-i putem înălţa la nesfârşit statui. E cazul să vedem dacă mai e citit, şi dacă nu, din ce motive, iată de ce nu pot fi de acord cu Dl. Simion* (vezi articolul *"Eminescu pro şi contra"* R.l. nr. 12, 1-7 Aprilie, 1998).

Vasăzică *"negarea lui Eminescu trebuia să se producă"*. De ce, Domnule Manolescu?

Pe ce se fondează negarea lui Eminescu? Pe norii şi furtuna stârnite în nişte minţi incapabile să realizeze incomensurabila distanţă ce le separă de mintea plină de substanţă creatoare cu care Dumnezeu l-a hărăzit pe Eminescu.

Învinuirea ce i se aduce criticii literare nu-şi găseşte nici ea o justificare în textul Domnului Manolescu. Fiindcă nu la o adâncire a cercetării tezaurului eminescian îndeamnă Domnul Manolescu, ci, pur şi simplu, la o negare categorică a personalităţii în ansamblu a creatorului Eminescu.

Dar Eminescu nu a fost niciodată aşezat *"mai presus de critică"*, ci aşezat de critici la înălţimea bine meritată. Când spune că *"Eminescu 'a fost aşezat mai presus de critică'"*, Domnul Manolescu ignoră un adevăr şi anume acela că nu nişte pigmei şi nişte incompetenţi au contribuit la evaluarea ca arhetip a lui Eminescu, ci mari spirite ale culturii româneşti, începând cu fondatorul criticii literare obiective, Titu Maiorescu, şi continuând cu autorităţile în cultura română, ca Ibrăileanu, Călinescu, Perpessicius, Vianu, cărora nu cred că Domnul Manolescu ar avea curajul să le conteste înaltul profesionalism, competenţa şi capacitatea lor de a contura un mit cu valoare de adevăr absolut, devenit sinonim cu identitatea de cultură a Românilor în lume. Şi dacă e vorba că avem nevoie de o recunoaştere obiectivă, dincolo de sentimentele naţionaliste, exemple sunt destule. Studiul *"Geneza interioară a poeziilor lui Eminescu"*, pe care profesorul francez Alain Guillermou dela Universitatea *"Sorbona"* din Paris, l-a prezentat ca teză de doctorat în anul 1962, este numai unul dintre aceste exemple.

O altă întrebare îşi are locul aici şi anume: Are mitul Eminescu în cultura română un rol destructiv? Eu, unul, nu cred. Se cunoaşte bine câtă emulaţie s'a produs în creaţia literară românească, după moartea lui Eminescu şi cât de mult au fost influenţaţi de Eminescu, atâţia poeţi şi scriitori de notorietate în literatura română. O ştie şi Domnul Manolescu, o ştie o ţară întreagă. Atunci, de unde această revoltă anti-eminesciană? În parte, Istoria se repetă şi *"ce e val, ca valul trece"*. Atacuri la adresa operei lui Eminescu au existat şi la vremea poetului. Luând în derâdere, poezia *"Floare albastră"*, un Anghel Demetriescu, (în *"Revista Contimporană"*, 1875), un Mihail Zamfirescu (în *"Muza dela Bortarece"*) sau redactorii dela *"Ghimpele"*, au rămas cu toţi *"celebri"*. Tot la *"celebritate"* se vor fi gândit mulţi dintre cei ce se întrec azi a-l denigra pe Eminescu.

Să admitem că nevoia de a confrunta inerţia, lenea de gândire, confuzia manifestă din cultura română de azi, îl determină pe Domnul Manolescu la o astfel de provocare. Întrebarea e dacă Domnul Manolescu aduce sau nu, prin aventura sa, vreun bine culturii române. Să stăm strâmb şi să judecăm drept: Cui i-ar mai servi azi în lume, a căuta *"zgură"* în opera lui Shakespeare, a lui Voltaire, a lui Schiller, Goethe etc.? Cine a auzit de vreo punere în discuţie a lui Yeats la Dublin, a lui Mickiewics la Varşovia, a lui Sheakespeare la Londra, a lui Mark Twain la Washington D.C.?! Şi, la urma urmei, cu ce drept şi cine l-a investit pe Domnul Manolescu să dea tonul în campania de denigrare a lui Eminescu? Stă aceasta în atribuţia domniei sale ca profesor universitar de ***Istoria Literaturii Române*** dela ***Universitatea Bucureşti***? Are Domnul Manolescu vreo poliţă de plătit ori vreun proiect obligatoriu de îndeplinit?... Iată întrebări ce ar trebui să i le pună propriii săi colegi de catedră şi studenţii în litere dela Universitatea din Bucureşti.

Mă gândesc dacă, nu cumva, ocupându-ne să ne denigrăm cu orice preţ modelele de cultură, nu facem decât să ne eschivăm a pune sub semnul întrebării pe acei scriitori, care în timpul regimului comunist din România, au adus un mare deserviciu culturii şi literaturii.

Din câte se ştie, Domnul Manolescu are o activitate literară de peste 35 de ani, în timp ce Eminescu a avut doar 17 ani la dispoziţie pentru creaţie. El a produs în acest scurt timp o operă genială, însumând peste 15 mii de manuscrise. Cât a produs şi ce a produs Domnul Manolescu în peste 35 de ani, s'a văzut. Cine a auzit măcar de vreun studiu despre Eminescu, semnat de criticul Nicolae Manolescu? Domnia sa a debutat în critica literară cu un studiu despre obscurul poet Dimitrie Anghel. A scris mult despre scriitori români din anii erei socialiste. De opera lui Eminescu nu s'a atins. Şi atunci, cum să-i înţeleg supărarea că Eminescu a fost *"idolatrizat"*?

Prin atitudinea faţă de Eminescu, Domnul Manolescu ne apare un fel de Jupiter, care îl chinuia pe Prometeu.

DIN NOU DESPRE ANA PAUKER ET CO.

-IV-

Gh. BUZATU

Voi expune, în rândurile ce urmează, opiniile şi concluziile unora dintre specialiştii care s'au ocupat nemijlocit de ascensiunea lui Gh. Gheorghiu-Dej în PCR după al Doilea Război Mondial. Nu înainte însă de a evidenţia că nominalizarea lui Dej a semnificat revenirea, după ce ***Cominternul*** îşi dăduse duhul, la secretarii generali români ai partidului. Situaţia se schimbase decisiv după 1944-1945. În ţările Europei est-centrale trupele sovietice erau forţa ocupantă, iar, sub scutul lor, delegaţii Moscovei şi comuniştii locali înfăptuiau sovietizarea. Doar Stalin declarase, cu puţin înaintea capitulării Germaniei, mai precis în Aprilie 1945, că spre deosebire de conflictul din 1914-1918 războiul în curs era *"altfel"*, în sensul următor: ***"cel care ocupă un teritoriu îşi impune şi sistemul său social. Fiecare îşi impune sistemul său acolo unde ajunge armata sa"*** (cf. Milovan Djilas, ***"Întâlniri cu Stalin"***, Craiova, Editura Europa, 1990, p.74-75).

Exact în acest sens evoluau pe atunci lucrurile în România, unde guvernul comunizant dr. P. Groza îşi făcea datoria. În noul context se impunea, desigur, renunţarea la sistemul secretarilor generali străini ai partidelor comuniste care vreme de vreo 20 de ani fuseseră adăpostiţi la Moscova; ei trebuiau de-acum să acţioneze la ***"locul faptei"***, adică la Varşovia şi la Praga, ca şi la Bucureşti.

Când în Septembrie 1944 Kremlinul a expediat-o pe Ana Pauker la Bucureşti, Gh. Dimitrov, liderul ***Cominternului*** aflat în proces de disoluţie, i-a recomandat să preia conducerea PCR-ului, dar nu a fost convingător de vreme ce *"Passionaria româncă"* i-a replicat: ***"Tovarăşe Dimitrov, eu sunt femeie, n'am fost în ţară în timpul războiului, am fost în închisoare şi n'am habar cum stau lucrurile, au trecut zece ani şi este greu de făcut lucrul acesta. Sunt femeie, Evreică, intelectuală "*** (vezi Robert Levy, *"Power Struggle in the Romanian Communist Party Leadership during the Period of the Formation of the Groza Regime, in March 6-th 1945. Începuturile comunizării României*, Bucureşti, Editura Enciclopedică, 1995, p.79-80).

Ana Pauker a pretins ulterior că, atunci, i-a sugerat lui Gh. Dimitrov persoana lui Dej, ceea ce liderul comunist bulgar n'a agreat (*ibidem*, p.80). Timp de un an de zile Ana Pauker va deţine practic în mâinile sale conducerea PCR. La conferinţa naţională a PCR din 16-21 Octombrie 1945 şi în urma conferinţei s'a întărit poziţia lui Dej în organizaţie, el fiind şi ministru al Comunicaţiilor şi Lucrărilor Publice în cabinetul lui P.Groza şi prezentând ***raportul politic***.

Ana Pauker a susţinut în schimb raportul asupra statutului PCR (cf. *Ana Pauker*, ediţie în limba rusă, Bucureşti, 1951, p.42-43). În momentul alegerii secretarului general al PCR, Ana Pauker nu se bucura de statutul de cetăţean român; acelaşi era pe atunci cazul lui Vasile Luca, ambii, în continuare, fiind... cetăţeni sovietici, deşi cu pretenţii la guvernare în România (despre disputa Pauker-Dej, vezi, de asemenea, Vladimir Tismăneanu, *Ascensiunea şi căderea Anei Pauker, în Arheologia terorii*, Bucureşti, Editura Eminescu, 1992, p.47 şi urm.; Marius Mircu, *Dosar Ana Pauker*, Bucureşti, Gutenberg, 1991; I.C. Butnaru, *Holocaustul uitat*, Tel Aviv, 1985). Iar aceasta în condiţiile în care, după cum s'a văzut, Kremlinul se reorientase spre secretari generali *"pământeni"* ai partidului. Vom remarca, în context, că faimosul şi sinistrul trimis la Bucureşti prin 1944-1946 al lui I.V. Stalin, A.I. Vâşinski, l-a susţinut pe Dej. Reputatul istoric Florin Constantiniu a comentat astfel condiţiile din 1945-1947: ***"...Convingerea mea este că în cazul lui Gheorghiu-Dej se aplică foarte bine formula pe care a folosit-o Stalin atunci când a spus că burghezia învaţă naţionalismul în lupta pentru piaţă. Adică Gheorghiu-Dej... a învăţat patriotismul în lupta pentru apărarea poziţiei sale de secretar general. În înţelesul că el, în 1945, sigur, a fost beneficiarul unei decizii a lui Stalin, care a tranşat în favoarea lui în competiţia dintre Gheorghiu-Dej şi Ana Pauker. Fiindcă Stalin, care era un om de mare perspicacitate politică, a avut acest argument: Ana Pauker este Evreică şi de origine burgheză. Românii au nevoie de un conducător din clasa muncitoare. Ceea ce nu a înţeles că Stalin, în 1947... când Gheorghiu-Dej a încercat să se debaraseze, să se elibereze de această strânsoare pe care o reprezenta în jurul său grupul acesta moscovit, ai căror exponenţi erau Ana Pauker şi Vasile Luca, şi a crezut că poate să-i înlăture încă de atunci, Stalin a fost foarte ferm: <Partidul nostru nu este un partid de rasă, ci este un partid de clasă>..."*** (apud Paul Niculescu-Mizil, *O istorie trăită*, Bucureşti, Editura Enciclopedică, 1997, p. 122).

Pe de altă parte, istoricul american Robert Levy, care a cercetat aceleaşi documente pe care le-am menţionat şi noi relativ la situaţia PCR în 1944-1947, a subliniat poziţia contradictorie a Anei Pauker în Octombrie 1945: pe de-o parte l-a propus pe Dej, observând că ***"hotărârea*** (de schimbare a secretarului general) ***a fost luată cu câteva luni în urmă (?)"***, iar pe de altă parte, nu s'a abţinut să comenteze ***"că poate nu-i nevoie să avem nici noi secretar general, aşa cum n'are nici Partidul Bolşevic. Tovarăşul Stalin e secretar"*** (Robert Levy, *Power Struggle*... p. 82). În sfârşit, la 20 Iunie 1953, deci după îndepărtarea din partid şi din guvern a grupului *"fracţionist"* Pauker-Luca-Georgescu, *"tovarăşa Ana"* l-a găsit vinovat nu numai pe Dej, ci şi pe Bodnăraş, precizând într'o declaraţie scrisă: ***"În 1945-46 tovarăşul Bodnăraş înaintase*** (Moscovei) ***rapoarte împotriva lui Luca şi a mea şi informa insistând asupra faptului că cercurile reacţionare vorbesc prea mult de Luca şi de mine ca conducători de partid. A urmat apoi propunerea ca noi să fim îndepărtaţi din ţară"*** (*ibidem*, p. 83).

În consecinţă a fost posibil ca, în perioada în discuţie, ***aliatul nr.1*** al lui Dej în lupta pentru putere să fi fost Emil Bodnăraş, care, la rândul lui, ajunsese pe atunci, cum s'a constatat, ***pionul de bază*** al Kremlinului pe eşichierul politic al Bucureştilor. Şi în afară de Bodnăraş, în preajma lui Dej au funcţionat agenţii notorii de teapa lui Pintilie Bondarenko (*"Pantiuşa"*), Serghei Nikonov ş.a. (Vladimir Tismăneanu, *Agenţii sovietici din anturajul lui Gherghiu-Dej, în Arheologia terorii*, p.87 şi urm.). Oricum, bătălia pentru numirea şi menţinerea secretarului general al PCR a ţinut, în 1945, de domeniul tenebrelor. Adică ceea ce a fost şi a rămas o dominantă a activităţii PCR.

"SCRISOAREA III" ŞI "DOINA" DE MIHAI EMINESCU SUB ZODIA METAFIZICII ESCHATOLOGICE

Andrei Iuliu HOSSU

BUSTUL LUI EMINESCU SCULPTAT ÎN MARMORĂ DE NICĂPETRE, LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON, CANADA

Două sunt sentimentele pure, în ordine divină şi în ordine umană: ***iubirea*** şi ***ura***.

Iubirea este pură în ordine divină, adică ea are finalitate mistică, întrucât ***ab initio***, ea învăluie ***toate cele*** (creaturile) cu nimbul ***Totului*** (Creatorului), şi ***a posteriori***, ea transcende, prin transfigurare mistică, fiorul plăsmuitor a ***toate cele*** la matca sa originară - ***unitatea Totului*** (Casa lui Dumnezeu). Iubirea este pură în ordine umană, adică ea are finalitate practică, morală, întrucât ea conferă frumuseţe sufletului, făcându-i neştiută şi necunoscută sieşi divinitatea lui primordială, luminând conştiinţa umană în faptele ei adevărate, frumoase, drepte şi bune, care îi învrednicesc gratitudinea mărturisită în imnurile de laudă aduse Creatorului şi care o fac vrednică, în consecinţă, de misericordia divină.

Ura este pură în ordine divină, adică ea are finalitate mistică, întrucât, ***ab initio***, ea sapă prăpastie de netrecut între contingenţa provizorie a ***toate cele*** şi universalitatea eternă a ***Totului***, şi ***a posteriori***, ea abjură uneltirea josnică a toate cele împotriva fiorului lor plăsmuitor, dăruit lor graţie Totului în avere proprie ci nu în posesiune arbitrară, stârpeşte păcatul a toate cele şi le condamnă la pieire în proasta lor nimicnicie în numele Totului. Ura este pură în ordine umană, adică ea are finalitate practică, morală, întrucât ea conferă forţă superioară sufletului, luminând conştiinţa umană asupra a ceea ce are de apărat şi, simultan, împuternicind conştiinţa umană împotriva a tot ceea ce este duşman sensului ei în universalitate, împotriva a tot ceea ce este păcat de moarte împotriva Spiritului Sfânt, prin blestemele mistice străfulgerate asupra josnicelor creaturi - care şi-au uitat din rea-credinţă strâmtele dar dreptele hotare ale voinţei şi puterii lor -, făcându-se astfel vrednică de a fi primită după buna rânduială dinaintea judecăţii şi a iertării lui Dumnezeu!

Aşadar, iubirea şi ura, în plan absolut şi în plan uman, sunt pure fiindcă sunt mistice, raţionale. Iar imnurile şi blestemele mistice sunt surori gemene în ingenuitatea lor pură, virginală, fiindcă sunt de izvor divin şi au rost deplin în Universalitate, în Eternitate, în Spirit.

Patru modele de conjugare a celor două sentimente pure într'una şi aceeaşi structură spirituală vin să îndreptăţească postulatele concepţiei noastre: Iisus Christos-Dumnezeu - în ordine divină şi deopotrivă umană; Savonarola, Shakespeare şi Eminescu - în ordine umană. Iisus Christos iubeşte divin sufletele simple şi umile, conferindu-le împărăţia Cerurilor, şi urăşte divin pe fariseii mincinoşi care ridică piatra împotriva Spiritului Sfânt, îi biciuieşte şi îi alungă din templu, blestemându-i. Savonarola iubeşte fanatic icoana ideală a lui Dumnezeu şi urăşte fanatic, în dreaptă consecinţă, chipul cioplit de oameni, ***aici***, Lui. Shakespeare iubeşte extatic puritatea divină a sufletului uman şi urăşte diabolic imensa josnicie şi versatilitatea filistină a naturii umane. Eminescu iubeşte fanatic organicitatea românească, sublimând-o la majestatea de Idee Platonică, şi urăşte fanatic conspiraţia diablolică a tot ce e străin împotriva organicităţii românismului şi a spiritualităţii românescului.

Prevenim că iubirea şi ura sunt pure numai sub zodia metafizicii eschatologice de esenţa creştină. Fiindcă, sub zodia străină, ele sunt impure, false şi factice: necreştinul este văduvit ontologic de sentimentul iubirii mistice, metafizice, fiindcă el nu crede în nimic, este ***ontologic a-teu***, şi, de aceea, blestemat a se prăbuşi în propriul lui neant; necreştinul este văduvit ontologic de sentimentul urii mistice, metafizice, fiindcă el nu are de apărat Spiritul şi, nefiind făcut după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, conspiră prin cele mai perverse mijloace împotriva Spiritului Sfânt, pe care neputându-l uri nici iubi - căci nu poţi iubi sau uri decât ceea ce există ***pentru tine***, căruia îi recunoşti existenţa -, il neagă sau îl terfeleşte pe oculte căi; de aceea, ura şi iubirea lui sunt false: de provenienţă socială, de clasă (privilegiază, peste tot unde poate, elementele claselor sociale coruptibile moral şi purtătoare de resentimente, - cum face, bunăoară, marxismul cu proletariatul) şi contingent-istorică (dizolvă forţa naţiunilor creştine europene prin diversionismul ideologiilor constituite: demagogice-liberale pentu Occidentul Europei şi despotice-comuniste pentru Estul Europei).

MEDALIA COMEMORATIVĂ A LUI MIHAIL EMINESCU REALIZATĂ ÎN EXIL DE SCULPTORUL ION VLAD

1. Să citim ***Scrisoarea III.*** Citită fragmentar, poezia este ***şi*** onirică (visul Împăratului otoman), ***şi*** patetic-epopeic-eroică (polemica dintre Mircea şi Baiazid şi extraordinara punctare a ritmului glorios al biruinţei româneşti dela Rovine), ***şi*** celest-liric-sentimentală (scrisoarea de dragoste a feciorului de Domn trimisă *"dragei sale dela Argeş mai departe"*), şi nostalgic-medievală-antimodernă: *("De-aşa vremi se'nvrednicirã cronicarii şi rapsozii; / Veacul nostru, ni-l umplurã saltimbacii şi irozii")*, ***şi*** sarcastic-aristocratică (satira antiliberală), ***şi*** iarăşi nostalgic-medievală-antimodernă (*"Dar lăsaţi măcar strămoşii ca să doarmă'n colb de cronici, / Din trecutul de mărire v'ar privi cel mult ironici"*), ***şi,*** în sfârşit, metafizic-eschatologic-creştină (blestemul mistic final: *"Cum nu vii tu, Ţepeş-Doamne, ca punând mâna pe ei / Să-i împarţi în două cete - în smintiţi şi în mişei / Şi în două temniţi large cu de-a sila să-i aduni / Să dai foc la puşcărie şi la casa de nebuni!"*).

Citită unitar, ca un tot integral, poezia esrte autentic vizionar-eschatologică. Aşa precum viaţa ni se luminează din plin numai din perspectiva asfinţită a morţii, tot astfel o poezie - asemeni oricărei fapte creatoare umane - ni se restituie esenţial numai prin rostirea ei ultimă, unificatoare. ***Împărat şi Proletar*** nu este nici poezie socialistă, nici poezie imperială, ci este poezie suprem-metafizică: filipica Proletarului şi meditaţia Cezarului - tează şi antiteză - constituie doar scenariul preliminar al gongului final şi căderii cortinei - sinteza (***"Că vis al morţii-eterne e viaţa lumii 'ntregi"***). *"Antiteza e viaţa"* - cugetă undeva, lucid-intelectual, Poetul. Dar sinteza e altceva, deasupra, trecere în neant pentru a se contopi sub zodia Spiritului - intuim noi, că adaugă, îndată, intuitiv-metafizician, Poetul. Astfel, constatăm aci că teza scenariului liric - vârsta eroică medievală a românescului şi a umanităţii universale - este exprimată puternic afirmativ, cu aceste epopeice, major-homerice, şi inflexiuni nostalgice platoniciene, pe măsura forţei spirituale a acestei vârste spirituale din evoluţia umanităţii; antiteza scenariului liric - vârsta decadentă modernă a străin-românescului şi străin-umanităţii universale - este exprimată puternic-satiric, cu accente ironic-maligne şi atitudine constant distantă şi disprepţuitor-aristocratică, pe măsura failibilităţii spirituale a acestei vârste din evoluţia umanităţii, şi conferind măsura întreagă a unui spirit clasic, nostalgic-medieval şi antimodern; sinteza finală - blestemul absolut, pontifical peste această vârstă ruşinoasă a românescului şi a umanităţii - surmontează ceea ce, potrivit lui Albert Camus, s'ar limita la revolta istorică şi metafizică, şi afirmă o viziune metafizic-eschatologică în adevar catolică şi aparent păgână. Este în adevăr catolică, întrucât Eminescu pogoară blestemul mistic peste toţi cei care fac rău spiritului neamului românesc, floare nobilă a universalităţii Spiritului. Este numai aparent păgână (afirm această fundamentală nuanţă în interpretarea acestei mari capodopere a literaturii universale îndeosebi pentru mincinoşii atei marxişti-comunişti de reacredinţă, fără însă a mă iluziona vreo clipă că vor arăta bună-credinţă deodată ce sunt ontologic văduviţi de ea!): asociind numele lui Ţepeş de apelativul evanghelic al lui Dumnezeu (fiindcă Eminescu era spirit religios, ci nu ateu - de fapt, *"spirit ateu"* este o ***contradictio in adjecto!*** -, altfel nu ar fi spirit şi nu ne-ar fi hrană spirituală în vecii vecilor!), Eminescu afirmă răspicat legitimitatea istorică a pedepsei drepte a strașnicului Domn Român, întemeiată pe legitimitatea metafizică a Justiţiei Divine.

2. Să citim acum ***Doina***. Ea nu este o *"compunere în stil popular"*, cum afirmă Călinescu în vasta sa exegeză consacrată operei Poetului Naţional al Românilor, ci este o capodoperă lirică desăvârşită artistic: simplitatea ultimă, de cristal a versurilor ei dă măsura perfecţiunii ei artistice, prin rafinamentul artei mari Poetul regăsind şi conferind astfel universalitatea simplităţii poeziei populare, Spiritul regăseşte şi înnobilează Natura, universalul regăseşte sensul elementarului, al primordialului, omul cultivat regăseşte omul natural, al începuturilor, Spiritul Lumii se întăreşte în fiinţă prin îmbrăţişarea Spiritului Românesc. Ea nu este elegie, nici în timbru nici în mesajul ultim: elegiac este Poetul în meditaţiile sale lirice, cu nimb metafizic-mistic, ***numai*** când sunt în joc destinul său individual sau destinele devenirii universale, în ceea ce acestea au caduce, neîmplinit, vulnerabil; însă în afirmarea valorii primordiale a Spiritului ***(Luceafărul)*** şi a trăiniciei Neamului şi ideii de Român ***(Scrisoarea III, Doina, Opera politică)***, Eminescu nu este elegiac, ci major-afirmativ fără rest. Ci, dacă biografic şi testamentar ***Doina*** este cântecul de lebădă al Poetului, în cultura mare a lumii ea este o rostire metafizic-eschatologică. E trăsnet! Să-i privim defăşurarea: prima parte - comuniunea mistică, contopirea în trup şi suflet cu toată suflarea românească (dela versurile *"Dela Nistru pân' la Tisa / Tot Românul plânsu-mi-s'a"* până la versul *"Sărac în ţară săracă!"*); a doua parte - comuniunea mistică cere credinţă tare, fanatică (Sfântul Apostol Pavel: *"Cine nu-i cu noi, e împotriva noastră!"*), pe care o împărtăşeşte prin iubire fanatică şi o apără prin blestem mistic peste duşmanii ei (*"Cine-au îndrăgit streinii / Mânca-i-ar inima cânii / Mânca-i-ar casa pustia / Şi neamul nemernicia!"*); partea finală - invocaţia mistică a Voievodului Ştefan cel Mare şi Sfânt - simbolul românismului, învierea Lui din morţi, conjugarea graţiei divine cu fapta eroică a Voievodului (*"Doar s'o'ndura Dumnezeu / Ca să-Ţi mântui Neamul Tău"*), culmineză toate în blestemul absolut, străfulgerat-demonic-mistic: *"Toţi duşmanii or să piară / Din hotară în hotară / Îndrăgi-i-ar ciorile / Şi spânzurătorile"*.

Aşadar, vedem că viziunea metafizică-eschatologică reclamă în mod necesar, ca atitudine morală pe măsura forţei ei spirituale, ***fanatismul.*** Fanatismul autentic - păgân şi creştin este bun fiindcă este raţional, mistic; izvorăşte din spirit (afirmă primordialitatea Ideii - fanatismul păgân, primordialitatea lui Dumnezeu - fanatismul creştin) şi are sens în spirit. Fanatismul fals - ateu - este rău fiindcă este anti-raţional şi mincinos: nu are izvor în spirit şi nu are sens în spirit. Fanatismul naţionalist şi creştin al lui Mihai Eminescu este bun fiindcă este raţional, mistic; izvorăşte din spirit (conştiinţa luminată a vrediniciei poporului român printre popoarele lumii) şi are sens în spirit (afirmarea ideii de Român, aşadar a românescului în universalitate, umplându-i cu un conţinut nou acesteia forma).

În concluzie ultimă, raţionalitatea concepţiei noastre metafizice-mistice catolice ne impune să afirmăm că ***blestemul mistic este legitim, eo ipso necesar metafizic şi istoric (aşadar în ordine divină şi în ordine umană) - drept mărturie supremă a primatului Spiritului asupra şi împotriva oricăror marasme care stau să-l pască.***

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

MIHAI STERE DERDENA

Mărturisirea unui neînvins

EDITURA FUNDAȚIEI CULTURALE AROMÂNE „DIMÂNDAREA PARINTEASCĂ"

Ocuparea României de către Uniunea Sovietică a constituit cea mai mare calamitate din istoria modernă a poporului român. Dintre toate țările cotropite de Moscova, România a fost țara în care ideile comuniste n'au putut prinde rădăcini, datorită unei Mișcări naționaliste și creștine, care a plătit prin martirajul ei lupta anti-comunistă.

Tragedia României a constat și în faptul că organizarea și activitatea partidului comunist - după ocuparea țării - era condusă de străini de neamul românesc. De acești indivizi avea nevoie ocupantul sovietic, criminali notorii și dușmani a tot ce era românesc, pentru a-și duce la îndeplinire planurile de distrugere a țării și poporului român.

Odată ajunși în posturile de conducere, străinii de neam și țară au pornit la organizarea partidului, promovând în toate funcțiile de partid și de stat, elementele cele mai declasate, imorale și cu tendințe criminale, cu care au trecut la acțiune.

Intrăm în al zecelea an dela Revoluția Tineretului Român din Decembrie și o trecere la normalitate este încă departe de a fi văzută. Morbului inoculat societății românești i s'a refuzat până acum antidotul.

Aceste reflecții mi-au revenit parcurgând turburătoarea spovedanie a lui Mihai Stere Derdena, din cartea ***"Mărturisirea unui neînvins"***, apărută în țară în 1998.

Sinceră până la auto-flagelare, mărturisirea lui Mihai - în cele peste 300 de pagini - te duce cu gândul la *"Testamentul"* unui alt deținut politic, unic în suferință și exprimare, Ștefan Vlădoianu, în care spune: *"Ia-mi inima - o cupă - să deie sunet lin / și cătinel clătită să-i tremure'n răsfrângeri / tărâmul neaieve, ostroavelor de îngeri / și'mbie-mi-le'n zâmbet rotundul ei prea plin"*.

Derdena se afla de câteva luni în spitalul studențesc de boli pulmonare din București. O boală contractată de întreaga familie datorită mizeriei în care a fost aruncată după venirea Rușilor în țară, care le-au luat tot ce aveau agonisit și le mai cereau încă, până la îndeplinirea *"cotei către stat"*. Două surori s'au stins în interval de câteva luni în 1951 și acum urma el, speranța și lumina familiei. Nu le-a scris părinților că este bolnav, că tot nu aveau cu ce să-l ajute. Vărsase destul sânge și student fiind, a fost internat în spitalul de tbc.

Ca tot tineretul român nepervertit de comunism, Derdena așteptа și el un semn de eliberare. Revolta clocotea în toate țările de sub Cortina de Fier - trasă cu zgomot de șenile de tancuri de către Moscova și acceptată de comodul Occident, după spectacolul sângeros al celui de-al Doilea Război Mondial în actul final: *"La commedia e finita"*.

Dispariția satrapului din Kremlin în 1953 a dat o speranță popoarelor cotropite, dar la Berlin - tot în acel an - protestul Germanilor a sfârșit înroșind străzile sub tancurile ce au călcat din nou peste cadavre. Totuși, în 1956, parcă ceva se schimbase. Gomulka, în Polonia a deschis granițele Rușilor să treacă fără pașaport înapoi în Rusia, în Ungaria tinerii l-au scos din închisoare pe cardinalul Mindszentry, iar Imre Nagy, ajuns Prim-ministru, s'a rupt de Tratatul dela Varșovia și de CAER. La Budapesta a fost dărâmată statuia ostașului sovietic eliberator și pornise vânătoarea contra comuniștilor. Românii ce fac?

Spontan, studenții reacționează, fără o conducere centrală dar, după înnăbușirea revoluției din Ungaria, Securitatea a trecut la acțiune. Ajutată de informatorii care erau plasați peste tot, nu i-a fost greu să depisteze pe studenții *"recalcitranți"*, în special că aceștia în acele zile umblau să-i mobilizeze pe colegii lor.

Fire revoluționară, Derdena, a fost printre primii care au trecut la acțiune și la 25 Octombrie 1956, a format un grup de studenți gata de luptă. Brutalitatea sovietică demonstrată cu prisosință în Ungaria și condamnabila pasivitate a Occidentului, a tăiat elanul tuturor acelora care erau gata și în România să pornească lupta împotriva comunismului. Dezamăgit și deprimat, Derdena se întoarce la spital, dar după scurt timp este depistat de Securitate.

Mihai Stere Derdena este un credincios profund, iar data arestării i-a venit ca un semn de încercare dela Dumnezeu: 8 Noembrie 1956, sărbătoarea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, ziua lui onomastică. Nu venise nimeni să-i ureze, doar dimineața pe la zece, doi civili însoțiți de doctor și o asistentă, s'au oprit la patul lui, doar așa, să-i însoțească pentru câteva minute, pentru o mică declarație...

Dela ridicarea de pe patul de spital și dela primele întrebări ale anchetatorilor și-a dat seama că a intrat în împărăția întunecată a neoamenilor, indivizi cu aparență umană, care dincolo de vorbirea-capcană ce-i era întinsă și o înțelegea, arătările în uniforme sub care va fi sortit de acum să trăiască, veneau din altă lume decât cea pe care o cunoscuse până atunci. Celula întunecată și ne-aerisită, lichidul din gamelă considerat mâncare, chinurile anchetelor, numai noaptea, mușchii striviți, pielea sângerândă și oasele, lipsite de calciu dar înmuiate de bâte, constituiau noul tratament de care avea parte studentul tbc-ist.

Cum de n'a murit din prima lună după brutalitatea primelor anchete, după hemoptiziile repetate și boala netratată? Medicina n'are răspuns, dar supraviețuirea lui și a atâtor alți deținuți politici din România, nu poate fi explicată decât cu: *"Ceea ce la oameni este cu neputință, la Dumnezeu este cu putință"*.

După aproape trei luni de anchetă în care și-a asumat toată răspunderea grupului, asupra lui, este dus la spitalul deținuților dela Văcărești, pentru a fi pus pe picioare când va apărea la proces.

Procesul, ca toate procesele de pe atunci, a fost o farsă ridicolă cu urmări dramatice. Autorul este impresionat totuși de curajul unui student-martor care l-a sfidat pe președintele tribunalului militar și un alt coleg care i-a salutat pe cei din boxă.

Este condamnat la cinci ani închisoare și imediat scos din spital și depus în insalubrele celule dela Jilava. Aici erau aduși deținuții condamnați până se completau loturi, spre a fi duși spre închisorile de execuție dela Aiud, Gherla, Sighet, Pitești, Târgșor, Mislea și alte închisori din țară. *"Tranzitul"* dela Jilava a ținut pentru Derdena 15 luni de dospire în celule subterane și datorită firii sale de revoltă împotriva nedreptăților, cunoaște toate celulele de izolare și pedepsă, unde era ținut cu mâncarea redusă - odată la trei zile - și doar în cămașe și zeghe. Cum au reacționat plămânii lui bolnavi, în umiditatea și frigul celulelor de izolare, este o minune.

Impresionat de monstruozitatea fortului Jilava, Derdena îl descrie în amănunt, cu zidurile de cazemată îngropate sub pământ, cu șirurile de sârmă ghimpată deasupra pământului și ușile cu zăvoare de temnițe medievale. Zbirii-gardieni, care au distrus atâția deținuți prin brutalitateea și răutatea lor sunt demascați pe nume. Ei sunt: comandantul Maromete, ofițerul Ștefan, sergent major Olaru, gardianul Tudoran și mulți alții. Toți aceștia primesc și astăzi pensii suplimentare, după vechea legislație comunistă și nimeni din conducerea statului nu are curajul să-i tragă la răspundere sau să le taie privilegiile căpătate pentru cruzime și crime.

La Jilava întâlnește și legionari, condamnați recent sau aduși dela Aiud pentru supliment de anchetă. Era pentru prima dată când întâlnea niște oameni despre care propaganda comunistă nu mai avea cuvinte de ură, minciună și dezinformare. Doar la Văcărești auzise despre ei din gura unui fost polițist, Constantin David (ce coincidență de nume), care i-a vorbit elogios despre ei și regreta că datorită meseriei a trebuit să-i prigonească.

"Ca să fiu în întregime sincer - scrie Derdena - *să nu eludez câtuși de puțin adevărul, ar trebui să mărturisesc un lucru deosebit de important cu privire la legionari. Comportarea lor în închisoare mi-a confirmat integral aprecierile elogioase pe care le-am auzit rostite la adresa lor de bătrânul polițist Constantin David, cel ce, murind în brațele mele, s'a căit că în toată viața a luptat contra lor, prigonindu-i fără cruțare.*

Aproape toți cei ce predau felurite cursuri în limbi străine (istoria, literatura, geografia, filosofia și cultura popoarelor englez, francez, german, spaniol și italian) erau legionari... Legionarii mi-au rămas în amintire ca niște oameni extrem de inteligenți, instruiți, sunt cei mai buni Români și creștini, cei mai demni și mai neînfricați deținuți politici dintre toate categoriile de prizonieri de conștiință pe care le-am cunoscut." (pag.139-140).

La Jilava boala se agravează, dar gardianul nu comunică nimănui raportul de a-l scoate la medic. Când totuși într'o zi apare pe lista de consultații, sunt citiți 15 deținuți pentru a merge la doctor. Când să plece spre infirmerie, gardianul numără 16 deținuți. Unul se strecurase fără a fi pe listă. L-au știut ceilalți, dar nu l-au raportat. Gardianul care avea pică pe el spune: *"Știu cine-i în plus! E Derdena!"* Și astfel, deși avea aprobarea pentru consult medical și știa cine se strecurase, a tăcut din gură, gardianul l-a trimis la celulă, iar celălalt s'a dus la medic, deși era mult mai sănătos ca el.

Se vede că ghinionul îl urmărea peste tot. Când să plece spre Gherla, a nimerit tot peste același gardian. L-a rugat să-i lase cele câteva pastile de hidrazidă, date de medic, dar gardianului i-au sticlit ochii că îi mai poate face un rău, i-a smuls cutia cu pastile, le-a aruncat pe jos și le-a strivit cu cizma până le-a făcut una cu pământul. Când s'a aplecat să ia una care scăpase necălcată, gardianul s'a năpustit asupra lui, a mai venit unul și au început să-l lovească, l-au trântit pe jos, l-au izbit cu cizmele și l-au dus la fierărie să-i bată niște lanțuri grele, deși condamnații la cinci ani nu erau puși în lanțuri. Pentru mulți cititori faptele acestea par neverosimile, dar acesta era regimul aplicat deținuților politici din România comunistă, și împotriva acestor indivizi n'a apărut nici o lege care să-i condamne. Din contra, se face apel la iertare și armonie, în timp ce ei sunt gata să repete totul.

La Gherla, intră în iadul condus de celebrul Goiciu, de unde în 1960 este trimis la Grindu, în Delta Dunării. Aici se îmbolnăvește grav și este izolat într'o cămăruță din lagăr. A aflat mai târziu că la numărătoarea de seară a fost găsit complet rece, fără puls, fără respirație și crezându-l mort, l-au dus într'o baracă ce ținea loc de morgă. Dimineața când au venit să-l ia, să-l ducă la groapă, au văzut că respiră și mișcă și deși era scos din efectiv, nu l-au mai aruncat de viu în groapă. A fost dus la o baracă unde era improvizată o infirmerie și acolo, nu doctorii, nici sanitarii s'au îngrijit de el, ci un deținut ca și el, cu mare tragere de inimă, Alfred C. Prack, originar din Banat, care a făcut tot ce i-a stat în putință, până l-a pus pe picioare.

O altă întâmplare cutremurătoare, posibilă numai în lumea comunistă, este redată lapidar. Îngrijorată de soarta fiului, mama lui Mihai pornește cu fiica mai mare Tudora și o mătușe Mușa, pe urmele feciorului. Au ajuns întâi la sediul Securității de pe calea Rahovei, dar acolo li se spune că este la Jilava. A doua zi ajung la Jilava și au cerut să vorbească direct cu comandantul închisorii. Nu cereau decât să-l vadă și apoi să plece liniștite. După o lungă așteptare, apare un ofițer care le întreabă ce vor. Mătușa Mușa, mai îndrăzneață, îi spune: *"Vrem să-l vedem pe deținutul Derdena".*

- Îmi pare rău, dar deținutul Derdena St. Mihai a încetat din viață... Mă mir că n'ați primit înștiințarea noastră oficială. Probabil că s'a rătăcit pe la vreo poștă...

- Dacă-i cu adevărat mort, înseamnă că are o groapă, nu? Arătați-ne deci mormântul lui ca să ne convingem că-i mort și să-i aprindem măcar o lumânare...

- Nu e nici o groapă, doamnă. Închisoarea aceasta n'are cimitir. De aceea toți deținuții decedați sunt arși, iar cenușa lor este împrăștiată prin câmpul cu holde dimprejur." (pag.240).

Este greu de închipuit ce simte sufletul unei mame, când i se spune cu atâta brutalitate despre soarta fiului ei.

Cele trei femei au plecat zdrobite și ajunse acasă au făcut parastase și rugăciuni pentru sufletul celui care în realitate zăcea prin celulele de izolare ale Jilavei.

La Grindu i-a expirat pedeapsa, dar în loc de eliberare este trimis cu pedeapsă administrativă în Domiciliu Obligatoriu la Rubla, în Bărăgan. Asemenea lui Robinson, a trebuit s'o ia dela început, ca în epoca de piatră, alături de alți robinsoni, aduși din celelalte închisori. Aici cunoaște printre alții și pe bătrânul Trifa și fiica sa Maria, tatăl și sora Arhiepiscopului Valerian Trifa, pedepsiți pentru faptul că erau rudele marelui ierarh. Tot aici se întâlnește cu alți foști deținuți, pe care îi mai întâlnise prin închisori. Printre ei era și Alexandru (Sașa) Ivasiuc, care era de mult informatorul Securității, iar în Rubla era omul de încredere al locotenentului de Securitate Stelian, de care depindea colonia Rubla. Discuția cu Ivasiuc, în care acesta încearcă să-l ademenească și pe Derdena să *"colaboreze"* cu Securitatea, este redată în toate amănuntele. Refuzul categoric l-a costat prelungirea termenului de D.O., în timp ce Ivasiuc a ajuns în scurt timp publicat în toate revistele și cu serviciu la Ambasada Americană din București.

"Mărturisirea unui neînvins" nu este un jurnal, nici un roman, nici o carte de memorii. Este o dureroasă spovedanie a vieții unui tânăr, începând din copilărie, până la vârsta senectuții. O memorie prodigioasă ne prezintă locuri, oameni, stări sufletești și călătorii infernale prin închisorile din România, care trebue cunoscute de cât mai mulți contemporani.

Zahu PANA

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

24 IANUARIE 1859

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

—Radu ARSENIE—

În fiecare an, la 24 Ianuarie gândurile noastre se îndreaptă pentru o clipă la scumpa noastră ţară, România. Astăzi, toţi cei care suntem, departe de Patria-Mamă, încercăm să aprindem o candelă simbolică şi să înălţăm rugăciunile noastre de recunoştinţă pentru aceia care de-a lungul veacurilor au avut ca ideal Unirea.

Actul Unirii dela 1859 a fost urmarea multor ani grei de luptă şi sacrificii. Prima încercare de unire a tuturor Românilor sub un singur steag aparţine lui Mihai Viteazu care, la 1600, reuşeşte prin măiestrie politică şi militară acest obiectiv. Durata scurtă a acestei stări de fapt a fost însă suficientă ca ideea Unirii să rămână şi să germineze în sufletele şi mintile urmaşilor.

Idealul unirii politice a luat avânt în inimile Românilor odată cu dezvoltarea unei conştiinţe intelectuale comune. Introducerea limbii române în oficiereа serviciului religios a fost una din scânteile care au aprins focul conştiinţei naţionale. Cărturarii secolului al XVII-lea din Modova, în frunte cu Grigore Ureche, Miron Costin, Dimitrie Cantemir sesizează şi susţin cu ardoare originea comună a populaţiei din cele trei provincii româneşti, deci unitatea de Neam. La începutul secolului al XIX-lea, ideea este continuată şi de cărturari ardeleni, ca Micu, Maior şi Şincai, ale căror scrieri converg în aceeaşi direcţie: în cele trei provincii populaţia de bază aparţine aceluiaşi popor. Cu 22 de ani înainte de actul Unirii dela 1859, mai precis în anul 1837, apare la Bucureşti primul ziar cu numele de ***"România"***. În anul 1848 a apărut o revistă cu acelaşi nume. Nicolae Bălcescu, în timpul refugiului la Paris, împreună cu alţi intelectuali, au editat şi tipărit un ziar cu numele de *"România Viitoare"*. În acelaşi timp Vasile Alecsandri scotea revista *"România Literară"*. Toate aceste reviste şi ziare naţionaliste au pregătit terenul şi au dus la formarea unui curent de opinie favorabil mişcării unioniste.

"Vrem Unirea, deoarece suntem acelaşi popor, au spus patrioţii noştri de atunci, *cu aceleaşi origini, acelaşi nume, aceeaşi limbă, aceeaşi religie, aceleaşi tradiţii, aceeaşi civilizaţie, aceleaşi moravuri, aceleaşi instituţii şi nimic nu ne desparte decât reaua credinţă a celor care vor să ne vadă neuniţi şi slăbiţi"*.

Idealul Unirii s'a putut concretiza în 1859 datorită circumstanţelor internaţionale. Influenţe externe dramatice au confirmat realitatea etnografică, geografică şi istorică a poporului român. Pentru o înţelegere mai profundă voi analiza pe scurt situaţia politică internaţională premergătoare Actului Unirii şi tabloul de fapte contemporan cu acest mare act politic.

Principatele Moldovei şi Munteniei, înaintea războiului din Crimeea (1854-1855), se găseau sub protectorat rusesc. Ţaratul Rusiei se ridicase ca putere dominantă în Europa de Sud-Est şi urmărea să umple vidul lăsat în această zonă prin retragerea Imperiului Otoman. Acest lucru nu convenea însă puterilor occidentale, care aveau nevoie de un echilibru în această parte a continentului, pentru a putea duce mai departe comerţul cu zonele riverane Mării Negre, Mării Mediterane şi mai departe, cu Orientul. Având în vedere acest obiectiv, Ruşii trebuiau împiedicaţi să intre în posesia a două puncte strategice: strâmtoarea Dardanele şi Gurile Dunării. Rusia, pe de altă parte, era într'o mişcare de expansiune care urma direcţia trasată de Petru cel Mare. În aceste condiţii, Puterile Occidentale decid să atace Rusia. În timp ce trupele anglo-franceze erau adunate la Varna, cele austriece ocupă Principatele Române unde vor staţiona până la 1857. După înfrângerea suferită în Crimeea, Ruşii sunt obligaţi să recunoască condiţiile de pace impuse de puterile aliate.

Aceste condiţii cuprindeau patru puncte principale:

- Suprimarea protectoratului rus asupra provinciilor dunărene;
- Libertatea navigaţiei pe Dunăre;
- Neutralizarea Mării Negre;
- Renunţarea Rusiei la cererea de a proteja pe Ortodocşii din Imperiul Otoman.

Congresul de Pace reunit la 30 Martie 1856 la Paris consfinţeşte aceste patru condiţii în tratatul de pace şi, mai mult, Austria cere retrocedarea părţii de Sud a Basarabiei către Moldova, în felul acesta Rusia fiind complet eliminată de pe cursul Dunării.

Dar interesele puterilor europene referitor la Principatele Române nu convergeau spre acelaşi punct. Turcia dorea să-şi întărească suzeranitatea asupra Moldovei şi Munteniei, deci era necesar ca

DOMNITORUL ALEXANDRU I CUZA

ele să rămână separate. Franţa, pe de altă parte, dorea să creeze o barieră în faţa invaziei ruseşti şi acest lucru se putea realiza prin unirea principatelor într'un singur stat. Austria avea o poziţie similară cu cea otomană, sperând ca în viitor să poată ocupa în întregime Principatele (Austriecii ocupaseră deja Oltenia în 1718 şi Bucovina în 1775). Anglia avea o poziţie neutră, dar înclina în favoarea Imperiului Otoman, datorită intereselor pe care le avea în Orient. Italia avea o poziţie similară cu cea franceză, sperând că precedentul fiind creat, şi ea ducatele într'un singur stat. Foarte interesantă este poziţia Rusiei, care sprijinea ideea franceză. Sprijinul nu era dezinteresat, ci se baza pe ideea strategică, că este mult mai uşor să ocupi un stat decât două.

În această luptă diplomatică, interesele Românilor coincideau cu cele ale Franţei. Prin vocile revoluţionarilor refugiaţi la Paris după 1848, situaţia din Principate era cunoscută mediului politic francez. Folosind această situaţie favorabilă, Franţa cere Congresului unirea principatelor într'un singur stat, condus de un membru al unei dinastii europene. Turcia se opune categoric, susţinând că majoritatea populaţiei din cele două provincii ar fi împotriva unirii. Austria se raliază acestei idei şi cere consultarea populaţiei. În urma unor puternice lupte diplomatice, se hotărăşte trimiterea unei comisii europene pentru a convoca Adunările sau Divanurile Ad-Hoc, însărcinate să exprime voinţa populară. Turcia este delegată să trimită două grupuri de câte trei guvernatori-caimacani, ca şefi ai guvernelor din cele două provincii. Astfel, în Muntenia este numit fostul domnitor Ghica, iar în Moldova, Theodor Balş, urmat mai târziu de Vogoride. Atenţia otomană era îndreptată cu precădere asupra Moldovei, provincie cu care ar fi fost defavorizată în eventualitatea unei uniri. Populaţia era mai mică decât cea din Muntenia, iar capitala noului stat urma să fie la Bucureşti şi nu la Iaşi. Aceste două aspecte erau temele de bază ale anti-unioniştilor care, sub directa supraveghere a caimacanului Vogoride, pornesc acţiuni de intimidare, arestări, pentru a opri alegerea în Divanurile Ad-hoc a reprezentanţilor de orientare unionistă. Se înlocuiesc toţi prefecţii care sunt bănuiţi că simpatizează cu unioniştii, se falsifică listele electorale ca pe ele să nu apară simpatizanţi ai ideii de unire. Sub directa îndrumare a noilor prefecţi, ţăranii au fost scoşi cu două zile înainte de completarea listelor electorale şi puşi să voteze cu cei care se aflau atunci pe listă. Astfel, rezultatul final este: din 200.000 de alegători, 167.222 sunt contra unirii. Caimacanul Vogoride îşi îndeplinise misiunea cu brio. Reprezentanţii străini fuseseră înşelaţi şi se părea că partida separatiştilor câştigase.

Toată această conspiraţie bine pusă la punct a fost dejucată de demisia maiorului Alexandru Ioan Cuza, prefect al judeţului Galaţi. Ca urmare a ilegalităţilor comise, la 6 Iulie 1857 Cuza îşi dă demisia în scris, care este publicată în toate ziarele de orientare unionistă. Ca urmare, se trimit proteste la curţile puterilor europene şi se fac demonstraţii.

Franţa protestează, dar fără rezultat, căci Turcii îi au alături pe Englezi. Numai în urma întâlnirii dela Osborn din 6-11 August 1857 dintre Napoleon al II-lea şi Prinţul Albert al Angliei, Turcii sunt forţaţi să anuleze alegerile ilegale din Moldova. Sub presiunea Franţei, precum şi sub ameninţarea unei invazii a Principatelor de către Austria şi Rusia, Poarta horărăşte ţinerea unor alegeri corecte. La 22 Septembrie 1857 se deschide primul Divan Ad-Hoc din Moldova şi la 30 Septembrie acelaşi an prima Adunare din Muntenia. Cele două adunări, reprezentate corect acum, votează punctele fundamentale care au dus la unirea Principatelor, şi anume:

1. Garantarea autonomiei Ţărilor Româneşti;
2. Unirea Munteniei cu Moldova într'un singur stat, cu un singur guvern;
3. În fruntea statului un prinţ străin dintr'o familie domnitoare europeană;
4. Guvern constituţional reprezentativ.

Aceste cerinţe sunt comunicate Congresului dela Paris, care hotărăşte să se procedeze la alegerea Domnitorului. Turcia încearcă o manevră de ultim moment şi anume alegerea unui domnitor favorabil ei. Ea încearcă să racoleze oameni din grupurile de boieri ostili Unirii şi să infiltreze mişcările unioniste. Deputaţii din Moldova erau împărţiţi în trei tabere. O parte înclina spre Mihai Sturza, o alta spre fiul său Grigore, iar majoritatea nu era încă decisă. După o lungă discuţie, plină de momente dramatice, în noaptea de 3 Ianuarie 1859 este propus la scaunul de domnie, Alexandru Ioan Cuza. Cu unanimitate de voturi, la 5 Ianuarie 1959 el este ales Domn al Moldovei. Partida Naţională din Muntenia a întârziat în mod special alegerile, ca să poată fi în cunoştinţă de cauză asupra rezultatului din Moldova şi să poată alege aceeaşi persoană şi în Muntenia. Congresul dela Paris nu prevăzuse cazul în care cei doi domnitori sunt una şi aceeaşi persoană, iar Partida Naţională a profitat de această omisiune.

În Muntenia, majoritatea deputaţilor erau în favoarea fostului domnitor Bibescu, care deja îşi anunţase candidatura. În ziua alegerii, populaţia Bucureştiului, adunată din îndemnul Partidei Naţionale, s'a strâns în jurul Parlamentului şi a exercitat o presiune asupra deputaţilor care au votat pentru Cuza. Astfel, la 24 Ianuarie 1859, prin alegerea aceluiaşi Domnitor şi în Muntenia, se desăvârşise Unirea Principatelor Române. Mihail Kogălniceanu rosteşte la Iaşi un memorabil discurs la adresa lui Cuza din care citez: *"Alegându-te ca Domn, tu ai de îndeplinit o mare şi frumoasă menire. Fă ca în regatul tău să domnească pacea şi stabileşte între noi vechea frăţie"*.

La acelaşi moment înălţător, C.A. Rosetti citeşte declaraţia parlamentului muntean, din care citez: *"Primeşte, tu alesule al României, şi coroana Munteană, pe care ţi-o aducem noi, împreună cu sufletele celor două milioane şi jumătate de Români, care ne-au însărcinat să ţi le oferim ţie. Moldovenii şi Muntenii te vor urma ca un singur om"*.

Astfel se încheie o luptă dusă de secole de poporul român şi se deschide un nou capitol în istoria zbuciumată a scumpei noastre patrii, România.

În duh şi adevăr

SEMNIFICAŢIA SPIRITUALĂ A EXILULUI

—Sergiu GROSSU—

Într'un articol publicat, acum un an, în cotidianul bucureştean ***România Liberă*** (31 Ianuarie 1998), scriam că dela întoarcerea mea în ţară, după 27 de ani de absenţă, însoţind sicriul soţiei mele, n'am încetat să-mi aplec privirile sufletului şi ale minţii asupra situaţiei politice, sociale, culturale şi religioase din România, care - din nefericire - n'a reuşit să se ridice din ţărâna şi cenuşa strivirii, pe care i le-a lăsat jumătatea de secol trăită sub apăsarea totalitarismului comunist. Şi, în calitatea de cetăţean român (fiindcă, din vara anului 1996, mi-am recăpătat cetăţenia, având buletin de identitate şi domiciliu în Bucureşti), mi-am permis să-i întreb, sub năvala de gânduri, în mod deschis, pe cei ce ne conduc ţara, respectiv pe preşedintele Statului, pe primul ministru, pe şeful partidului *'creştin şi democrat"*, precum şi pe toate vârfurile culturii şi ştiinţei româneşti: ***"Ce-au făcut pentru România în cele 365 de zile ale anului abia expirat?"*** Şi-au respectat angajamentele şi promisiunile dinaintea alegerilor prezidenţiale şi legislative? Ori, mai degradă, s'au obişnuit cu întunericul şi minciuna celor cinci decenii de dictatură marxist-leninistă, uitând abuzurile şi nedreptăţile sociale, teroarea şi lupta de clasă, deposedarea de bunuri şi legiferarea hoţiilor de tot felul, temniţele şi lagărele de exterminare, prin care duşmanii creştinismului şi ai democraţiei (rămaşi nepedepsiţi, în urma aşa-zisei Revoluţii, sau chiar huzurind pe spatele unui popor buimăcit de talmeş-balmeşul vieţii parlamentare de azi) se sileau să *"lumineze"* societatea unei Românii în descompunere morală.

În Evanghelie scrie negru pe alb: ***"De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, şi nu te uiţi cu bâgare de seamă la bârna din ochiul tău?"*** **(MATEI, 7.3)**. Stringenţa acestui adevăr axiomatic mă îndeamnă - mai bine zis, ***mă obligă*** - să mă ocup, de astă dată, nu de paiele sau de bârnele fraţilor noştri rămaşi în ţară (paie şi bârne reale, vizibile, de necontestat), ci de ***propriile noastre bârne*** - de *"bârna"* celor ce ne numim, cu o vădită mândrie, ***exilaţi*** şi nu *"diasporişti"*.

Încă dela apariţia revistei ***Iisus Biruitorul***, în primăvara anului 1976, am încercat să scot în evidenţă lacunele spirituale ale Exilului românesc şi culpabilitatea personalităţilor sale politice sau culturale, în ce priveşte înstrăinarea lor de Dumnezeu. Deoarece, striviţi de apetituri nesăbuite, visând năluci şi legănând galaxii intangibile în strania, confuza noastră constelaţie de Români dezrădăcinaţi (caligrafiam eu, cu o mistuitoare durere sufletească), *"ne-am întinat măreţia de-acasă, ne-am împuţinat omenia şi ne-am vândut aşteptările, ne-am fărâmiţat plenitudinea şi ne-am îndepărtat de obârşii, ne-am împărţit în tarabe şi bisericuţe politice, ignorând parcă, de bună voie, imperativul împăcării cu Dumnezeu şi necesitatea unei solidarităţi etnice desăvârşite". **Şi ce propuneam?** "După ce am bătătorit cărări întortocheate şi-am răscolit văgăuni de tăgadă, după ce am aşezat omenescul deasupra divinului, după ce L-am neglijat pe Iisus, să ne întoarcem la El. Din fundul gropii în care ne aflăm, din fundul eşecurilor şi al neputinţei, din moarte, să ne întoarcem la cumînţenia Învierii. Ca unii care ne-am născut din Adevăr şi care apărăm Adevărul."*

Ţinând cont că Hristos ne povăţuieşte - cum am văzut din versetul deja citat - să ne uităm *"cu băgare de seamă"* la ***bârna*** din ochii noştri, se impune să cântărim, măcar retrospectiv, atitudinea pseudo-creştină a liderilor Exilului, a mentorilor lui, a nenumăraţilor intelectuali, cărturari, scriitori, universitari, şi, îndeosebi, muţenia cu care au răspuns la chemările mele disperate, lansate prin articolele publicate în ***Cuvântul Românesc***, chemări care pledau, pe baza părţilor de lumină găsite în Evanghelie, pentru un ***"Front al solidarităţii româneşti"***; pentru hegemonia valorilor transcendenţei creştine în activitatea noastră cotidiană; pentru o regrupare a tuturor elitelor din Exil, ca să devenim *"o inimă şi un suflet"* în lupta împotriva duşmanului ţării; pentru ridicarea noastră deasupra barierelor confesionale şi politice, care ne diminuează elanurile slujirii, prin otrava discordiilor şi-a învrăjbirilor.

Visând şi aşteptând întoarcerea ***acasă***, odată ce regimurile comuniste din Europa răsăriteană se vor prăbuşi, nu ne-am gândit să ne strângem în jurul aceluiaşi steag de luptă, să elucidăm formula ideală de unificare a tuturor forţelor refugiate în Occident, de care România de mâine va avea, cu prisosinţă, nevoie. Şi ştiţi de ce? Fiindcă ***Dumnezeu era absent în preocupările noastre politice sau în orgolioasele tentaţii de afirmare intelectuală***. Egoismul, agnosticismul, superficialitatea, toate tarele care, cuibărite într'un suflet indiferent la problemele spiritualităţii cristice, s'au opus îngemănării sufleteşti a întregii românimi occidentale, împiedicând irupţia unui nou suflu de viaţă patriotică, plămădit din îndrăzneală şi jertfă.

Cât despre mine şi soţia mea, noi n'am pus nici un preţ pe activitatea politică a Exilului, socotind-o net inferioară activităţii spirituale. Când Dl. Ion Raţiu m'a invitat să particip, în 1977, la o întrunire politică, organizată de el la Londra, pentru a pune în mişcare *"Uniunea Mondială a Românilor Liberi"*, cu inima i-am spus *"da"*. Însă, după câteva ore de chibzuinţă, mi-am putut da seama că aceastã participare a mea, pripit decisă, ar fi în contradicţie flagrantă cu linia ce mi-am fixat-o în viaţă, şi l-am refuzat, scriindu-i că prefer *"să lupt cu forţele răului comunist numai de pe meterezele Evangheliei, fără să mă amestec în angrenajele - de multe ori reprobabile - ale vieţii politice, chiar şi atunci când este vorba de idealul sublim al eliberării patriei noastre de sub jugul însângerat al comunismului româno-sovietic."*

Lupta pe care am dus-o în ţară, timp de peste 20 de ani, în clandestinătatea mişcării ortodoxe *Oastea Domnului*, a fost lupta rezistenţei spirituale în faţa agresivităţii ateismului comunist, şi aceeaşi luptă am continuat-o şi pe pământul ospitalier al Franţei, prin ziarul ***Catacombes***, prin cărţile publicate, prin emisiunile radiofonice *"Duh şi adevăr"*, dela Lisabona, sau cele dela *"Europa Liberă"*, prin diferite conferinţe de-a lungul şi de-a latul Franţei, conştienţi fiind că noi, Românii creştini, în perioada dominaţiei ideilor marxiste şi-a ameninţării comunismului, agreat de majoritatea inteligenţei de pe maluri, aveam ***obligaţia morală*** a participării la ***această*** luptă apocaliptică, îmbrăcaţi, însă cu *"toată armătura lui Dumnezeu"*, ***pentru a putea rămâne în picioare, după ce am biruit totul*** **(EFESENI, 6.11)**.

• •

Articolul meu are ca titlu: ***"Semnificaţia spirituală a Exilului"***. De aceea, cititorule, să nu te surprindă faptul că pun accentul pe ***necesitatea spiritualităţii creştine în viaţa noastră cotidiană***, mistuită departe de ţară şi, totuşi, aproape de suferinţele ei, ca unii care am fost amputaţi, de securea nemiloasă a Istoriei, din trunchiul obidit al pământului dela poalele Carpaţilor. Şi ard de nerăbdare să te întreb, cum i-am întrebat şi pe cei mari, din fruntea României: ai căutat să odrăsleşti, în bezna Exilului, lăstari de lumină din lumina care vine de Sus, dela *"Părintele luminilor"*? Ai fost conştient de rostul sângerării tale pe rug şi de coeficientul jertfirii nelimitate, pentru ţara pe care spui că o iubeşti, în pătimirea unei bâjenii nedorite, consecinţă a ticăloşiei luptei de clasă, declanşată de tâlharii şi gangsterii Securii şi Ciocanului? Dar mai ales, ***ai înţeles***, de ce a îngăduit Dumnezeu Exilul? Gândeşte-te bine la răspunsul pe care trebue să-l dai ţie însuţi, în altarul propriei tale conştiinţe! Consideri Exilul drept o pedeapsă a Cerului, ca pe un blestem, sau ca pe o ancoră mântuitoare?

Mulţi dintre noi, bâjenarii acestui sfârşit de veac şi de mileniu, care am trecut prin *"cuptorul de foc"* al închisorilor şi-al lagărelor de exterminare, ori care am suportat, măcar în parte, mizeria materială şi lipsa de libertate politică, odată ajunşi în lumea liberă, ***am uitat de unde am plecat*** şi am lăsat baltă problemele ţării, devenită satelit al Uniunii Sovietice. Nu ne-au mai preocupat, cu precădere, problemele fraţilor noştri înrobiţi. Şi, cu toate aceste scăderi, ne fâleam şi ne fâlim, în continuare, că aparţinem Exilului. Însă ***adevăratul Exil*** este Exilul care n'a încetat niciodată să lupte împotriva comunismului instaurat în România de năvălitorii hoardelor roşii. ***Ce fel de luptă am angajat noi***, pe dificilele meridiane ale împrăştierii? Respectiv, suntem noi vrednici să mărturisim, aidoma Apostolului Neamurilor: ***"M'am luptat lupta cea bună"***?

Lupta cea bună, despre care îi scrie ucenicului Timotei, în a doua sa epistolă **(Cap.4, versetul 7)**, este lupta credinţei ***şi nu*** lupta pentru a ne da doctoratul, ***nu*** lupta pentru a ne tipări romanele respinse de edi-turile din ţară, ***nu*** lupta pentru a trăi mai bine (conform principiului: *"Ubi bene, ibi patria!"*), ***nu*** lupta egoistă a afirmării personalităţii noastre, a exacerbării eului, în detrimentul datoriei faţă de victimele rămase la cheremul Securităţii vindicative. Turmentaţi de ambiţia înălţării şi-a tămâierii mult râvnite, acaparaţi de vânzoleala acestei lupte ***exterioare***, nu ne-a mai interesat lupta lăuntrică, lupta stăpânirii de sine, indispensabila luptă cu noi înşine, pe care ne-o recomandă Biblia: *"Cine este stăpân pe sine, preţuieşte mai mult decât cine cucereşte cetăţi"* **(PROVERBE, 16.32)**. Numai ieşind biruitori din această luptă interioară, vom putea cuceri *"cetăţile"* egoismului, ale indiferenţei, ale înstrăinării de Dumnezeu, ale unei spoieli de patriotism!

Dacă, fugiţi din ţară, o iubim - fie din Franţa sau din Anglia, fie din Statele Unite sau din Canada - ***doar cu vorba***, şi nu *"cu fapta şi cu adevărul"*, precum ne cere Evanghelia **(1 IOAN, 3.18)**, suntem nişte făţarnici în dragostea noastră de ţară, aşijderea unui *"mare luptător"* ţărânist, care (cu buzunarele doldora de milioane şi jinduind, întors la Bucureşti, preşedinţia Statului) n'a vibrat cu nici o leţcaie la sărăcia, boala şi neputinţa fostei şefe de cabinet a generalului Rădescu, locuind aproape de Londra, ci a trecut *"înainte pe alături"*, ca şi cei doi reprezentanţi ai Legii din parabola Samariteanului milostiv, fără să se sinchisească de nenorocirea ei.

Lupta noastră ***de departe***, pentru salvarea României, iubirea noastră, a exilaţilor, a fost ea totală, desăvârşită? Ne-am isprăvit *"alergarea"*, de care vorbeşte sfântul Pavel şi ne-am luptat *"până la capăt"*? Evanghelistul Ioan notează că Domnul Iisus i-a iubit pe ai Săi *"până la capăt"* **(IOAN, 13.1)**. Nu cumva, în iureşul unei pseudo-iubiri de ţară, am luptat, pur şi simplu, *"până la o vreme"* numai, după exemplul celor închipuiţi în *"sământa căzută pe stâncă"* **(LUCA, 8.13)**; adică până la Revoluţia din Decembrie şi, apoi, am încetat lupta, lipsindu-ne *"rădăcina"* legăturii cu pământul românesc, sau dezamăgiţi de profilul negativ al guvernanţilor pe care i-am ales, nu ne-am mai isprăvit *"alergarea"*?

Ne-am obişnuit, dela o vreme încoace, să privim cu ochi critici situaţia politică, economică, socială, culturală sau religioasă din România post-noembristă, nu-i aşa? Suntem nemulţumiţi că reformele promise nu s'au realizat, că nimic bun nu se zăreşte la orizontul aşteptărilor noastre. Dar noi, care trăim în lumea libertăţii, am realizat reforma spirituală indicată de Evanghelia Sfintei Scripturi şi vom recunoaşte, atunci, că mustrările biblice ni se adresează şi nouă, Românilor din Exil: *"Priveşte-ţi urma paşilor în vale şi vezi ce-ai făcut?"* **(IEREMIA, 2.23)**. Da, ce-am făcut, ce-am întreprins pentru ţara, pe care ne lăudăm că o iubim, în perioadele tragice ale inundaţiilor, ale cutremurului, ale permanentei mizerii? Noi, foştii deţinuţi politici, cum i-am iubit pe camarazii noştri cu care am suferit, împreună, violenţa şi lanţurile comuniste, şi cum îi iubim de când am scăpat de supravegherea zilnică a organelor securiste şi ne bucurăm de comoditatea şi belşugul unor ţări îndestulate? Cum ne arătăm dragostea faţă de aceşti fraţi ai noştri: cu vorba sau cu fapta? Mai precis: cu gura sau cu punga?

Să ne privim, cu băgare de seamă, *"urma paşilor"* noştri din valea, stropită de lacrimi, a Exilului, ca să putem aprecia calitatea credinţei noastre. Câtă vreme nu ne-am schimbat fiinţa şi n'am ajuns prin Duhul Sfânt, structurile vechi, putregăite; câtă vreme nu-L simţim pe Iisus prezent în viaţa noastră, în preocupările noastre, şi n'am făcut din El, idealul nostru de împlinire şi unicul sens al existenţei, noi, exilaţii, n'am luptat ***lupta cea bună a credinţei***.

Petre Ţuţea, incomparabilul gânditor român, familiarizat cu puşcăriile comuniste, îi scria agnosticului Emil Cioran, în vara anului 1986: *"Eu mă mişc între Dumnezeu şi Neamul din care fac parte. În afară de aceşti termeni, nu văd nimic semnificativ între cer şi pământ"*. Dacă soluţiile Bibliei nu ne satisfac şi socotim depăşite comandamentele divine, să dăm crezare, cel puţin, cuvintelor înţelepte, mai sus amintite, verificându-ne străfundurile vătămate. Ca să cunoaştem, noi, pretinşii luptători ai Exilului, ***cum*** şi ***cât*** ne-am mişcat - şi ne mai mişcăm - *"între cer şi pământ"*, pentru reconstruirea României de azi şi pentru saltul ei din moarte la viaţă...

SCRISOARE DELA SFÂNTUL MUNTE ATHOS

Odată cu rândurile noastre, vă aducem şi binecuvântarea Sfântului Munte, care dorim să vă sporească credinţa şi evlavia faţă de Sfânta noastră Biserică Ortodoxă şi de tot ceea ce este sfânt şi bineplăcut lui Dumnezeu.

După cum cred că ştiţi, Sfântul Munte a fost, este şi va rămâne în conştiinţa poporului nostru român ortodox locul sacru al Maicii Domnului, de unde de-a lungul veacurilor ne-a venit continuu, dar mai ales în vremuri critice, sprijinul duhovnicesc şi moral, prin călugării de acolo, în lupta şi nevoinţa noastră ca naţiune ortodoxă, care a rezistat datorită credinţei ce i-a unit pe Români şi la bine şi la rău.

Contribuţia poporului român la susţinerea Sfântului Munte - nu mai vorbesc de celelalte locuri sfinte ale Creştinătăţii - se plasează printre cele mai semnificative dintre popoarele ortodoxe. Şi ciudat, cu toate acestea, noi Românii nu avem o mănăstire în Sfântul Munte Athos care să ne reprezinte, ci numai două schituri şi mai multe chilii.

Subsemnatul, Pr. Ştefan, am venit aici în Schitul Lacu de cinci ani, găsindu-l într'o stare jalnică. Mare lucru nu am făcut datorită lipsei de venituri. În ultimul timp neam adunat vreo zece monahi tineri, mă număr şi eu printre ei, care dorim să îmbrăcăm schitul cu un veşmânt cuviincios. Ajutoare nu avem deloc din nici o parte. Lucru ce ne-a făcut să cerem o mână de ajutor dela fraţii noştri români de peste ocean. Ştiu că nu este prea onorabil a cere, şi nici celui ce i se cere nu-i prea face plăcere să dea de nu este pătruns de sentimentul milei creştine. Nu obligăm pe nimeni, ci apelăm cu smerenie la bunăvoinţa fiecăruia. Şi ca ajutorul să nu fie considerat pomană, rugăm pe cei ce vor să ne ajute să ne trimită pomelnicul familiei, ca şi noi să ne achităm oarecum de obligaţii. Şi cred că fiecare ar avea dorinţa să fie pomenit aici în Sf. Munte la Sf. Liturghie şi la slujbele de zi şi de noapte.

Adresa noastră: Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Sf. Dimitrie - Lacu, 63086 Karyes, P.O. Box 26, Mount Athos, Greece.

Cu stimă şi dragoste în Iisus Hristos,

Stareţ
Ierom. Ştefan Nuţescu

MISLEA - O LACRIMĂ DIN CALVARUL NEAMULUI ROMÂNESC

- II -

Motto: *"Ce vă unește pe voi, blestem sau jurământ, de împărțiți totul între voi, dela pâine la lighean și dela plâns la râs?..."*

(Din nedumerirea unei deținute maghiare)

Erast CĂLINESCU

FIGURI MARCANTE, FAPTE ȘI ÎNTÂMPLĂRI TRĂITE ÎN ANII DE DETENȚIE

Aspazia Oțel Petrescu, veterană a închisorilor politice relatează o împrejurare semnificativă pentru atmosfera de camaraderie care domnea în închisorile de femei.

"Lucram în atelierele închisorii, la țesut covoare, în trei schimburi, 'în foc continuu', adică fără Duminici sau sărbători, fără întrerupere. În prezilele marilor sărbători, cum sunt Sfintele Paști, realizam, însă, două norme, astfel că a doua zi stam în atelier, fără să lucrăm. La primul Paști, trucul a reușit. Schimbul de noapte s'a întâlnit, la ieșirea din tură, cu cel de ziua. În curte, ne-am îmbrățișat și ne-am spus 'Hristos a înviat!'. Eram fericite că celor de noapte le reușise trucul, așa că ne va reuși și nouă.

Cu noi, în închisoare erau și niște așa-zise 'criminale de război', moașe unguroaice care, sub regimul hortyst fuseseră puse să controleze vaginal Evreicele din Transilvania ocupată, pentru a găsi eventualele bijuterii ascunse, înainte de a fi trimise în lagărele de concentrare. O tânără pe care noi o numeam Mocio, stătea rezemată de unul din stâlpii bisericii din curte și privea lung la această manifestare de bucurie, a noastră. Atunci, a întrebat-o pe una dintre noi: 'Ce vă unește pe voi, blestem sau jurământ, de împărțiți totul între voi, dela pâine la lighean și dela plâns la râs?' Întrebarea ei exprima sinteza comportamentului nostru. Am stimat-o pe fata asta, care a înțeles și a exprimat într'o frază atât de simplă, toată starea noastră de spirit. Și o mică paranteză explicativă: la Mislea, nu aveam spălător, ci doar un acces săptămânal la niște dușuri cu apă rece. Nu se primeau pachete, deci, în celule erau doar câteva lighene, primite anterior. Deci, cele care nu aveau lighean, erau înscrise la lighenele existente, într'o anumită ordine. Ne spălam zilnic, cu o singură gamelă de apă, într'un lighean, cu un prosop ud, cu care ne ștergeam pe tot corpul. Astfel, eram spălate la intrarea în ateliere.

O altă întâmplare caracteristică pentru starea noastră de spirit, a fost cea cu 'rochița'. Din simpatie pentru o gardiană care se purta omenește cu noi, croisem, din materiale dela atelier, o rochiță pentru fetița acesteia. In urma reclamației unei alte gardiene, s'a deschis o anchetă pentru condamnarea celei dintâi. Comunicând prin 'Morse' între noi și împreună cu surorile Samuel, două Evreice deținute politic, neam înțeles să o scoatem din cauză pe gardiana cea omenoasă, declarând toate, că rochița cea frumoasă a fost făcută pentru o fostă camarădă de detenție, care născuse o fetiță, în libertate. Și, cu toate presiunile suportate de noi, gardiana noastră a scăpat de pedeapsă.

Pentru a ilustra presiunile la care am fost supuse în acest caz, voi relata tortura care mi s'a aplicat. Cu mâinile încătușate la spate, am fost introdusă singură, într'un beci adânc, luminat doar de o rază palidă de lumină. Coborând câteva trepte ale scărilor, am văzut cu groază că în beci mișunau o mulțime de șobolani. Unul a urcat până aproape de mine și mă privea cu ochii săi roșii. Se vedea că sunt obișnuiți cu oamenii. Eram într'o capcană fără ieșire. La fiecare mișcare, cătușele se strângeau. Nu mă puteam apăra, iar șobolanii mă cercetau, așteptând parcă să adorm. Era cea mai cumplită tortură pentru o femeie. Vroiam să mă sinucid, aruncându-mă pe scări, în beciul adânc. M'a oprit groaza că, dacă mă voi răni numai, văzând sângele, șobolanii mă vor devora de vie. Atunci am strigat, cu disperare: 'Doamne, nu mă lăsa!'. În acel moment s'a produs o minune. Beciul s'a umplut de o lumină albă, nelumească, iar inima mi-a fost cuprinsă de o liniște nemaitrăită până atunci, de o bucurie imensă, arzătoare, aproape de nesuportat. Realitatea nu mai exista. Spaima, foamea, somnul, dispăruseră. Eram ieșită din omenesc...

Când au venit să mă scoată, gardienii au rămas înmărmuriți. Din acest infern, eu ieșeam transfigurată de fericire. Procurorul venit dela București, pentru această anchetă, m'a rugat să-i explic starea mea, dar eu i-am răspuns că tot nu o să mă creadă. A insistat și i-am mărturisit că îl văzusem pe Dumnezeu. Dezamăgit și resemnat, mi-a întors spatele. Probabil că, pentru el, acestea erau povești de adormit copiii... Întâmplarea cu 'rochița' a însemnat o victorie a deținuților și un act de omenie, realizat prin solidaritatea și dragostea noastră de aproapele."

Viorica Pârnac Stănescu povestește cum s'a ajuns la organizarea atelierelor închisorii. La început, când s'au lucrat costume naționale pentru Teatrul Armatei, deținutele coseau așezate pe butoaie, pe pietre, pe scări. Din mâinile iscusite ale întemnițatelor ieșeau costume naționale frumoase, autentice. În celule se folosea tot ce putea servi la realizarea unui obiect de artă. Oasele din supă erau pilite pe pietrele din curte, până ajungeau plăcuțe, pe care, cu dălți improvizate cu migală, fetele sculptau un Crist sau o Madonă sau un ornament oarecare.

"Manufactura aceasta primitivă a dus la înființarea unui atelier de artă decorativă unde s'au realizat lucrări de o valoare artistică deosebită, care numai în închisoare se pot face, în închisoare unde timpul are o valoare diferită de timpul de afară... La început munca nu s'a plătit, doar mâncarea a fost ceva mai bună.

Dar cele mai minunate lucruri se realizau, pe ascuns, în celule. La Dumbrăveni, studentele au scris cu acul și cu ața, pe bucăți de cârpă sau de furou, un întreg volum cu poeziile lui Radu Gyr și, împreună cu trei călugărițe, au refăcut Evangheliile Învierii care au circulat mulți ani, din celulă în celulă.

'Ce nu s'a cusut în închisoare!', exclama Maria Roșca Brahonschi. Semne de carte, cărți, perdele de iconostas, tablouri, icoane, cordelușe, cordoane, gulere, traiste mari și mici, tăvi, păpuși, rochițe, ii. Cu litere de câțiva milimentri, Viorica Pârnac a cusut paraclisul Maicii Domnului și ne-a împărțit la fiecare câte o filă. Modelele le aveam pe hainele țărăncilor aflate cu noi, creatoarele noastre le studiau, le asimilau, le înmulțeau. Ținând lucrul atât de aproape că te mirai cum nu-și atinge cu acul lentilele, neschimbate de atâția ani, Lucia Coterbic împungea, fără odihnă, zi și noapte. Puține vor fi cele care să nu fi primit ceva lucrat de ea. Se lucra pentru sărbători, pentru aniversări, pentru onomastici, se coseau pentru nepoței lucruri cu care aceștia își vor fi îmbrăcat păpușile, dacă au ajuns să fie scoase afară, pentrucă anii au trecut iar copiii au crescut. Mai mult ca oricând se lucra pentru Mărțișor. Nu știu dacă undeva, acest obicei a fost trăit mai intens. Toată puterea de dăruire specifică femeilor era concentrată în acele flecuștețe, care pentru noi aveau valori de nemăsurat... Dacă ajungeai să ai un ac și reușeai să-l păstrezi, celelalte se rezolvau ușor. O bucată de pânză, de stofă sau de mătase se tăia de undeva și la nevoie, ața asortată la culoare se scotea din țesătura hainelor... Cu câteva coji de ceapă, dela bucătărie, colorai în auriu o bucată de pânză... Când am trecut în secția închisă, acestea ne lipseau. La toate perchezițiile... se confiscau acele și ațele. Cele care mai puteau fi salvate erau folosite pe rând. În picioare, lângă zidul pe care era ușa, pentru a nu fi văzute prin vizetă, cele care ajungeau la ac coseau cu degetele înghețate... Fetele dela ateliere ne mai puneau în unele colțuri ațe și ace, pe care le ridicam noaptea, când ne scoteau la plimbare... Ață ne-a mai adus și locotenentul Darie... După câteva luni, eram în secția închisă și seara, el ieșea ultimul. Înainte de a trece pragul, scotea cu amândouă mâinile din buzunare gheme, care se rostogoleau pe duşumea, în urma lui."

Viorica Pârnac Stănescu povestește despre o figură cu totul aparte a închisorii Mislea, sora Maria Judith. Evreică de prin Baia Mare, Judith se creștinase împreună cu familia sa, încă fiind elevă. Când ea era deja la mânăstirea unui ordin catolic, regimul maghiar de ocupație al Transilvaniei i-a deportat toată familia la Auschwitz, unde s'au prăpădit cu toții. Venise la Mislea cu o condamnare de opt ani.

"Oricare nou venită sau zdruncinată sufletește, care avea nevoie de asistență spirituală, o afla la sora Judith și la celelalte, cu care se împrietenise".

Tot despre sora Judith, povestește și Aspazia Oțel Petrescu, vecina ei de pat. *"Era tânără și foarte frumoasă, o făptură luminoasă pe care nu puteai să nu o remarci cu uimire, deși trecea printre oameni și printre lucruri într'o tăcută alunecare, ca o dulce adiere de zefir... În dormitorul de 100 paturi suprapuse, paturile noastre erau sus, în fața geamurilor, prin care contemplam, seara, înainte de culcare, farul nostru de lumină, bisericuța transformată de comuniști în magazie... Nu vorbeam cu Maria Judith, ne respectam reciproc tăcerea. Dela o vreme, clipa aceasta de contemplare a crucii bisericii, strălucind în lumina înserării, profilată pe cerul senin, - clipa aceasta trăită împreună cu sora Judith, începu să-mi trezească o stare deosebită. Mă cuprindea o bucurie tainică, o stare de pace, de plenitudine, până la exaltare. Întrucât fenomenul se repeta seară de seară, am început să mă îngrijorez... Am cerut ajutorul Domnișoarei Moscuna, o personalitate cu o solidă cultură clasică și nu numai. Profund creștină, avea un echilibru spiritual solid și o experiență de pedagog care te făcea să i te încredințezi cu toată încrederea. I-am spus că mă suspectez de o demență euforică și am rugat-o să mă țină sub observație... După o zi sau două, m'a întrebat lângă cine dorm. I-am spus că am patul vecin cu sora Judith, cu care însă, nu vorbesc și sunt seri când nici nu ne spunem 'noapte bună', decât printr'un zâmbet. Domnișoara Moscuna mi-a spus că nu e vorba de nici o alterare psihică și mi-a recomandat să observ dacă starea mea de bucurie tainică coincide cu timpul în care ea, Judith, își face canonul de călugărită... Așa era! După ce contempla o secundă crucea bisericuții, își cobora pleoapele, își împreuna mâinile și chipul ei arăta o puternică concentrare, în timp ce își recita rugăciunile ei în gând. Cât de profundă era contopirea ei prin rugăciune, cu Divinitatea, dacă reușea să mă prindă și pe mine în raiul de lumină al contemplării sale!... În curând, însă, am fost transferată la Dumbrăveni și am constatat că, fără Judith, nu reușesc să ating minunata mea scufundare în acea bucurie isihastă".*

(Va urma)

Aspazia Oțel Petrescu

ÎNAINTE ȘI DUPĂ 14 ANI DE ÎNCHISOARE

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

La 149 de ani dela naştere

EMINESCU ŞI BUCOVINA

Nicolae LUPAN

Vorbind de spiritualitatea românească a Arboroasei în general se cere a fi evocat mai pe larg unul dintre cele mai cristaline izvoare dela care îşi trage ea zi de zi şi an de an seva: Mihai Eminescu. Cunosc nenumărate cazuri când studenţi şi tineri intelectuali de pe tot cuprinsul ţării s'au dus şi se mai duc la Cernăuţi numai din considerente de ordin naţional românesc.

La Cernăuţi, unde i s'a înfiripat prima dragoste, unde a scris cele dintâi versuri şi unde i-a văzut lumina tiparului prima sa creaţie poetică. Se duc şi pornesc în căutarea locurilor eminesciene: clădirea fostului gimnaziu pe ale cărui coridoare şi-a purtat paşii cel care avea să devină *"pletosul dela Ipoteşti"*. Gimnaziul, în a cărui incintă, astăzi o şcoală rusească, ascultă el prelegerile lui Aron Pumnul şi pe cele ale poetului Noibauer.

La Cernăuţi, unde l-a cunoscut pe devotatul său prieten Ştefanelli şi unde şi-a *"scos în lume"* primele versuri consacrate celui ce fusese *"dragul său profesor"* Arune Pumnul: *"Îmbracă-te în doliu, frumoasă Bucovină. / Cu cipru verde'ncinge antică fruntea ta; / C'acuma din pleiada-ţi auroasă şi senină / Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină, / Se stinse o dalbă stea!"*

Apropo de Luceafăr, viitorul Luceafăr ipoteştean al Românismului, constată la un moment dat: *"În descrierea unui voiaj Germanul K. povesteşte legenda <Luceafărului>. Aceasta e povestea. Iar înţelesul alegoric ce i-am dat-o este, că geniul nu cunoaşte nici moarte şi numele lui scapă de moartea uitării, pe de altă parte, aici pe pământ nici e capabil a ferici pe cineva, nici capabil de a fi fericit. El n'are moarte, dar n'are nici noroc. Mi s'a părut că soarta Luceafărului din poveste seamănă mult cu soarta geniului pe pământ şi i-am dat acest înţeles alegoric"*.

Să fi privit el, încă în viaţă fiind, în oglinda destinului său de peste veacuri?... Şi nu în cea a unui destin în general, ci în cea de luceafăr al neamului său întreg?

-"Cobori în jos, luceafăr blând
Alunecând pe-o rază,
Pătrunde'n casă şi în gând
Şi viaţa-mi luminează!..."

•••

Am în faţă un studiu istorico-politic pe care profesorul Ion Creţu îl publica la Bucureşti în 1941. Apariţia acestei lucrări era prilejuită de răpirea Basarabiei, Nordului Bucovinei şi Ţinutului Herţei. Odată întoarsă ultima pagină, înţelegi de ce de-a lungul anilor de zis regim popular, Marele Poet nu era comemorat, nici la Chişinău, nici la Bucureşti, ca neîntrecut patriot al ţării sale întregi, ci numai ca scriitor: al Românilor - pe malul Dâmboviţei şi al *"moldovenilor"* - pe malul Bâcului. De aceea, faptul că moştenirea sa publicistică ne era interzisă în mod arbitrar m'a făcut să parcurg încă odată cele opt articole politice eminesciene publicate în paginile ziarului *Timpul* în primăvara anului 1878.

Astăzi, ca şi acum 121 de ani, articolele politice ale lui Eminescu n'au pierdut nimic din puterea lor de demascare şi înfierare a celor ce ne calcă în picioare drepturile istorice asupra teritoriilor noastre furate cu forţa armată la 1940 şi 1944. Ar fi, cred, o impietate faţă de Eminescu dacă aşi lung: vorba cu considerente de ordin personal în problema integrităţii neamului din care ne tragem, aşa cum o vedea Poetul. Pentrucă, cine ar fi în stare să scrie mai bine decât el despre lupta României cu panslavismul atunci când compară destinul *"moldovenilor căzuţi sub stăpânirea pravoslavnicului ţar"* cu cea a Românilor din Bucovina. Deosebirea fiind aceea că, în timp ce aceasta *"formează un mic centru pentru dezvoltarea vieţii româneşti"* şi are în vedere realitatea de pe vremea stăpânirii austro-ungare, *"Basarabia, zicea Eminescu, este dezlegată şi ţinută cu sila departe de poporul românescc... Rusia nu a luat această parte a Moldovei pentru ca să-şi asigure graniţele, ci pentru ca să înainteze cu ele şi nu voieşte să înainteze decât spre a stăpâni cât mai multe suflete, făcând în aşa fel ca din Basarabia să poată înrâuri asupra Moldovei şi asupra întregului popor românesc"* etc.

O constatare valabilă şi pentru zilele noastre, *"Împărăţia Rusească*, scria poetul în *Timpul* din 6 Mai 1878, *nu este un stat, nu este un popor, este o lume întreagă, care, negăsind în sine nimic de o măreţie intensivă, caută mângâierea propriei măriri în dimensiunile mari... Este o lume săracă şi pentru aceea cuprinsă de un neastâmpăr statornic... Aici însă, la Nistru, ei se opresc. Dar nu se opresc decât spre a se pregăti pentru înaintare.*

...În mai multe rânduri, Austria a ocupat ţările româneşti, pentru ca Ruşii să nu le poată ocupa. În mai multe rânduri le-au ocupat Ruşii... Astfel ocuparea în toate formele cerute de dreptul internaţional a teritoriului cuprins între Nistru, Prut şi Dunăre, are pentru Rusia mai mult decât importanţa unei simple cuceriri: prin aceasta Ruşii câştigă poziţiuni, care domineză ţările româneşti şi Dunărea, câştigă Hotinul, de unde domineză întrările dinspre Miazănoapte ale Carpaţilor, câştigă, în

Mihai Eminescu

Luceafărul românismului din Basarabia şi Bucovina de Nord

sfârşit, o înrăurire mai directă asupra poporului român".

O lună mai târziu, în Iunie 1878, în 4 numere consecutive ale *Timpului*, Eminescu publica articolul *"România în luptă cu panslavismul"*, din care voi spicui cele ce urmează: *Între Români şi Slavi este o vrăjmăşie firească, în virtutea căreia Românii nu au nici un interes ca Slavii să fie mai liberi decât cum sunt. Sute de ani Românii au fost, cel puţin indirect, stăpâniţi de Turci; niciodată însă, în curgerea veacurilor, Turcii nu au pus în discuţiune limba şi naţionalitatea română. Oriunde însă Românii au căzut sub stăpânirea directă ori indirectă a Slavilor, desvoltarea lor firească s'a curmat prin mijloace silnice... O sută de ani Românii din Bucovina s'au luptat mereu cu Rusnacii... Astfel poporul român nu are chiar nici dreptul de a dori ca Statul otoman să fie înlocuit prin state slave"* etc.

•••

Iată de ce dar Eminescu a fost şi rămâne unul dintre cei mai huliţi scriitori români de către ocupanţii ruşi şi ucraineni din Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţei!...

Îmi aduc aminte cu câtă precauţie, de frica învinuirii de naţionalism românesc, a fost pusă în faţa autorităţilor ucrainene problema fixării unei simple plăci memoriale pe zidul dela intrarea în clădirea fostului liceu *"Aron Pumnul"* din Cernăuţi, unde a învăţat Poetul.

Ani de zile a fost aşteptată decizia Kievului. Ca până la urmă să se scrie cu încărligături cirilice că *"În această clădire a învăţat Mihail Eminescu, unul dintre clasicii literaturii moldoveneşti"* (sic!). În cirilică, deci, şi nu în litere latine, aşa cum cereau intelectualii români din provincia răpită.

Naiv cum eram pe atunci, îmi ziceam totuşi că era o realizare extraordinară în materie de retrezire a sentimentului naţional românesc unde asimilarea prin ucrainizare făcea şi face ravagii ca nicăieri în altă parte periferică a fostei Uniuni Sovietice. Lucru cât se poate de paradoxal dacă se are în vedere că aceiaşi Ucraineni luptă la rândul lor contra rusificării!

Asta însă nu-i împiedică, ca strada pe care s'a mai păstrat într'o stare jalnică şcoala primară unde Eminescu a făcut clasele a treia şi a patra în anii 1858 şi 1860 să poarte numele unui Bojenco, despre care nimeni nu ştie nimic şi nu pe cel al lui Eminescu!

Nici nu mai e şcoală măcar, ci nişte ateliere mizerabile de nivelul Evului Mediu. Pereţii, geamurile, uşile, dar mai ales treptele ce duc la etaj abia de mai suflau. Dacă nu s'or fi prăbuşit de când n'am mai dat pe acolo. Deşi clădirea ar fi trebuit păstrată ca relicvă arhitecturală unde micul Eminescu căpăta cele mai bune note şcolare din viaţa sa.

Până şi zisul *"Forţug"*, ceea ce însemna certificat, îl obţinu cu media generală de *"Foarte bine"*. Un singur lucru nu le scapă impostorilor zişi eminescologi, dela Cernăuţi şi Chişinău, acela că *"la sfârşitul clasei a patra învăţătorul de ucraineană îi apreciază cunoştinţele la limba lui Taras Şevcenco cu nota 'dobre' (bine)"*.

S'a păstrat şi casa lui Aron Pumnul de pe strada ce astăzi poartă numele unui Rus, Sedov, cu numărul 19. Am trecut de zeci de ori pe lângă poarta care pe atunci mai stătea de strajă acaretul unde Pumnul îşi avea biblioteca şi unde îi dădu o cămeruţă celui mai iubit elev al său: Eminescu. Zic *"mai stătea"*, pentrucă în Septembrie '91, când am fost pe ascuns la Cernăuţi, am văzut, cu multă mâhnire, că acea căsuţă despre care *"Bădiţa Mihai"* îi spunea cu fală lui Ştefanelli că *"uite, aici am fost eu bibliotecar un timp"*, nu mai exista! Iar ipocrizia celor vinovaţi de această dispariţie voită n'are margini atunci când la radio şi în ziare spun că *"Eminovici, fiind cel mai bun elev al lui Pumnul, intra adesea în casa ce s'a păstrat ca să-i dea o mână de ajutor învăţătorului bolnav"*!

Într'adevăr, casa, într'o rână, s'a păstrat. Chiar şi balconul unde, pe când locuiam la Cernăuţi, un militar rusnac îşi dosea de întemperii scroafa cu purcei şi capra.

•••

Sunt şi alte locuri în oraşul de pe Dealul Dominicului unde a trăit Eminescu sau pe unde a poposit: clădirea teatrului unde face cunoştinţă cu faimoasa trupă condusă de Fanni Tardini, hotelul ce se afla pe locul clădirii cu numărul 14 de pe strada Lenin. Hotel unde, cum aflase viitorul poet, poposise Vasile Alecsandri şi Alecu Russo şi unde a cunoscut-o pe Eufrosinia Popescu care i-a servit drept inspiraţie pentru versurile *"Amorul unei marmure"* şi *"La o artistă"*. Casa fostului său profesor de franceză de pe fosta stradă Domneasca de Jos unde a stat de asemeni la gazdă, strada numită astăzi Ucrainscaia. O altă stradă unde a stat la gazdă, după moartea lui Pumnul, o stradă mai lăturalnică, cu numele unui Ucrainean, Carmeliuc. Aici, se zice, ar fi scris el versurile ce au urmat după cele consacrate profesorului său dispărut.

Se cer a fi menţionate şi *"coclaurile"* Horecei cu mormântul lui Pumnul, Dealul Ţeţinei de pe care, potrivit cronicelor, Ştefan cel Mare i-a tras pe Leşi în cursă, Codrii Cosminului cu Dumbrava Roşie etc.

Locuri sfinte şi scumpe pentru Românii de pretutindeni dar de care, dela 1944 încoace, n'au vrut şi nu vor să se ocupe diriguitorii sovietizaţi dela Bucureşti.

În schimb, conjuncturişti de tot felul, în tendenţiozitatea lor de pretinşi eminescologi, ajung până într'acolo încât chiar şi *"împrietenirea"* cu muza a marelui nostru poet se datoreşte amintirilor lui *"din vremurile de neuitat, petrecute pe meleagurile bucovinene împreună cu popoarele conlocuitoare ale regiunii"*, cu Ucrainenii adică, fără a căror dragoste (sic!) n'ar fi scris niciodată cu atâta melancolie: *"Ale sorţii mele plânsuri şi surâse, / Îngânate'n gânduri, îngânate'n vis / Tainic şi uşor, / Toatemi trec prin gânduri, trec pe dinainte, /Inima mi-o fură şi cu dulci cuvinte / Îmi şoptesc de dor"*.

Iată până unde pot ajunge impostura şi şovinismul ucrainean, frate mai mic al celui rusesc! Or, cum scrie bravul meu consătean, poetul Gheorghe Ciocoi, *"Eminescu n'a vrut premii / Şi nici laude'n deşert, / Peste ani şi peste veacuri: Este El atât - Poet. / Eminescu-i fiu al vremii, / Fiu la Nistru şi Siret. / Faptă nu-i să ai un premiu. / Faptă e - să fii Poet"*.

Un lucru rămâne sigur peste aceleaşi veacuri între Nistru şi Prut, în Nordul Bucovinei şi în Ţinutul Herţei: acela că a pronunţa numele lui Eminescu e ca şi cum ai repeta înaripatele şi nemuritoarele lui cuvinte: *"A rosti numele Basarabia* (la care eu l-aşi adăuga şi pe cel al Bucovinei) *e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti!"*

Astăzi, după porcăriile şovine ale Rutenilor din Nordul şi Sudul Basarabiei, din Nordul Bocovinei şi din Herţa, de ce n'am protesta şi contra *"dominaţiunii ucrainesti"*?

EMINESCU

Poetul cântă Patria, fireşte,
Cuvântul de când lumea e cuvânt
Numai atunci când Patria cinsteşte
Cu jurământ, cu pururi legământ.

Să ascultăm cântarea lui bărbată,
Să-i înţelegem sensul şi să ştim
A fi nemuritori că niciodată,
Când scriem,
când iubim,
când nu iubim.

Dumitru MATCOVSCHI

De cine şi de ce le este frică autorităţilor dela Bucureşti să spună în faţa lumii întregi ceea ce nu are dreptul să nu spună întru readucerea Nordului Bucovinei la ţara-mamă România?... Să fie vorba de zisa diplomaţie sau de laşitate şi trădare naţională?...

FARA ARMÂNEASCĂ

"ROMÂNII DELA SUD DE DUNĂRE"

Documente, Bucureşti 1997

——Stelian BREZEANU - Gheorghe ZBUCHEA——

Urmare din numărul trecut

Ramura vestică, care populează vechi provincii romane, ocupă partea centrală şi nordică a vechii Iugoslavii. Membrii ei, coborîtori din Romanii ancestor provinciii, se numesc *"rumeri"*, derivat din Romanus în dialectul istroromân, dar în sursele medievale latine şi sârbocroate ei apar sub denumirea de *"Vlahi"* şi *"Morovlahi"* sau, în dialectul venetian, *Morlaci" (Vlahii cei negri)*. Ramura nordică, dispărută azi cu totul, populase în evul mediu versanţii Balcanilor şi descindea din romanitatea misiană locală. Membrii ei, ce apar în sursele greceşti, latine şi sudslave sub numele de *"Vlahi"*, vorbeau, în lumina cercetărilor lingvistice, dialectul daco-român, acelaşi cu al Românilor nord-dunăreni. În sfârşit, grupa sudică cuprindea pe Vlahii din Albania, Macedonia, Epir, Thessalia şi restul Greciei. Numiţi în sursele medievale cel mai adesea *"Vlahi"*, ei se denumeau *"Armâni"*, derivat din Romanus în dialectul macedo-român *vorbit de ei*, în vreme ce minuscula comunitate megleno-română de pe valea Vardarului era singura care a preluat etnonimul de *"Vlahi"* pentru a se autodefini. Dacă primele două ramuri populau în evul mediu ţinuturi ce au aparţinut în antichitate romanităţii sud-dunărene, ramura sudică apare încă din primele secole ale mileniului nostru aşezată în domeniul lumii elene. De aceea, chestiunea originii Aromânilor a provocat în epoca modernă nesfârşite controverse.

Au fost formulate două teorii asupra habitatului primitiv al Vlahilor din grupa sudică. Cea dintâi vede în Aromâni o populaţie autohtonă, ce descinde din Elenii locali romanizaţi în antichitate, pe care politica modernă greacă îi priveşte ca membri de drept ai comunităţii naţionale elene. Cealaltă îi consideră descendenţi ai Traco-Romanilor din provinciile dunărene, refugiaţi într'o perioadă târzie spre interiorul peninsulei. Cele două teorii se înfruntă de mai bine de un secol şi controversele sunt mai aprige ca niciodată în zilele noastre, când chestiunea este disputată ştiinţei de politică. Mulţi lingvişti admit originea dunăreană a Vlahilor şi migrarea lor târzie în teritoriile populate de Greci. Alţii, mai ales Grecii, apără cu vehemenţă teoria autohtoniei.

Dar, paradoxal, mărturia surselor scrise medievale nu lasă nici o umbră de îndoială asupra originii lor dunărene. Adversari şi partizani ai acestei teze aduc în discuţie aproape exclusiv informaţiile lui Kekaumenos ralative la originea dunăreană a Vlahilor din Thessalia, Epir şi Macedonia, unii pentru a apăra teza obârşiei lor dunărene, alţii pentru a contesta valoarea textului, invocând imprecizia aristocratului thessalonian asupra împrejurărilor istorice în care strămoşii Aromânilor şi-au schimbat patria. Dar mărturia lui Kekaumenos este întărită de alte surse medievale, trecute sub tăcere de partizanii teoriei autohtoniei, surse care, în plus, aduc precizări asupra momentului imigrării în noul habitat. La începutul veacului al XIVlea, un călugăr dominican, aflat în serviciul lui Carol de Valois, dă informaţii culese dela faţa locului, despre Vlahii din Macedonia şi Grecia, sosiţi aici din Panonia, sub presiunea cuceritorilor maghiari. Originea dunăreană a Vlahilor din Sudul Macedoniei este afirmată şi de *"Povestirea istorică"* dela mănăstirea Kastamonitu, relativă la *"vlachorynchini"*. Sursă istorică foarte controversată în privinţa valorii sale documentare, dar care, la o analiză atentă a detaliilor sale, pare a avea la bază, foarte probabil, un izvor necunoscut elaborat către mijlocul veacului al IX-lea, după luptele iconoclaste. Dar cel mai însemnat izvor, a cărui mărturie a fost complet ignorată de cercetători în chestiunea de faţă este *Miracula Sancti Demetri* din secolul al VII-lea. Cartea secundă a *"Miracolelor"*, scrisă către 680-685, prezintă marile mişcări demografice din Balcani provocate de invazia slavă. Între acestea este şi dislocarea romanităţii dunărene şi fuga populaţiei latinofone spre Sudul şi Vestul peninsulei. Autorul atestă într'un episod prezenţa unor oraşeni din Serdica şi Naissus, între zidurile Thessalonicului, refugiaţi aici în faţa atacurilor avaro-slave dela începutul veacului. Într'un alt episod, mult mai important, acelaşi autor anonim din Thessalonic vorbeşte de deportarea de către Avari, în jurul anului 620, a unei imense mulţimi de prizonieri din provinciile romanizate dunărene în Panonia transdanubiană. După şase decenii, către 680, urmaşii acestor prizonieri, care şi-au păstrat limba şi credinţa creştină, s'au refugiat în Macedonia şi în regiunuile învecinate, adică tocmai acolo unde, peste secole, Kekaumenos, geograful anonim şi povestirea istorică dela Kastamonitu aveau să le ateste prezenţa şi originea dunăreană. Informaţiile acestor surse sunt confirmate, în substanţa lor, de prezbiterul din Diocleea în secolul al XII-lea, care pune în seama cuceririi bulgare dislocarea populaţiei romanice din regiunile dunărene spre Vestul peninsulei. În sfârşit, nu este lipsit de importanţă, pentru chestiunea originii Aromânilor, faptul că Vlahii din Thessalia şi Macedonia sunt numiţi de unele surse bizantine *"Daci"* şi *"Bessi"* (Kkaumenos, Ioan Cantacuzino); aceste etnonime arhaizate trădează convingerea contemporanilor că Vlahii din regiune îşi aveau originea în provinciile dunărene romanizate, în principal Dacia Aureliană. Prin urmare, dincolo de deosebirile de detaliu asupra împrejurărilor istorice ale imigrării strămoşilor Aromânilor în noua lor patrie - invazia şi colonizarea slavă, cucerirea avară, bulgară ori maghiară - sursele medievale bizantine şi latine atestă convingător originea lor dunăreană. Aceasta nu exclude, credem, posibilitatea ca în masa populaţiei elene să apară la sfârşitul antichităţii insule de populaţie latinofonă, care să fi avut partea lor de contribuţie la formarea Aromânilor câteva veacuri mai târziu. Rămâne însă semnificativă unanimitatea surselor scrise medievale în afirmarea originii dunărene a Vlahilor din jumătatea de Sud a peninsulei.

Aceleaşi surse ne îndreptăţesc să credem că episodul central în scenariul migrării populaţiei romanice spre Sud şi Vest s'a consumat în secolul al VII-lea, sub impactul invaziilor slave şi avare. Acest episod va fi fost precedat de unele valuri de Romani dunăreni, de mică amplitudine însă, din veacul anterior, şi urmat, cu siguranţă, de noi valuri în secolele VIII-IX, provocate de cuceririle bulgare şi maghiare în peninsulă. Desigur, construcţiile savante ale unui Kekaumenos, care au trezit atâtea rezerve în rândurile erudiţilor moderni, legate de împrejurările stabilirii strămoşilor dunăreni ai Vlahilor thessalioţi în noua lor patrie, nu anulează valoarea sa de document istoric asupra habitatului lor primitiv.

4. Societatea vlahă balcanică poate fi studiată în lumina unor surse inegal dispuse în spaţiu şi timp. Cele mai bogate şi mai variate sunt cele relative la ramura sudică şi nordică, ieşite din lumina bizantină. Odată cu reluarea contactelor cu Vlahii în secolele X-XI, în urma recuceririi macedonene, aceştia apar într'un număr considerabil de acte de arhivă, dar şi în surse narative bizantine din secolele XI-XV. Aceleaşi comunităţi vlahe formează obiectivul preocupărilor izvoarelor latine, mai cu seamă narative, culminând cu evenimentele din Balcani dela răscrucea secolelor XII-XIII, legate de formarea ţaratului Asăneştilor şi a Imperiului latin de Constantinopol. Ramura vestică intră în atenţia izvoarelor istorice ceva mai târziu, în preajma anului 1200, odată cu crearea statului sârb al Nemanizinilor. Din acest moment şi până la căderea Sârbo-Croaţilor sub stăpâniera otomană în veacul al XV-lea, zeci de diplome ale suveranilor sârbo-croaţi şi alte acte de cancelarie aruncă o lumină puternică asupra structurilor şi instituţiilor Vlahilor vestici. De o mare însemnatate pentru aceeaşi grupare sunt şi documentele de arhivă şi cronicile din secolele XI-XV ieşite din oraşele dalmate şi din Veneţia, aflate în contacte cotidiene cu Vlahii de pe coasta dalmată.

În lumina acestor surse, lumea vlahă din Balcani din prima jnumătate a mileniului nostru ni se înfăţişează cu un caracter încă patriarhal, preurban. Diferenţierea socială este abia incipientă în raport cu cea a vecinilor ei Bizantini şi sud-slavi. În vârful piramidei societăţii vlahe se afla o foarte subţire clasă nobiliară, numită în sursele sârbe *"vlastelini"*, compusă din fruntaşii satelor, celnici şi cătunari, comiţi şi primikiurii Vlahilor din Dalmaţia, unii dintre ei stăpâni asupra unor mici domenii. Ei îi aparţineau *"pronoiarii"* şi *"voinucii"*, renumiţi pentru calităţile lor militare şi recrutaţi în armata bizantină şi, respectiv, sârbo-croată. Din rândurile ei s'au ridicat membrii familiei Asăneştilor din Haemus, fondatorii ţaratului din Târnovo, ori cei ai familiei Balsici, care au pus bazele unui principat propriu în Albania veacului al XIV-lea înainte de a emigra în Principatele Române. Cea mai largă categorie socio-profesională era formată din păstori, crescători de oi şi capre, dar şi de animale mari. Prezenţi la toate ramurile Vlahilor balcanici, ei aveau obligaţii în natură faţă de stat, stăpân asupra tuturor munţilor, faţă de mânăstiri ori nobili. Produsele lor erau renumite în toată peninsula şi chiar în afara ei. Unele comunităţi de păstori erau libere juridic. Altele însă se aflau în raporturi de dependenţă faţă de biserică, mânăstiri şi nobili. Dar, în anumite regiuni, cum sunt Dalmaţia şi Valea Cetinei existau şi sate formate din agricultori vlahi (*rustici)* cu obligaţii faţă de principi şi de cetăţile din jur. În sfârşit, o altă categorie importantă a societăţii vlahe era cea a *"călătorilor"* (srb. kjelători, gr. oditai), care se ocupau cu cărăuşia. Numele lor românesc a fost preluat întocmai de Sârbo-Croaţi şi tradus de Bizantini în greacă. Ei se ocupau cu transportul mărfurilor de pe coasta dalmată, prin trecătorile munţilor din peninsulă, cunoscute de ei ca nimeni alţii, spre valea Dunării. Caravanele chirigiilor vlahi, conduse de primichiuri, numărau adesea până la 300 de cai. Ele transportau din Raguza şi alte oraşe dalmate grâne, vin şi mai ales sare în interiorul peninsulei pe pieţele sârbe, croate ori maghiare, pentru a aduce în direcţie inversă metale, piei şi ceară. Chirigiii vlahi aveau, în lumina diplomelor suveranilor sârbi, obligaţii de transport faţă de stat, mânăstiri ori nobili, ce apar sub termenul grec *ponos*, de unde şi un alt nume al lor în actele sârbo-croate. Ocupaţia aducea imense venituri, însuşite de *"comiţii"* Vlahilor, posesori ai unor mari averi în lumina surselor dalmate.

Caracterul precumpănitor pastoral al societăţii vlahe din Balcani s'a asociat de către unii istorici moderni, în chip necesar, şi latura nomadă. Teza se sprijină pe un pasaj din opera istorică a Annei Comnena, în care ea confundă în chip evident nomadismul cu transhumanţa. Practica transhumanţei păstorilor vlahi este dovedită în termeni limpezi de Kekaumenos, bun cunoscător al societăţii vlahe din Thessalia. Aristocratul bizantin se referă la practica păstorilor vlahi, aşezaţi în satele şi oraşele din Nordul Greciei, de a-şi trimite primăvara turmele şi familiile în locurile reci din munţii themei Bulgariei pentru a reveni în Septembrie la păşunile din câmpie. Fenomenul transhumanţei, practicat în întreg spaţiul Mediteranei, a cunoscut ample cercetări în medievistica europeană. Fernand Braudel i-a degajat mecanismele în câteva pagini de mare densitate. Mişcare ce antrenează oameni şi animale, transhumanţa este în viziunea eminentului istoric, *"o deplasare în sens vertical dela păşunile de iarnă, situate în câmpii, la păşunile de vară ce ocupă înălţimile"*. Ea presupune în chip necesar, *"o diviziune a muncii, o agricultură omniprezentă, aşadar activităţi ce păstrează locuinţe stabile, sate"*. Transhumanţă *"normală"* (câmpie-munte-câmpie) sau transhumanţă *"inversă"* (munte-câmpie-munte), presupune, totodată, aceleaşi itinerarii, secol de secol, vara în căutarea păşunilor munţilor, iarna preferând clima blândă a litoralului. Ea presupune în sfârşit, instituţii, regulamente ce-i asigură securitatea păstoritului şi-i crează un regim privilegiat în societatea medievală. Care sunt originile fenomenului în Europa sud-estică? Dacă admitem o continuitate de activităţi şi practici economice dela comunităţile traco-ilire din antichitate la descendenţii ei romanizaţi din evul de mijloc, transhumanţa este consecinţa *"reconversiunii rurale"* dela începuturile evului mediu sub imperiul marilor migraţii, care au împins populaţia romană din ţinuturile dunărene spre regiunile înalte din interiorul peninsulei şi pe litoralul adriatic, acolo unde, peste secole, aveau să apară descendenţii ei *"vlahi"*. Această analiză a lui Braudel este deplin confirmată de sursele medievale relative la păstoritul Românilor sud-dunăreni: existenţa dublei transhumanţe, transhumanţă normală la unii Vlahi din Thessalia şi de pe coasta dalmată, transhumanţă inversă la Vlahii din Pind şi la cei din munţii Serbiei şi Croaţiei, caracterul stabil al aşezărilor vlahe, care, acolo unde Vlahii şi-au păstrat identitatea până în zilele noastre, se află în aceleaşi locuri în care se găseau cu un mileniu în urmă, practicarea agriculturii asociată păstoritului şi statutul de privilegiat al comunităţilor vlahe în Bizanţ în statele sud-slave, şi mai apoi în Imperiul Otoman, care au conservat multă vreme *"legea vlahă"*.

Va urma

CARAVANELE CHIRIGIILOR VLAHI CONDUSE DE PRIMICHIURI

LA COTROCENI, MARE BUCURIE, MARE

Aurel S.MARINESCU

Cu puţin în urmă, o veste plină de bucurie pentru Români a străbătut ţara şi străinătatea. Preşedintele României, Emil Constantinescu a primit premiul european COUDENHOVE-KALERGI pe anul 1998, acordat de Fundaţia pentru Europa, pentru *"fermitate şi curaj"*. Sus-numita fundaţie îşi are sediul în Elveţia şi îl are ca preşedinte pe Otto von Habsburg, ultimul descendent al ultimilor suverani ai Imperiului Austro-Ungar. Premiul se acordă o dată la 2 ani, personalităţilor care ***au contribuit la construcţia politică a Europei Unite*** şi este ca o dovadă de recunoştinţă de care se bucură o personalitate care prin activitatea sa a contribuit la construcţia unei Europe Unite aşa cum o doreşte Trilateral Commission, CFR (Council of Foreign Relations), Bildenberg şi alte organizaţii.

În această situaţie, ne punem întrebarea: Nu cumva cedarea teritoriilor româneşti, Bucovina, Sudul Basarabiei, Ţinutul Herţei, cele 40 de sate din Maramureşul istoric etc. către Ucraina face parte din construcţia politică a Europei de mâine? Or, cele 3 mini regiuni zonale din Vestul ţării, judeţe din România, Ungaria şi Serbia cât şi celelalte 2 cu judeţe din Nordul şi Sudul Moldovei cu Republica Moldovenească şi Ucraina, fac parte din construcţia Europei unitare de mâine? Răspunsul este catgoric ***da***, căci Preşedintele decorat, cu ocazia primirii ordinului, a declarat: *"Orice altă viziune asupra geografiei politice a Europei echivalează în ultimă instanţă, cu o recunoaştere perversă a faptului că totalitarismul supravieţuieşte încă"*. Cu alte cuvinte, dacă îţi iubeşti ţara şi o doreşti în graniţele ei fireşti, atunci înseamnă că gândeşti totalitar şi trebue, în acest caz să recunoşti că eşti un pervers, care nu recunoaşte că totalitarismul încă există!

Desigur că Preşedintele Constantinescu ştie cine este preşedintele internaţional al fundaţiei care l-a decorat; nimeni altul decât Otto von Habsburg, care militează pentru desfiinţarea statelor naţionale şi refacerea imperiului strămbunilor săi sub forma modernă a unei Confederaţii danubiene. Aşa vine de se leagă. În mesajul său, Otto von Habsburg a spus printre altele că *"îşi exprimă bucuria la gândul că foarte curând graniţele încă existente, vor dispare aşa cum se întâmplă în Europa occidentală!"*. Aşa că, ce mai avem nevoie de teritoriile strămoşeşti, smulse cu forţa de criminalii secolului nostru, Stalin şi Hitler?

Un alt aspect mai interesant este principiul pentru care militează Uniunea Pan-Europeană a lui Otto von Habsburg, apărarea drepturilor minorităţilor pe linie naţionalistă, ceea ce de fapt este în contradicţie cu alt principiu al său, internaţionalismul Sud-Estului european. Dar Otto de Habsburg este foarte mulţumit de politica Preşedintelui Constantinescu faţă de Maghiarii din România. De aceea l-a şi decorat, dar el minte când afirmă că *"a integrat Maghiarii în realităţile româneşti"*.

Numai că acelaşi Domn von Habsburg, fiind parlamentar în Parlamentul European, a contribuit la Rezoluţia din acel for *"asupra protecţiei drepturilor minorităţilor şi a drepturilor omului în România."* Această rezoluţie, care motivează pervers mania persecuţiei de care ar suferi poporul român, acuză România de persecuţii sistematice la adresa minorităţilor etnice, minoritatea maghiară fiind cu predilecţie persecutată de 75 de ani.

Pentrucă Occidentul este ignorant şi nu cunoaşte realităţile, în numita Rezoluţie, Otto von Habsburg a uitat să scadă din 75, anii ocupaţiei hortiste a Transilvaniei de Nord, când Ungurii au trimis la Auschwitz circa 200.000 de Evrei din teritoriul acaparat, au persecutat nemilos minorităţile, mulţi au trecut munţii în Regatul României, în special Evreii minoritari care s'au salvat în regimul Mareşalului Antonescu, atât de duşmănit şi azi, după jumătate de secol.

De asemenea, Domnul Habsburg, iniţiatorul Rezoluţiei, a uitat să spună câte ceva despre Regiunea Autonomă Maghiară, enclavă stalinistă guvernată în exclusivitate de populaţia maghiară minoritară, ceea ce a dus la persecuţii etnice severe împotriva populaţiei majoritare a ţării, sub acoperirea ideologiei leniniste. Aşa se face că minoritatea maghiară a beneficiat de un regim de privilegii căci Moscova, după ce a epurat din aparatul politico-administrativ al ţării personalităţile româneşti de elită aproape în exclusivitate i-a înlocuit cu Unguri, Evrei şi Ţigani, care au devenit executanţii politicii, represiunii, persecuţiei şi desnaţionalizare a Românilor.

Să fie persecuţia minorităţii maghiare adevărată? Vom cita numai câteva fapte care contrazic insinuările D-lui Otto von Habsburg pe de o parte internaţionalist, pe de altă parte avocat al naţionalismului şi şovinismului maghiar:

1. Românii din Covasna şi Harghita, printr'un memoriu, au cerut de urgenţă Preşedintelui aplicarea recomandării 1201 din Tratatul cu Ungaria, ultima şansă a supravieţuirii lor civice.

2. Cu aprobarea tacită a guvernului român, Eva Maria Barky declară la Miercurea Ciuc că *"nu există altă alternativă pentru România decât federalizarea ei"*.

3. Cotidianul *Harghita Nepe* instigă la revolta împotriva Episcopiei Ortodoxe şi Armatei Române.

4. Într'un delir antiromânesc, Eva Maria Barky a declarat că Tratatul de pace dela Trianon ar trebui renegociat, iar România federalizată, declaraţie apărută în ziarul maghiar *Napi Magyaroszag*. Aflată în turneu de ură românească, în ţară ea a fost tolerată.

5. Episcopul Tökes declară: *Ungaria se află în Europa, România nu!*

6. Ceangăii-români moldoveni catolici sunt lăsaţi pradei propagandei maghiare. Uniunea Maghiarilor Ceangăi are sediul în oraşul Sfântul Gheorghe. Amenînţarea vine dela Budapesta, via UDMR.

7. Localităţile din Harghita sunt maghiarizate cu asiduitate. Azi, Vlăhiţa este Szentegyhaza, fără ca să poată avea o capelă ortodoxă, la care consiliul local aparţinând UDMR, se opune.

8. În judeţele Harghita şi Covasna, unii Maghiari consideră cadrele militare *"armată de ocupaţie"*. Exemplu - brigada 69 Vânători de Munte.

9. În municipiul Covasna, Românii (40%) sunt marginalizaţi şi obstrucţionaţi şi, greu, doar prin eforturi proprii îşi pot păstra tradiţiile strămoşeşti, religia şi dreptul de a fi Români, datorită Ungurilor (53%).

10. Firmele din Ungaria sau cu patroni din diaspora maghiară fac investiţii masive şi domină economic judeţele din inima Transilvaniei.

11. În judeţul Mureş, Românii au nevoie de aprobări speciale pentru înfiinţarea claselor în limba română, iar în şcolile din Harghita şi Covasna, se învaţă istoria şi geografia Ungariei.

12. Cu câteva luni în urmă, la Tg. Mureş, Congresul UDMR s'a încheiat cu imnul de stat al Ungariei.

13. La intenţia PDSR de a vizita judeţele Harghita şi Covasna, printr'o delegaţie în frunte cu Adrian Năstase, deputaţii UDMR au protestat vehement că sunt *"judeţele lor"* şi că PDSR nu are ce căuta acolo. Ei nu vor ca alţi parlamentari să calce în cele două judeţe menţionate.

14. Orfelinatul din Odorhei aparţine călugăriţelor greco-catolice brutalizate de extremiştii maghiari.

15. Ziarul clujean *Szabdsag* a comparat România cu Germania hitleristă, ziar publicat în România, cu afirmaţii revoltătoare la adresa Românilor.

16. La Cluj apare sporadic un manifest anti-românesc *"Originea poporului român"*.

17. Istoricul Gorgenyi Laszlo afirmă : *"România este o naţiune fără trecut"*.

Şi mai înserăm câteva aspecte ale *"persecuţiei"* D-lui Otto: autorităţile ungureşti din Covasna nu aprobă construcţia unei cazarme pentru jandarmi; vameşii unguri desfac în bucăţi vagoanele româneşti; senatorul UDMR Csapo Joszef a întocmit un plan de autonomia teritorială a Secuilor, iar fostul ministru al sănătăţii Hajdu Gabor a cerut firmelor germane să trimită în România, aparatură şi medicamente prin Ungaria, deoarece *"Românii sunt excroci"*. Transportul, aşa cum propune ministrul român ar aduce comisioane statului maghiar, iar deputatul maghiar Szent Ivany Istvan a avertizat politicienii români că integrarea în NATO şi UE a României depinde de Budapesta. În Harghita şi Covasna, Ungurii au înfiinţat detaşamente paramilitare. În România se introduc arme în TIR-uri cu bere şi produse cosmetice. În fiecare noapte, zeci de tineri din toată ţara, în autobuze merg la lucru în Ungaria. Românii au devenit *"Turcii"* Ungurilor, aşa cum după războiu Turcii munceau prost plătit şi acceptau orice muncă în Germania de Vest. Pentru Ungurii din Harghita şi Covasna, România nu există, iar Românii din inima Transilvaniei, părăsiţi de autorităţile dela Bucureşti îsi pierd identitatea, căci copiii români sunt obligati să înveţe maghiara, copiii maghiari nu înţeleg româneşte, ortodoxismul dispare, bisericile distruse în războiu nu au fost reconstruite, Bucureştiul nu trimite bani, în timp ce bisericile protestante, catolice, reformate sectante, cu fonduri substanţiale ale organizaţiilor religioase guvernamentale maghiare sau ale diferitelor organizaţii civile, şi-au reconstruit bisericile lor, şi altele noi au fost construite. Normal, cultele şi sectele câştigă teren. Nu există cărţi şcolare în limba română, învăţământul românesc este *"o glumă"*.

Din unele declaraţii făcute de persoane competente, ar exista unii chiar în structurile guvernamentale care militează pentru dezmembrarea ţării.

De fapt, de o sută de ani, Moscova îşi propune federalizarea României, proiectul fiind elaborat de Lenin şi Bela Kuhn în 1918-1919, prin joncţiunea armatelor bolşevice ruso-ungare şi distrugerea României. Dar în zilele noastre este evident că federalizarea României este un plan pus la cale în cancelariile occidentale. Astfel, la *"Europa Liberă"*, Gustav Molnar a afirmat: *"Maghiarii nu pot fi integraţi într'o Românie unitară"* şi *"interesul maghiarimii din Ardeal este de a frânge centralismul statului român"*.

Lui Emil Hurezeanu dela *Deutsche Welle*, parfizanul federalizării, Preşedintele Emil Constantinescu i-a propus cu câteva luni în urmă să devină purtătorul de cuvânt al său. Preşedinta fundaţiei *"Soroş"* din România, D-na Renata Weber este indignată că Românii nu înţeleg beneficiul regionalizării.

În timp ce fostul şef al Diviziunii pentru Apărarea Unităţii şi Integrităţii Teritoriale, generalul Traian Ciceo, din SRI a făcut o declaraţie de avertizare asupra iminenţei ruperii Ardealului, guvernanţii români au considerat că informaţiile unui general bătrân (46 de ani) nu mai sunt utile şi l-au pensionat. Acest om era considerat drept *"spaima serviciilor de informaţii maghiare"*. Cine are interesul să-l aducă la tăcere? De fapt în ultimii ani este din ce în ce mai greu în România de a aborda problema naţională. Cei ce riscă, sunt catalogaţi *"patrioţi isterici"*, legionari, iar naţionalismul pentru Români este confundat cu extremismul.

Şi, în timp ce tot mai des apar idei de federalizarea României, apare şi mai bizar faptul că, consilierii prezidenţiali sunt favorabili universităţii de stat maghiare, că preşedintele ţării presează, împreună cu conducerea PNŢCD, parlamentarii de a vota pentru universitatea de stat maghiară, cât şi discuţiile MAE pe aceeaşi problemă, la Budapesta, ordonanţa de urgenţă privind autonomia locală plină de concesii făcută extremiştilor autonomişti, turneul Evei Maria Barky, instigatoare la federalizarea Românieşi tăcerea semnificativă a autorităţilor române faţă de acest atentat la adresa suveranităţii şi integrităţii teritoriale a României, toate acste fapte şi multe altele converg spre ideea că există un mare pericol de dezmembrare a ţării.

Campionul inconştienţei, ridicolului sau şmecheriei, Dl. Petre Roman declară Românilor ca să-i manipuleze în rău: *"nu există pericolul federalizării României, deoarece Constituţia nu permite"*. Vezi doamne, Românii naivi cred că dezmembrarea României se va face cu aprobare. Cu toată complicitatea voluntară sau involuntară (ceea ce nu este o scuză a puterii actuale), sperăm totuşi că forţele abilitate ale statului vor putea zădărnici planurile autonomice şi separatiste sau de federalizarea României, spre salvarea fiinţei naţionale. Până atunci, există un plan clar de federalizare a Românei şi - după un expert parlamentar - la întocmirea lui ar fi participat şi A. Severin (fost profesor la Ştefan Gheorghiu) şi T. Meleşcanu (fost colonel DIE).

Generalul Eugen Bădălan, şeful Contraspionajului militar avertizează: *"România este un obstacol în calea Ruşilor spre Slavii din Balcani, cât şi împotriva agresiunii musulmane asupra Europei creştine"*. Românii sunt liniştiţi, ca şi preşedintele decorat, pentru merite la indirecta federalizare a ţării spre Europa unită de mâine.

Sfatul nostru

MIŞCAŢI-VĂ DOMNILOR, MIŞCAŢI-VĂ !

George BĂLTEAN

După 23 de ani, am vizitat ţara cu ocazia Romfest '98, care a avut loc la Bucureşti. Aceasta mi-a creat posibilitatea de a constata pe viu realitatea românească, o realitate mai crudă decât o prezintă presa care soseşte în Occident şi decât relatările Occidentalilor, care se încumetă sa vină în România. Gropile, gunoiul, bălţile, câinii vagabonzi, bătrânii care cerşesc, paragina şi oamenii necăjiţi şi dezamăgiţi, căci *"până şi aceştia, în care ne-am încrezut, se ocupă doar de propria proprie"*. Furtul este generalizat, dar fura doar cei care pot, corupţia este înfloritoare, statul este lipsit de autoritate (este singur vinovat), iar economia naţională se prăbuşeşte de pe o zi pe alta.

Şi în anul 1998 PIB scade cu 5% faţă de 1997, când a scăzut cu 6,6% faţă de 1996. Inflaţia creşte, puterea de cumpărare a populaţiei scade, bătrânii mor de foame, jumătate din popor trăieşte la limita existenţei. Perspectiva este sumbră.

NATO a amânat începerea negocierilor cu România, iar Uniunea Europeană nici nu mai aminteşte de ţara noastră, ceea ce s'a constatat clar la Viena, la 10-12 Decembrie 1998. Aceasta înseamnă că România nu are nici o perspectivă de a intra în U.E. până în anii 2015-2020, aşa precum am arătat noi într'un articol al nostru din acest ziar *"Cuvântul Românesc"*, în primăvara anului 1992. Situaţia este disperată deci şi, totuşi conducătorii României zâmbesc, radiază, se aşează în faţă la fotografia de rigoare, de parcă ei ar fi conducătorii NATO şi UE.

Efectul în Occident este invers decât cel dorit de Constantinescu etc. Se impune deci un pic de modestie şi bun simţ. Se vede că Preşedintele României nu a reuşit să cunoască nici până acum Occidentul, cu toate călătoriile sale costisitoare: 250 milioane de dolari în mai puţin de 2 ani. Să adăugăm cheltuielile celorlalţi guvernanţi, probabil 500 milioane dolari şi obţinem cam trei sferturi de milard. Rezultatul? Zero! Propunem să se introducă criteriul eficienţei economice la fiecare călătorie, iar acolo unde nu există nici un beneficiu pentru ţară, cheltuielile să fie suportate de cei care le-au ocazionat, iar aceasta în dolari.

În ţară nu se mişcă nimic important. Reforma morală şi politică sunt luate în derâdere, iar urmarea, reforma economică este o parodie. Doar economia subterană şi piaţa neagră funcţionează. Ţara a intrat în faza incipientă de colaps care, dacă se adânceşte, conduce la prăbuşirea României, ceea ce aşteaptă duşmanii din afară.

Noi am sesizat situaţia dramatică a ţării şi am prezentat câteva propuneri la Romfest, propuneri pe care eu le-am trimis şi Preşedintelui României. Până acum nu s'a mişcat nimic. În schimb, la câteva zile dela Romfest, propunerile noastre au ajuns la Budapesta, capitala Ungariei, care a şi înfiinţat *"Sfatul Înţelepţilor"* după modelul german propus de noi Bucureştiului. Ungurii ştiu să se mişte. Românii, nu! Sau nu vor şi te întrebi, de ce?

Situaţia economică este dramatică, intern şi extern. Este nevoie de mişcare, de acţiune, iar aceasta imediat şi de anvergură. Este nevoie de scoaterea ţării din dezastru, este nevoie de contribuţia tuturor din ţară şi de peste hotare, dar sunt cei de peste hotare acceptaţi?

Cred că este cazul unei întâlniri urgente de lucru, operative, de acţiune, la care să participe din ţară şi Occident cei care au ceva de spus concret, cei care au propuneri de acţiune imediată, posibile de realizat şi nu utopii şi promisiuni deşarte. Există multe posibilităţi de succes, dar este nevoie de mişcare. Mişcaţi-vă domnilor, mişcaţi-vă!

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

ULTIMELE AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

de George DONEV

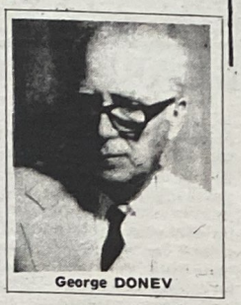

George DONEV

12 DECEMBRIE, 1998

Drag răscolitor de frumoase amintiri,

Mulțumesc pentru fotografiile trimise ce ținuiesc un popas din drumul vieții mele.

La Iași, orașul sfintei tinereți, nu am avut timp să mă duc. Am vizitat mormântul mamei (București) și m'am rătăcit ca un străin pe străzile Capitalei căutând Bucureștiul de altă dată. M'am plimbat pe Blv. Elisabeta, Blv. Magheru, am bătut pașii și pe Sărindar, am trecut prin fața Universului, dar n'am văzut o față cunoscută. Și chiar dacă neam fi împiedicat unul cu altul nu cred că ne mai recunoaștem.

E foarte adevărat că țara a ajuns pe mâna mafioților, și am fost înșelați, dar e tot atât de adevărat că am avut două revoluții-surpriză izvorîte din inimile tinereții: una când l-am alungat pe Carol al II-lea și alta în 1989. Am fost de două ori înșelați. Sper că a treia oară să fim mai prudenți și să știm cu cine ne alăturăm.

Eu sunt încă optimist, poate nu voi ajunge ziua biruinței, dar sunt sigur că va veni.

Dacă sănătatea îmi va permite (m'am întors cu o infecție la ureche și am stat trei zile în spital) ne vom vedea la Câmpul Românesc, sau poate că te abați prin țări mai calde?

Sărutări de mâini doamnei și cu dorul revederii îți mulțumesc încă odată pentru fotografii și

Cu Dumnezeu înainte !

• • •

Dragă Liviule,

Din traista cu necazuri împărtășesc ultimul Buletin Medical:

După întoarcerea dela ROMFEST, o ureche a luat-o razna și a început dimineața, când mă sculam din pat, să se învârtească pereții.

După un S.O.S. la doctor, acesta m'a trimis la spital, unde am stat trei zile, oferind specialiștilor să facă experiență: m'au ciocănit, m'au învârtit, pipăit, m'au băgat prin toate mașinile, mi-au făcut toate analizele ca la urmă să spună că totul e în acord cu vârsta (cu alte cuvinte, am îmbătrânit) și că amețeala se datorește urechii drepte, care s'a tocit de uzul celor 90 de ani. Deci, la ora actuată, sunt un om într'o ureche.

Mi-au prescris patru pilule să le ingurgitez cotidian și sfatul că înainte de a mă da jos din pat să încep să dau din mâini și picioare, de parcă ași face turul ciclist al Franței și, în același timp, ași înnota să trec Canalul Mânecii.

Încetul cu încetul, bicicleta și înnotul au oprit pereții ca să mai joace hora.

Până la viitoarea convorbire telefonică ori o plăcută revedere, îți urez sănătate și împlinirea dorințelor dela $1 milion în sus.

Cu prieteneașcă dragoste,

BANU RĂDULESCU

În ziua 9 Decembrie 1998, Banu Rădulescu, președintele *Fundației Culturale Memoria*, ne-a părăsit.

Cu inimile îndurerate, trebue să acceptăm această crudă hotărîre a destinului și în același timp să fim mândri că în România s'au născut asemenea oameni. Până în ultimele clipe ale vieții sale a fost angajat într'o luptă continuă pentru a prezenta adevărata față a bestialului regim comunist și suferințele îndurate de cei mai buni fii ai țării noastre.

Din 1990 a lucrat neobosit în calitate de Redactor șef al revistei *Memoria*. Revista gândirii arestate, pentru reconstituirea universului concentrațional românesc. Toate datele pe care a reușit să le culeagă fac parte acum din patrimoniul moral și istoric al țării noastre. Tot lui îi datorăm *"Geografia detenției"*, rubrica *"Unde sunt cei ce nu mai sunt?"* și *"Catalogul"* celor uciși de fiarele comuniste.

Jilava este închisoarea prin care au trecut aproape toți deținuții politici și aici au avut loc cele mai multe execuții. Pentru acest motiv, ultimul său proiect început prin Iunie 1997, dar pe care Bunul Dumnezeu nu l-a lăsat să-l termine, a fost *"Memorialul Fortului 13 Jilava"*. O obligațiune pentru generația noastră și un reper al suferinței românești pentru generațiile viitoare.

Va rămâne în inimile noastre ca un exemplu de curaj și luptă anticomunistă. Dumnezeu să-l aibă în pază !

Vasile COSMA

FUNDAȚIA CULTURALĂ MEMORIA

Filiala NEW YORK

ÎN AMINTIREA DOAMNEI RUCSANDA SÂRBU DE BOTA

În cursul nopții de 20 Decembrie 1998, în vremea somnului, Doamna Rucsanda Sârbu de Bota, unul dintre marii binefăcători ai comunității Românilor-Americani, a trecut la cele veșnice.

Cu o seară mai înainte ea primise cu bucurie un grup de colindători și împreună cu Părintele și D-na Preoteasă Sasu pregătise Pomul de Crăciun și întâmpinarea lui Moș Crăciun (Un Moș Crăciun care de multă vreme nu mai aducea daruri D-nei Bota, dar mereu era încărcat de D-na Bota cu daruri pentru cei în nevoie). În cursul acelei seri D-na Bota a glumit, a stat între prieteni, s'a dus la culcare cu zâmbet pe buze și tot cu zâmbet pe buze a plecat către cele eterne.

Rucsanda Sârbu de Bota s'a născut în 8 Decembrie 1909, în satul Rădești din județul Tutova, România. Copilăria și-a petrecut-o în Galați și Brăila. Două orașe pașnice (cel puțin în acei ani) așezate pe malurile Dunării. Anii Primului Război Mondial, război în care România a intrat pentru a realiza unirea tuturor Românilor într'un singur trup politic, au fost ani de greutăți. Familia Rucsandei Sârbu de Bota a aflat refugiu în Bârlad, acolo unde armata română se constituise într'o redută hotărîtă să reziste până la ultimul om (așa numitul *"triunghi al morții"*) și unde armata română a putut să rămână o forță credibilă, capabilă în Noembrie 1918 să reia operațiunile militare menite să realizeze Marea Unire. În anii următori, Rucsanda Sârbu de Bota a absolvit clasele gimnaziale, iar în 1941 s'a căsătorit cu inginerul chimist Corneliu Bota. Împreună, încet, cu răbdare, și-au alcătuit o viață decentă pentru ei și mijloacele de a sta în ajutor celor mai nevoiași. Această pașnică existență a fost curmată de ocupația bestială comunistă. În 1948, înfruntând mari primejdii, Corneliu și Rucsanda Bota au reușit să străbată peste hotarele României comuniste, în ceea ce era atunci Iugoslavia. Aici autoritățile titoiste i-au separat pe cei doi și i-au așezat în lagăre de concentrare (Coroșița și Zadruga), unde au suferit mari privațiuni și mizerie. Abia către finele lui 1948, cei doi s'au putut reîntâlni și apoi străbate în adâncă clandestinătate, prin Trieste în Lumea Liberă. Finalmente, ei au ajuns la Paris. Acolo Corneliu Bota a reușit să reia vechi legături de afaceri și să fie numit reprezentant al gigantului chimiei germane *"I.G. Farben"* în Columbia, America de Sud.

În Columbia, Corneliu Bota nu numai că a extins și mărit cifra de afaceri a marelui concern, ci a și descoperit o seamă de modalități tehnice al căror drept de autor i-au creat o bună stare materială. În cursul anilor când a trăit în Columbia, Corneliu și Rucsanda de Bota au stat în contact și au corespondat cu Episcopul (mai apoi Arhiepiscopul) Valerian D. Trifa. În 1979 Corneliu Bota cădea răpus de un fulgerător și masiv atac cardiac. Scurt după aceasta, Rucsanda Sârbu de Bota s'a mutat în Miramar, Florida. Din acel moment viața ei a luat o nouă turnură, devenind nu numai exemplară dar și unică în cadrul comunității Românilor-Americani.

Îndată ce s'a așezat în Miramar, Rucsanda de Bota a donat câteva sute de mii de dolari pentru terminarea bisericii *"Sfânta Treime"*, pe care comunitatea locală de mai mulți ani se trudea să o înalțe. Apoi Rucsanda Sârbu de Bota a donat alți mulți bani către întocmirea picturii, decorarea lăcașului de închinăciune și ridicarea unei frumoase reședințe preoțești. În fapt, Rucsanda Sârbu de Bota a fost mare ctitor al Bisericii Ortodoxe Române *"Sfânta Treime"* din Miramar, Florida și în avlia acelei Biserici a reașezat ea spre veșnică odihnă, trupul lui Corneliu Bota alături de care ea însăși va sta către Învierea din Veac. Dar Rucsanda Sârbu de Bota a întins mână de ajutor tuturor instituțiilor semnificative ale Românilor-Americani.

Prin darul ei s'a ridicat Centrul Administrativ al Episcopiei Ortodoxe Române din America (Vatra). A fost ultima ei mare realizare și în chip providențial noua ctitorie s'a sfârșit și binecuvântat cu doar câteva luni înaintea trecerii ei la cele veșnice. În plus, Rucsanda Sârbu de Bota a dăruit cu mână largă către fondul de ajutor către România, către așezăminte ale Românilor-Americani și către lăcașuri de rugăciune din România.

În anii în care *"Centrul de Studii și Documentare al Românilor Americani"* (The Romanian-American Heritage Center) s'a aflat strâmtorat bănește, Rucsanda Sârbu de Bota a stat ca un înger păzitor în jurul lui. Contribuțiile ei au făcut cu putință în bună măsură continuarea neabătută a acțiunilor de conservare și prezentare ale trecutului Românilor-Americani și de promovare a bunului nume al aceleiași comunități. Mai apoi, Rucsanda Sârbu de Bota a contribuit suma decisivă care a făcut cu putință extinderea clădirii Centrului și ridicarea unei Camere Memoriale care prezintă activitățile Arhiepiscopului Valerian D. Trifa. În acest chip Rucsanda Sârbu de Bota a acumulat un important număr de voturi, devenind o voce tare în administrarea acestei instituții. Dar Rucsanda Sârbu de Bota a fost o personalitate singulară și exemplară în comunitatea Românilor-Americani, printr'o combinație de factori. Fără îndoială, în anii optzeci Rucsanda Sârbu de Bota a fost cel mai mare binefăcător al comunității Românilor-Americani dar, în plus, ea a făcut aceste daruri cu o uluitoare modestie. Căci, în vreme ce dăruia peste un milion de dolari, ea a trăit într'o modestie extremă, frugal, spartan.

A locuit într'un apartament mic și simplu, a avut doar câteva haine, a drămuit cu grijă ce punea pe masă. Rucsanda Sârbu de Bota a ajutat oamenii în nevoie dar a făcut-o cu enormă responsabilitate încredințată fiind că tot cel ce este capabil trebue să muncească. De aceea ea nu s'a lăsat niciodată *"lingușită"* și impresionată de vorbe de laudă interesate. A închis ochii și urechile la asemenea avansuri inoportune și a făcut daruri către instituțiile care făceau cu putință prezentul și viitorul comunității în întregul ei.

În același timp Rucsanda Sârbu de Bota a rămas un om simplu, prietenos, căruia era lesne să i te destăinui și dela care puteai mereu primi un sfat bun. În anii din urmă a avut prieteni buni în Stelian Stănicel, în subsemnatul și în soția mea. Relație specială a avut cu Părintele și Doamna Sasu care i-au stat în preajmă, au ajutat-o să nu se simtă singură, au fost familia pe care nu o mai avea.

În 20 Decembrie, 1998 Rucsanda Sârbu de Bota se sfârșea în pace și tot în pace se întorcea acasă. Dumnezeu să o ierte și pomenirea ei să fie în veci!

Alexandru NEMOIANU

IN MEMORIAM

VIORICA STAVILA

Într'una din zilele postului Sărbătorii Nașterii Domnului, la începutul lunii Decembrie 1998, ne-a părăsit talentata romancieră Viorica STAVILA, cu discreția cu care trăise întreaga viață, în pofida succesului literar avut, fără regrete, cu sentimentul datoriei împlinite, împăcată cu ea însăși și în deplină armonie cu Dumnezeu.

Domnul a decis s'o cheme la dreapta Sa pe această ființă sensibilă și gingașă, așa cum am cunoscut-o, care stăpânea greaca și latina precum franceza și româna, neobosită combatantă cu pana, demnă de stilul unui Motesquieu modern, împotriva prigoanei comuniste, pentru frumos, pentru dragoste și pentru apărarea valorilor care fac posibilă o lume mai bună.

La intervenția Președintelui Charles de Gaulle, cu ocazia vizitei Generalului în România în Mai 1968, Viorica Stavila reușește să se exileze în Franța, unde creația sa literară este imediat remarcată și apreciată.

Membră a primei Academii române din Exil în 1969, *"Grand Prix Broquette-Gonin"* al Academiei Franceze în 1975, membră a *"Société des gens de Lettres de France"*, propusă pentru Premiul Nobel pentru Literatură în 1994, Viorica Stavila tocmai terminase ultima sa monumentală lucrare, despre viața Împăratului Traian, a cărei apariție editorială este prevăzută pentru începutul anului 1999.

Neobosită creatoare până în ultima clipă, în pofida respectabilei vârste și a unei sănătăți sensibilizate, această Doamnă profund inspirată de Muze merită cu prisosință pioasa aducere aminte și respectuosul omagiu al acestui sfârșit de veac.

Dumnezeu s'o odihnească !

Radu NEGRESCU-SUȚU

EVANTIA ECONOMU ONIGA

25.01.1916 - 02.03.1998

Au trecut 10 luni de zile dela moartea celei ce a fost Prof. Evantia Economu Oniga. A încetat din viață la 2 Martie 1998, în Rio de Janeiro, Brazilia. A fost o mare patriotă, lăsând inclusiv prin testament cea mai mare parte a averii ei pentru educarea copiilor orfani din România, *Fundația Evantia Economu Oniga*, care se va forma în Rio de Janiero va acorda burse de studii pentru copii români orfani.

Dumnezeu s'o odihnească în pace!

REFORMA DORITĂ DE PREMIER PARE GREU DE DEMARAT

Aurel BĂDĂIAN

Guvernul Radu Vasile a promis că până la sfârşitul anului, va aplica un temerar program de închideri de întreprinderi de stat neeficiente şi cu mari pierderi, în încercarea de a opri declinul şi a recâştiga încrederea organismelor financiare internaţionale, însă până acum nici o întreprindere nu şi-a închis porţile.

Obţinerea, în anul viitor, a unui nou credit din partea FMI este obligatorie, întrucât România trebue să facă faţă unui vârf la plata datoriei externe, iar analiştii economici (de exemplu un raport al Centrului pentru Studii Politice şi Analiză Comparativă) iau în calcul, într'o variantă pesimistă, intrarea ţării în încetare de plăţi, cu toate gravele consecinţe economice, politice şi sociale ce decurg de aici.

Ministrul Finanţelor, Decebal Traian Remeş, a declarat recent că România nu va intra în încetare de plăţi dacă va încheia acest an cu deficitul bugetar prognozat, dacă parlamentul va adopta bugetul pe 1999 şi dacă întreprinderile cu pierderi vor fi închise.

Primul ministru a anunţat că intenţionează, ca până la sfârşitul anului, să fie eliminate cel puţin 15% din pierderile din economie, prin închiderea unor capacităţi neeficiente. O întreprindere de stat poate fi închisă în urma hotărîrii Adunării Generale a Acţionarilor, în care majoritatea şi deci puterea de decizie, aparţine FPS. Reprezentanţii FPS în adunările generale trebue să primească mandat în acest sens, din partea conducerii instituţiei. Există posibilitatea ca o întreprindere ineficientă să-şi închidă porţile ca urmare a acţiunii creditorilor. Întreprinderile care nu-şi pot plăti datoriile pot fi acţionate în judecată de către creditori şi declarate în stare de insolvabilitate.

Primul ministru Radu Vasile afirmă că nu există la guvern liste cu întreprinderi care vor fi lichidate şi că acţionarii şi creditorii trebue să decidă în fiecare caz în parte. Până acum însă, nu a apărut în presă nici un anunţ de convocare a vreunei adunări generale la vreo întreprindere dintre cele cunoscute ca înregistrând mari pierderi. Legea prevede că un astfel de anunţ trebue publicat obligatoriu în cel puţin un ziar central. Nici băncile nu au făcut cunoscut până acum că ar fi acţionat în judecată vreun mare datornic. Chiar dacă Guvernul neagă existenţa vreunei *"liste negre"*, sunt totuşi cunoscute cazuri numeroase de societăţi cu pierderi mari.

Dacă pentru Petromidia, cu pierderi de peste 150 de miliarde la jumătatea anului, există perspectiva privatizării, pentru o largă serie de perdanţi nu se întrevede vreun viitor - Covtex Sibiu, Doljchim Craiova, Sidermet Călan, COS Târgovişte, Republica Bucureşti ori o întreagă listă de societăţi agricole şi de creştere a animalelor. La o analiză sumară, lista ar putea fi completată cu alte câteva zeci.

Guvernul Vasile a primit declaraţii de sprijin politic din partea tuturor formaţiunilor coaliţiei majoritare. Totuşi, fiecare dintre aceste formaţiuni nu a scăpat prilejul ca, odată cu formularea sprijinului pentru închiderea întreprinderilor, să ridice şi pretenţii specifice propriei orientări. Astfel, conducerea PNŢCD i-a cerut premierului să promoveze legi pentru restituirea integrală a proprietăţii funciare şi imobiliare, liberalii i-au cerut să sprijine investitorul autohton, iar Partidul Democrat a propus un set de legi de protecţie socială. Pe de altă parte, opoziţia a anunţat clar că nu acordă sprijin programului guvernamental.

Principalul partid de opoziţie, PDSR, avansează şi acum aceleaşi soluţii aplicate, la timpul lui, de guvernul Vacăroiu şi constând, în principiu, în susţinerea de către stat a întreprinderilor în a produce cât mai mult. Toate partidele de opoziţie se opun vehement închiderii de întreprinderi, în timp ce PRM, prin vocea liderului său, C.V. Tudor, lansează chiar ideea introducerii unor preţuri plafonate (mercurial) sau arestarea celor care au realizat privatizarea Romtelecom.

Liderii marilor centrale sindicale au respins cererea primului ministru de instituire a unui moratoriu de şase luni în privinţa manifestărilor de protest. De altfel, Blocul Naţional Sindical a anunţat mari manifestărti în sprijinul creşterilor salariale. În cadrul ultimelor convorbiri cu şeful Guvernului, liderii sindicali au acceptat închiderile de întreprinderi, cu condiţia ca efectele în plan social precum şi asupra celorlaţi parteneri contractuali să fie mininme. Totuşi, până la urmă, fiecare mare perdant închis antrenează atât costuri sociale cât şi pierderi pentru partenerii săi contractuali.

În pofida unei împotriviri aproape generalizate - opoziţia politică, sindicalişti, muncitori, manageri şi, probabil, politicieni din coaliţie mânaţi de interese locale - guvernul Vasile este obligat să acţioneze.

MINISTRUL FINANŢELOR NU ESTE NICI EL MULŢUMIT DE BUGETUL PE CARE L-A CONCEPUT

Dan BOTEA

În valori reale, nici unul din ordonatorii de credite nu vor beneficia de majorarea sumei alocate dela buget, a anunţat Ministrul Fianţelor, Decebal Traian Remeş. *"Personal nu trăiesc un moment de satisfacţie pentrucă guvernul a aprobat acest buget"* - a precizat Remeş, care şi-a motivat sentimentele prin faptul că noua construcţie bugetară *"nu o să bucure pe nimeni"*.

Suma cea mai mare acordată dela buget va fi atribuită Ministerului Sănătăţii - 15.068 miliarde lei. Urmează Ministerul Educaţiei Naţionale care va primi 12.589 miliarde lei, a mai spus Ministrul Finanţelor, care a anunţat în ordine descrescătoare sumele pe care principalii ordonatori de credite le vor primi: Ministerul Apărării Naţionale - 9.428 miliarde lei; Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale - 7.015 miliarde lei; Ministerul Agriculturii şi Alimentaţiei - 5.210 miliarde lei; Ministerul de Interne - 4.867 miliarde lei; Ministerul Transporturilor - 4.648 lei; Ministerul Industriei şi Comerţului - 2.018 miliarde lei; Ministerul Lucrărilor Publice şi Amenajării Teritoriului - 1.761 miliarde lei. În ceea ce priveşte Ministerul Justiţiei - suma ce-i va fi alocată dela buget nu a fost stabilită, exact, ea putând să scadă în favoarea celei ce urmează să fie acordată Ministerului Afacerilor Publice. *"Ţintele"* bugetare pentru 1999 sunt: scăderea deficitului bugetar de stat dela 3,6% din Produsul Intern Brut - cât a fost în 1998 - la 1,3% şi o rată a inflaţiei stabilizată în jurul valorii de 25% din PIB. La capitolul *"venituri"* construcţia bugetară pe 1999 prevede o creştere dela peste 69.000 de miliarde (cât a fost în 1998) la 84.756 de miliarde. Cheltuielile bugetare vor creşte, de asemenea, dela 83.000 miliarde lei la aproximativ 91.000 miliarde. Produsul Intern Brut a fost stabilit la 474.000 miliarde lei, iar veniturile obţinute din privatizare sub estimate la 3.560 miliarde lei. Nu a fost stabilit plafonul de îndatorare externă.

Ministrul Finanţelor afirmă că motivele pentru care principalii ordonatori de credite sunt nemulţumiţi de sumele acordate care ţin de mai mulţi factori. Astfel, a explicat Remeş, reducerea deficitului bugetar a însemnat un efort financiar de 7.000 de miliarde lei, iar creşterea dobânzilor la împrumuturi a redus veniturile bugetare cu alte 7.000 miliarde lei. La aceste sume pierdute din buget se adaugă reducerea - cu aproximativ 3.000 miliarde lei - a sumelor provenite din privatizare pe anul 1998, precum şi a *"obligaţiilor"* acumulate în anii anteriori, fapt care a făcut ca bugetul pe anul 1999 să scadă cu 16.922 miliarde lei. Ministrul Remeş a anunţat că în luna Ianuarie vor începe dezbaterile în comisiile parlamentare de specialitate a proiectului de buget de guvern, urmând ca pe 25 Ianuarie să fie convocat plenul Parlamentului pentru dezbaterea finală a acestui proiect. Totodată Ministrul Finanţelor a precizat că în 1999 *"nici un leu provenit din privatizarea întreprinderilor nu va fi trecut la consum"*.

Pentru menţinerea deficitului bugetar prognozat pentru 1999, Ministerul Finanţelor se bazează pe împrumuturile de pe piaţa internă, pe realizarea acordului cu Fondul Monetar Internaţional, Banca Mondială şi Comunitatea Europeană şi pe *"comprimarea cheltuielilor prin renunţarea la importurile care nu sunt de strictă necesitate"*. Decebal Traian Remeş spune că veniturile obţinute din privatizare se vor *"duce"* în proporţie de 60% către guvern, care îi va folosi pentru procesul de restructurare, iar restul de 40% va *"merge"* către FPS. Totodată, Remeş a identificat principalele surse de venituri bugetare, care sunt reprezentate de impozitul pe salarii, impozitul pe profit, TVA, taxe vamale, accize. Totuşi, Ministrul Finanţelor a ţinut să precizeze că sumele provenite din impozitele pe salarii sunt nesemnificative pentru bugetul de stat, deoarece mai bine din jumătate din aceste sume rămân, sub o formă sau alta, bugetelor locale.

DECEBAL TRAIAN REMEŞ A SEMĂNAT VÂNT ŞI A CULES FURTUNĂ

Alexe COSTA

Cu siguranţă că unul dintre personajele cele mai controversate ale momentului pe scena politică românească este Ministrul de Finanţe Decebal Traian Remeş. Legea Bugetului pe care a înaintat-o Guvernului, dar şi o serie întreagă de acte normative care jupoaie pur şi simplu pielea de pe omul simplu au făcut ca Remeş să fie, în acest moment, probabil cel mai antipatizat ministru al cabinetului Radu Vasile. Numai că, ceea ce-i mai rău pentru domnia sa, contestările nu vin numai din partea oamenilor de pe stradă, ci şi a politicienilor, nu puţini, fiind cei care i-au cerut cu insistenţă demisia. Iar atunci când nu numai opoziţia, ci şi propriii colegi îţi cer acest gest, aşa cum se întâmplă cu *"împăratul"* (poreclă ce-i vine dela cele două nume de botez), e clar că undeva ai greşit.

Cei mai mari contestatari ai lui Remeş sunt chiar în Partidul Naţional Liberal. Paul Păcuraru, un parlamentar de seamă al PNL, îl acuză făţiş pe Remeş de practicarea unei politici antiliberale, deşi acesta se declară adept al formaţiunii conduse de Mircea Ionescu Quintus. Paul Păcuraru vine şi cu mai multe exemple care-i ilustrează acuzaţiile şi îi dau dreptate: Remeş este părintele Ordonanţei 22 care prevede o suprataxă pe import, al Ordonanţei 50 privind regimul (mărit) al accizelor, al reducerii subvenţiilor pentru export. Tot ministrul *"liberal"* a suspendat Ordonanţa 92, cea care anula impozitul pe profitul reinvestit. Decizii una şi una, caracteristice mai degrabă pentru un ministru socialist, nu pentru un liberal. E clar că Remeş vrea să scoată bani din piatră seacă, dar nici chiar aşa. Sunt deja celebre impozitele pe scaunele din restaurante, aşa că unii au început să se aştepte la impozite şi pe răsuflat sau mers pe stradă. Pe Remeş îl atacă nu numai Paul Păcuraru, ci şi alt coleg de partid, senatorul Viorel Cataramă. Şi părerea acestuia este că Traian Decebal Remeş s'a îndepărtat vizibil de politica liberală, care l-a propulsat în scaunul de ministru. Viorel Cataramă crede că soluţia este una singură: renunţarea la serviciile lui Remeş. Liberalii, însă cred că ar mai fi o soluţie pentru ca partidul lor să nu fie prea mult afectat în plan public, acela de a ceda Ministerul Finanţelor unei alte grupări din coaliţie şi de a primi un post mai liniştit.

Că tot am vorbit de coaliţie şi de Ministrul Remeş: aşa cum ne-am cam obişnuit în ultimii doi ani, Partidul Democrat a ieşit din nou în faţă, cerând schimbarea *"împăratului"*. Deputatul Cornel Ruse, membru al comisiei economice a Camerei, a spus că Decebal Traian Remeş ar trebui să-şi dea demisia după ultimele legi şi proiecte de legi pe care le-a lansat. Domnia sa e de părere că proiectul Legii Bugetului nu va trece de nici una dintre comisiile economice ale Parlamentului, pentrucă e prost făcut şi, în plus, nu are nici măcar aprobarea colegilor de partid. Tot din coaliţie s'a ridicat şi glasul Doamnei Smaranda Dobrescu, parlamentară a PSDR, care e de părere că *"Remeş a cam greşit cu acest gest disperat şi exagerat de salvare a bugetului prin orice mijloace"*.

În aceste condiţii, mai e nevoie să spunem că opoziţia şi-a făcut un titlu de glorie din a cere, zi de zi, demiterea de urgenţă a Ministrului Remeş? PDSR, PRM, PUNR şi celelalte formaţiuni din opoziţie se pare că au ajuns la un numitor comun cu unii colegi dela putere în acest caz... Şi, în acelaşi timp, cu o mare parte a populaţiei.

Guvernul se clatină din nou foarte serios. Lipsa banilor şi scadenţa unor plăţi importante ale ţării, care se apropie, au făcut ca Ministerul de Finanţe să dea legi care de care mai fanteziste. Rămâne să vedem până unde merge şi răbdarea Românului...

CARTEA DE AUR A EXILULUI

Aşa cum s'a anunţat la "ROMFEST '98", Bucureşti, redacţia ziarului *"Cuvântul Românesc"* intenţionează să publice în anul 2000 *"CARTEA DE AUR A EXILULUI"*.

Materialul necesar pentru întocmirea acestei ample lucrări este greu de obţinut fără ajutorul întregului exil. Pentru acest motiv, rugăm pe toţi Românii din exil să trimită datele lor biografice la redacţie, şi de asemenea, în măsura în care dispun de ele, date biografice şi/sau fotografii ale altor exilaţi trecuţi în veşnicie. Fără această acţiune, mulţi dintre cei care au luptat pentru eliberarea ţării de sub comunism vor rămâne în anonimat, o cruce prăfuită într'un cimitir departe de Ţară, departe de Neam.

Vă rugăm să trimiteţi materialul pe adresa redacţiei, prin fax sau e-mail. Textul trebue concentrat la o pagină dactilografiată.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O. Box 78010 Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, L9C 7N5
Fax: (905)388-4651;
E-mail: mmassoc@lara.on.ca

Dorim să mulţumim celor care deja au răspuns, prin trimitere de date biografice, precum şi prin sugestiile trimise, referitoare la redactarea acestei cărţi.

De asemenea, luând în considerare sugestiile primite, Redacţia ziarului a luat iniţiativa formării unui comitet de redactare a "CĂRŢII DE AUR A EXILULUI".

REDACŢIA ZIARULUI
"CUVÂNTUL ROMÂNESC"

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

ROMÂNIA ESTE O "PRIORITATE"

România este considerată o prioritate de organismele europene pentru *"depăşirea situaţiei dificile prin care trece"*, în vederea accederii sale în Uniunea Europeană - este asigurarea pe care comisarul european Hans van den Brock i-a dat-o Premierului Radu Vasile la întâlnirea dela Viena. Întâlnirea i-a reunit timp de două zile pe premierii de orientare creştin-democrată din statele asociate la Uniunea Europeană (UE), la invitaţia Partidului Popular European şi a vicecancelarului în exerciţiu al UE. Declaraţia este, în opinia Premierului Radu Vasile, una *"extrem de tranşantă"* şi *"personal am auzit-o pentru prima oară la un asemenea nivel"*. Afirmaţia comisarului european a fost făcută în contextul *"discuţiei legate de modalitatea prin care organismele europene actuale sprijină extinderea UE"*, a conchis Premierul Radu Vasile.

•••

RESTRUCTURAREA ARMATEI

Ministerul Apărării Naţionale a înaintat Consiliului Suprem de Apărare a Ţării Programul-cadru de restructurare şi modernizare a Armatei. CSAT urmează să dezbată programul în şedinţa din Ianuarie a acestui an. În cadrul acestui program de reformă au fost incluse prevederi de asigurare a capacităţii operative şi de modernizare a Armatei pentru a garanta activităţile de apărare a ţării.

•••

PETRE ROMAN CREDE CĂ 1999 VA FI ANUL REDRESĂRII ECONOMICE

Preşedintele Senatului, Petre Roman a declarat că 1999 ar putea fi anul redresării economice. *"Putem spune că 1998 a fost un an de cumpănă, însă în ultimele săptămâni se înregistrează o situaţie de creştere care ne dă speranţe pentru anul viitor"*. Roman a mai fost de părere că Guvernul ar trebui să se preocupe şi de elaborarea unor măsuri de protecţie socială eficiente în contextul închiderii unor întreprinderi nerentabile.

•••

MANIFESTUL SCHIMBĂRII RADICALE

Într'un document intitulat *"Manifestul schimbării radicale"*, Organizaţia de Tineret a Alternativei României afirmă că *"schimbarea radicală este împiedicată de actualul sistem politic"* şi că cetăţeanul trebue să-şi asume *"libertatea cuceritâ, cu preţul sacrificiului unora ca noi"*. Tinerii Alternativei României apreciază că principalele mijloace prin care *"puterea poate reveni în mâinile titularului ei - cetăţeanul"* sunt: sistemul de vot mixt, Parlamentul unicameral şi folosirea referendumului ca mijloc de decizie în probleme de interes major. În *"Manifestul schimbării radicale"* se mai precizează că *"egalitarismul, etatismul şi demagogia stângii sunt principalele obstacole în calea innoirii României"*, iar schimbarea radicală presupune *"retragerea treptată, dar definitivă a statului din economie"*.

•••

STATUL VA ACORDA FACILITĂŢI FISCALE ZONELOR DEFAVORABILE

Senatul a adoptat Raportul Comisiei de mediere la proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanţei nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate. Conform proiectului, vor fi declarate zone defavorizate regiunile în care rata şomajului depăşeşte cu 30% media existentă la nivel naţional. Legea privind regimul zonelor defavorizate stipulează şi acordarea unor facilităţi societăţilor comerciale private, întreprinzătorilor particulari şi asociaţiilor familiale constând din scutirea de taxe vamale şi TVA pentru importul de echipamente şi tehnologie, precum şi exceptarea dela plata impozitului pe profit. De asemenea, creditele externe pe care le vor angaja agenţii economici din aceste zone vor fi garantate în limita unui plafon stabilit de Ministerul Finanţelor.

Guvernul a adoptat un pachet de măsuri prin care sunt declarate ca zone defavorizate zonele miniere Valea Jiului - cu o suprafaţă de 99.600 hectare, Brad - cu 131.844 hectare şi Bălan cu 179,18 hectare.

•••

EMISIUNI DE TITLURI DE STAT ÎN LANŢ

Banca Naţională a României a scos la vânzare în ultimele zile un număr masiv de titluri se stat. Numai într'o singură zi, 22 Decembrie, au fost plasate trei seturi de titluri (certificate de trezorerie cu dobândă).

•••

DIALOG ÎNTRE MINIŞTRII ROMÂN ŞI GREC AI APĂRĂRII

În cadrul vizitei oficiale pe care a întreprins-o în Grecia, la invitaţia omologului său, Ministrul de stat Ministrul Apărării Naţionale, Victor Babiuc, a avut o întâlnire cu Prea Fericitul Christodoulos, Arhiepiscopul Atenei şi al întregii Grecii. Cu acest prilej, PF Christodoulos a salutat iniţiativa Armatei Române de a sprijini, financiar şi cu mijloace materiale, construirea Catedralei Mântuirii Neamului şi a arătat că Biserica Ortodoxă elenă va sprijini asistenţa religioasă din oştirea română. Victor Babiuc a evidenţiat bunele relaţii dintre Bisericile Ortodoxe ale celor două ţări şi a adresat o invitaţie PF Christodoulos de a vizita România.

Ministrul Victor Babiuc s'a întâlnit cu liderul principal al partidului de opoziţie, Kostas Karamanlis. După o ceremonie militară, când a depus o coroană de flori la mormântul Soldatului Necunoscut, delegaţia română a făcut o vizită oficială la Ministrul grec al Apărării Naţionale. În scopul intensificării cooperării între cele două armate, s'a convenit să se desfăşoare întâlniri periodice la nivelul miniştrilor apărării, şefilor statelor majore, până la nivelul comandanţilor de mari unităţi.

•••

MINISTERUL TRANSPORTURILOR A REFUZAT SĂ PUNĂ LA DISPOZIŢIE DOUĂ TRENURI PENTRU MITINGUL MINERILOR DIN BUCUREŞTI

Ministerul Transporturilor informează că refuză să asigure transportul minerilor la Bucureşti. Pe 10 Decembrie, Confederaţia Sindicatelor Miniere din România a informat Ministerul Transporturilor asupra intenţiei de a deplasa la Bucureşti un grup de mineri în vederea organizării unui miting de protest. În adresa respectivă, Confederaţia Sindicatelor Miniere solicita Ministerului Transporturilor detalii tehnice privind posibilitatea de punere la dispoziţie a capacităţii de transport feroviar. CSMR solicita punerea la dispoziţie de către Ministerul Transporturilor a două trenuri speciale cu câte zece vagoane pentru dimineaţa de 5 Ianuarie 1999, pe relaţia Petroşani-Bucureşti şi retur. Ministrul Transporturilor Traian Băsescu a decis să nu aprobe să pună la dispoziţia minerilor cele două trenuri, *"având în vedere antecedentele legate de deplasările minerilor la Bucureşti"*, Băsescu considerând că problemele minerilor se pot rezolva la Petroşani.

•••

COMPONENŢA NOULUI GUVERN AL ROMÂNIEI

Preşedintele Emil Constantinescu a semnat decretul privind componenţa guvernului în temeiul art. 99 alin (1) din Constituţia României, având în vedere Hotărîrea Parlamentului României nr.47 din 16 Decembrie 1998, privind modificarea structurii şi componenţei Guvernului.

Guvernul României va avea următoarea componenţă: **Radu Vasile** - Prim ministru; **Victor Babiuc** - Ministru de Stat, Ministrul Apărării Naţionale; **Valeriu Stoica** -Ministru de Stat, Ministrul Justiţiei; **Gavril Dejeu** - Ministrul de Interne; **Andrei Pleşu** - Ministrul Afacerilor Externe; **Decebal Traian Remeş** - Ministrul Finanţelor; **Alexandru Athanasiu** - Ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale; **Radu Berceanu** - Ministrul Industriei şi Comerţului; **Ioan Avram Mureşan** - Ministrul Agriculturii şi Alimentaţiei; **Traian Băsescu** - Ministrul Transporturilor; **Nicolae Noica** - Ministrul Lucrărilor Publice şi Amenajării Teritoriului; **Romică Tomescu** - Ministrul Apelor, Pădurilor şi Protecţiei Mediului; **Andrei Marga** - Ministrul Educaţiei Naţionale; **Hajdu Gabor** - Ministrul Sănătăţii; **Ion Caramitru** - Ministrul Culturii; **Crin Antonescu** - Ministrul Tineretului şi Sportului; **Alexandru Herlea** - Ministru delegat pe lângă primul ministru pentru integrarea europeană; **Gyorgy Tokay** - Ministru delegat pe lângă primul ministru pentru minorităţi naţionale. Ministrul de stat, ministrul apărării naţionale, va asigura relaţiile Guvernului cu Parlamentul, anunţă Biroul de presă al Preşedintelui.

Au fost revocaţi din funcţia de membri ai guvernului următorii: Sorin Pantiş - Ministrul Comunicaţiilor; Sorin Fruzăverde - Ministrul Turismului; Alexandru Sassu - Ministrul pentru relaţiile cu Parlamentul; Constantin Dudu-Ionescu - Secretar de Stat la Ministerul Apărării Naţionale.

DEPUTAŢII UDMR VOR SĂ MĂNÂNCE LA "SEPARE"

Deputaţii UDMR au ajuns la concluzia că nu se cade ca aleşii neamului să mănânce la un loc cu muritorii de rând la restaurantul dela Palatul Parlamentului. După ce au avut această revelaţie, ei au înaintat Biroului Permanent o solicitare prin care cer Camerei să adopte măsurile necesare servirii mesei, într'o încăpere separată *"având în vedere condiţiile nefaste de servire a mesei în cadrul restaurantului Parlamentului"*.

•••

ADRIAN SEVERIN ACUZĂ PARTIDUL DEMOCRAT

Fostul vicepreşedinte al PD, Adrian Severin, a acuzat în cadrul unui editorial publicat în ziarul ZIUA că achiziţionarea Băncii Române de Dezvoltare de către *Societe Generale* s'a făcut în urma unei înţelegeri între Partidul Democrat condus de Petre Roman şi Partidul Socialist Francez. Severin îşi intitulează comentariul *"Privatizarea BRD - o afacere cusută cu aţă roşie"*. El afirmă ca suma pentru care BRD a fost achiziţionată de Francezi, circa 200 de milioane de dolari americani, reprezintă o treime din cea anunţată ca fiind preţul corect al vânzării băncii de către preşedintele acesteia, Bogdan Baltazar - membru marcant al PD şi apropiat al lui Petre Roman.

•••

MINERII VOR PUTEA CONCESIONA MINELE ÎNCHISE

Potrivit unei Ordonanţe de Urgenţă, care completează Ordonanţa 22 privind măsurile de protecţie a personalului din industria minieră, salariaţii din acest domeniu vor putea prelua, în regim de concesiune, unele capacităţi miniere care urmează să fie închise. Grupurile de mineri, constituiţi în asociaţii, vor putea concesiona cu titlu de gratuitate minele închise ale căror pierderi vor fi *"şterse"* în momentul preluării. Secretarul de Stat Marcel Macarovski a anunţat că va fi semnat un Memorandum de asistenţă financiară cu Uniunea Europeană.

•••

DEPUTATII DIN COMISIA DE SĂNĂTATE CER DEMISIA LUI HAJDU GABOR

Preşedintele Comisiei de Sănătate din Camera Deputaţilor - Ion Berciu (PDSR) - a prezentat primului ministru situaţia existentă în sistemul sanitar, cerând şefului Executivului demiterea ministrului de resort, Hajdu Gabor. Acesta este acuzat că refuză dialogul cu membrii Comisiei de Sănătate din Camera Deputaţilor şi că desfăşoară o *"politică de resurse umane păguboasă prin promovarea nonvalorii în baza algoritmului"*. Printre *"rezultatele reformei Hajdu-Gabor"* - protestatarii au enumerat *"statutul ambiguu al cabinetelor medicale, elaborarea de acte normative care sfidează Constituţia României"*. Totodată, deputaţii îl acuză pe Hajdu Gabor că, prin Ordonanţa nr.30 se exclude din Consiliul de Administraţie a Caselor de Asigurări a Agricultorilor şi a Pensionarilor. În acest sens, membrii Comisiei de Sănătate cer *"depolitizarea Consiliului de Administraţie al Casei Naţionale de Asigurări Sociale de Sănătate şi includerea în această structură a reprezentanţilor tuturor contribuabililor la fondul de asigurări.*

•••

PROBLEMA PROPRIETĂŢII

Vicepreşedintele Alianţei Civice, Valerian Stan a criticat la Adunarea Naţională a Proprietarilor din România, organizată de Propact, modul în care statul şi oamenii politici tratează problema proprietăţii. În intervenţia sa, Valerian Stan a menţionat că trebue *"dezaprobat în termenii cei mai fermi"* modul în care statul tratează proprietatea, remarcând totodată şi *"ezitările nepermise"* ale oamenilor politici faţă de această temă. El a asigurat participanţii la adunare de solidaritatea Alianţei Civice faţă de problema restituirii proprietăţilor şi susţinut necesitatea protejării acesteia printr'o normă constituţională clară, considerând-o *"condiţie prioritară pentru revenirea la normalitate"*.

•••

BRĂILA REFUZĂ PRIVATIZAREA

O mare parte a primăriilor localităţilor judeţului Brăila refuză să scoată la licitaţie potrivit HG nr. 303/1998, spaţiile comerciale pe care le administrează. Tonul pare să îl dea Primăria şi Consiliul Local Municipal Brăila. În ultima sa şedinţă, Consiliul local a hotărît să refuze vânzarea a 85 de spaţii comerciale din oraş, apreciind că acestea fie că se află *"în proprietatea primăriei"*, deşi acesta doar le administrează, fie că aparţin domeniului public local, fie că aşa vor primarul Anton Lungu şi majoritatea consilierilor, formată din membri ai PSM Brăila. Prefectura va acţiona în justiţie hotărîrile ilegale ale tovarăşilor consilieri socialişti care luptă din răsputeri şi la Brăila împotriva capitalismului.

•••

PETROMIDIA VA FI CUMPĂRATĂ DE O FIRMĂ TURCĂ

Fondul Proprietăţii de Stat şi compania turcă Akamaya Sanayive Ticaret AS au semnat Memorandumul de înţelegere pentru cumpărarea de către firma turcă a 65% din acţiunile PETROMIDIA. FPS estimează că semnarea contractului de vânzare-cumpărare va avea loc în prima parte a lunii Ianuarie 1999. Preţul total al pachetului de acţiuni (23.574.460 de acţiuni la o valoare nominală de 25.000 lei) se ridică la 465 milioane dolari. Petromidia este rafinăria cea mai modernă din România şi are o capacitate de rafinare de 4,8 milioane tone ţiţei/an. Situată la Marea Neagră, Petromidia are o poziţie strategică pe calea petrolului dinspre Marea Caspică spre Europa occidentală.

•••

SENATUL VA BENEFICIA DE UN ÎMPRMUT DE 500 MILIOANE DOLARI

Senatul a adoptat proiectul de Lege pentru ratificarea unui acord de împrumut de 500 milioane dolari între Banca Europeană de Investiţii şi Societatea Naţională a Căilor Ferate Române (SNCFR). Împrumutul este destinat reabilitării infrastructurii feroviare.

•••

KLAUS NAUMANN SPUNE CĂ "POLITICA UŞILOR DESCHISE" VA CONTINUA

Preşedintele Comitetului Militar al NATO, general Klaus Naumann a precizat că *"politica uşilor deschise va continua să fie o prioritate pentru NATO şi după summit-ul din 1999 dela Washington"*.

Criteriul esenţial pentru aderarea la structurile euro-atlantice este, în opinia lui Naumann, interoperabilitatea dintre armata română şi forţele Alianţei Nord-Atlantice. Preşedintele Comitetului Militar al NATO susţine că România este *"un candidat cu multe atuuri, a cărei contribuţie în Bosnia a fost apreciată"*. Klaus Naumann a mai precizat că, în perspectiva procesului de lărgire al alianţei, se are în vedere aplicarea în ţările candidate a unui program special *"de acomodare"* cu standardele militare ale NATO.

La rândul său Primul ministru Radu Vasile - care l-a primit pe gen. Klaus Naumann - a menţionat că România *"acordă o mare importanţă procesului de reformă din cadrului armatei, în vederea realizării obiectivelor de interoperabilitate cu structurile NATO"*. Radu Vasile a apreciat, de asemenea, că *"aderarea la Alianţa Nord-Atlantică rămâne opţiunea fundamentală de securitate a României"*.

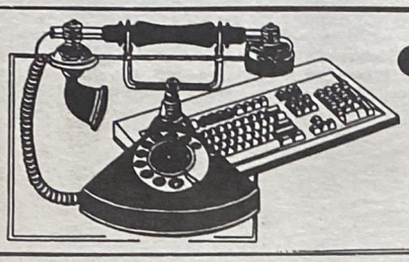

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

DUPĂ "OPERAŢIUNEA VULPEA DERŞERTULUI"

Pe data de 16 Decembrie, la ora 1 noaptea, ora 17 la Washington, Statele Unite şi Marea Britanie au inceput un bombardament aerian de patru zile, asupra Irakului. Nu trecuseră nici 24 de ore dela prezentarea la Consiliul de Securitate a raportului şefului UNSCOM, Richard Butler în care acesta semnala din nou, că nu are deplina cooperare a Irakului.

Această acţiune americano-britanică a luat prin surprindere pe membrii Consiliului de Securitate, care erau tocmai în şedinţă de analiză a situaţiei din Irak, în momentul când a început bombardamentul. Reprezentanţii Franţei, Rusiei şi Chinei, care sunt membri permanenţi ai consiliului, şi-au exprimat frustrarea faţă de această precipitare. Reprezentantul Rusiei a criticat pentru tacticile sale pe Richard Butler, considerat ca declanşator al situaţiei. Dolgov a spus că UNSCOM a fost obstrucţionată în ultima lună numai în cinci inspecţii din 300 şi numai una din acestea era de importanţă.

Preşedintele american nu a mai acordat nici un moment în plus diplomaţiei. El şi-a motivat din nou acţiunea pe considerentul că Irakul reprezintă încă un pericol pentru vecinii săi, prin posibilele sale arme chimice şi biologice. Coincidenţa făcea că în ziua următoare declanşării atacului asupra Irakului, urmau să fie votate în Camera Reprezentanţilor articolele de *impeachment*, de punere sub acuzare a Preşedintelui Clinton, ceea ce a dus la o serie de speculaţii.

Secretarul General ONU, Kofi Annan, şi-a exprimat dezamăgirea: *"Aceasta este o zi tristă pentru Naţiunile Unite şi pentru lume. Ea este o zi tristă şi pentru mine"*.

În prima zi, Pentagonul a anunţat că au fost lansate peste 250 de rachete de croazieră Tomhawk, de pe opt vase de război din Golful Persic şi de pe avioanele portavionului Enterprise, de tip F/14, F/A-18 ca şi EA-6B, care au lansat rachete HARM, antiradar.

Fabrica lovită de rachetele teleghidate

În ziua a doua, au participat la bombardamente avioanele gigante B-52, care au zburat dela baza lor din Insula Diego Garcia din Oceanul Indian. Ele pot transporta rachete de croazieră de două ori mai mari decât Tomahawk, original desemnate ca să transporte capete nucleare în timpul erei sovietice. Au început să participe la bombardamente şi avioanele engleze Tornado din bazele din Kuweit, odată cu avioanele americane F-16 şi A-10. De remarcat că avioanele americane cu bazele în Arabia Saudită nu au putut participa la raiduri, din cauza opoziţiei acesteia.

Chiar din prima zi au început o serie de demonstraţii de protest în mai mult ţări arabe, soldate cu arderea steagului american. Mulţi demonstranţi au susţinut că atacul a fost declanşat de Preşedintele Clinton cu scopul de a abate atenţia dela dezbaterile de *impeachment*, care trebuiau să aibă loc la Washington. Cele mai violente demonstraţii au avut loc în Egipt şi Siria. Guvernul american a închis temporar 40 de ambasade din Africa şi Asia.

Preşedintele Egiptului, Hosni Mubarak a apelat la Preşedintele Clinton ca să *"cruţe poporul irakian în suferinţă"*. În Siria demonstranţii au coborît steagul american de pe clădirea ambasadei americane şi i-au dat foc, iar locuinţa ambasadorului a fost prădată. Rusia şi-a rechemat ambasadorul, iar Duma a votat o rezoluţie de condamnare a Statelor Unite şi a Marii Britanii. *"Dacă exista încă Uniunea Sovietică, acest lucru nu s'ar fi întâmplat"*, a declarat liderul comunist Ghenadi Ziuganov, iar Elţin a spus că atacul a *"violat flagrant"* carta Naţiunilor Unite. În zilele următoare, Duma a hotărît amânarea ratificării tratatului de dezarmare nucleară, START 2, de mult ratificat de către Americani. Iranul a protestat fiindcă o rachetă a explodat chiar în centrul oraşului Khorramshahr, lângă o moschee.

În ziua a treia şi a patra, care a însemnat începerea Ramadanului (sărbătorirea momentului când Dumnezeu a revelat lui Mohamed, Coranul), au continuat atacurile aeriene asupra diverselor obiective, conform listei stabilite de Pentagon încă din Octombrie. Au fost lansate în total 400 de rachete, depăşind numărul de 389, câte au fost aruncate în timpul războiului din Golf în 1991. Au fost lansate de avioane în Sudul Irakului manifeste asupra trupelor, în care acestea erau informate că *"numai unităţile care sprijină regimul dela Bagdad"* sunt ţinta atacului, cu adausuri ca: *"unitatea voastră nu este o ţintă, dar este supravegheată"*.

Pentagonul a anunţat că au fost lovite 100 de obiective printre care puncte de apărare antiaeriană, centre militare şi barăcile Gărzii Republicane, armata de elită a lui Saddam. Au fost lovite ţinte industriale, rafinării, aerodroame ca şi 18 locuri suspectate de programare de arme. Din cele 100 de obiective, Pentagonul a comunicat că 43 au suferit pagube însemnate sau au fost distruse, 30 au fost moderat deteriorate, iar 12 au suferit numai pagube uşoare.

Primul ministru adjunct irakian Tariq Aziz, a declarat că au fost ucişi 62 de militari, din care 38 făceau parte din Garda Republicană. Au fost omoriţi 42 de civili şi 75 răniţi, dar se crede că număul victimelor a fost mai mare, cu atât mai mult în rândul Gărzii Republicane. Aziz a anunţat că Irakul a încetat să mai colaboreze cu UNSCOM şi s'a plâns că au fost lovite şcoli, oficii poştale şi o rafinărie.

Pentagonul a confirmat că nu a fost trasă nici o rachetă sol-aer împotriva avioanelor americane şi engleze. *"Dacă a fost vreo surpriză, a fost completa lipsă a unui răspuns"*, a declarat reporterilor Vice-Amiralul Scott Fry. Acest aspect este în favoarea celor care susţin că a fost exagerat mult pericolul pe care îl reprezintă Irakul pentru vecinii săi, după ce forţa sa aeriană a fost aproape distrusă, ca şi majoritatea tancurilor moderne acum şapte ani în războiul din Golf. În privinţa armelor chimice şi biologice, ei se întreabă de ce acestea nu au fost utilizate în 1991, când rachetele irakiene Scud ar fi putut să le transporte.

Se consideră că atacul a fost costisitor pentru Statele Unite, care anul trecut au cheltuit 2 miliarde de dolari pentru menţinerea în Golf a forţelor sale, iar fiecare rachetă de croazieră, din cele 400 lansate acum, costă 1 milion de dolari.

Criticii atacului prezent, printre care şi lideri din Congres s'au întrebat dacă Preşedintele Clinton nu a lansat acţiunea asupra Irakului pentru a abate atenţia dela turburările sale politice. Ei remarcă faptul că surprinzătorul atac asupra Sudanului şi Afganistanului a avut loc cu o zi înainte ca Monica Lewinsky să depună mărturie în faţa marelui juriu.

Consiliul de Securitate a continuat să rămână dezbinat până la sfârşitul lunii Decembrie. China s'a alăturat Rusiei, cerând în mod public demisia şefului UNSCOM, Richard Butler.

Ca lucrurile să fie şi mai complicate, Irakul a anunţat că va deschide focul asupra oricărui avion străin care va zbura în aşa-zisele zone de *"zbor interzis"*, cărora nu le-a acceptat niciodată legitimitatea. De reamintit istoricul acestor zone. În 1991 Statele Unite, Marea Britanie şi Franţa au înfiinţat o zonă de zbor interzis la Nord de paralela 36, pentru a proteja populaţia kurdă, care se răsculase şi era atacată de elicopterele Bagdadului. În 1992 a fost impusă Irakului a doua zonă de zbor interzis la Sud de paralela 32, pentru a proteja populaţa şiită, care se răsculase, fiind încurajată de Americani, dar apoi abandonată. În 1996 Americanii au extins spre Nord această zonă, până la paralela 33, deci până în suburbiile Bagdadului. Franţa a refuzat să participe la această extindere, încât ea este patrulată numai de avioane americane şi engleze. Statele Unite au justificat instalarea acestor zone de zbor interzis pe baza rezoluţiilor Consiliului de Securitate emise după Războiul din Golf, dar Consiliul nu a dat niciodată o rezoluţie explicită de înfiinţare a acestora.

Irakul şi-a pus în aplicaţie ameninţarea formulată pe data de 26 Decembrie, astfel că pe 28 Decembrie s'a deschis foc de rachete asupra avioanelor de patrulare, iar în zilele următoare au intrat în zonă şi avioane militare irakiene. Avioanele americane şi engleze au răspuns prin focuri de rachetă asupra avioanelor irakiene şi asupra bateriilor dela sol.

Prin noul atac aerian de patru zile asupra Irakului, Statele Unite au încercat din nou să slăbească poziţia lui Saddam Hussein, şi ca şi Marea Britanie, intenţionează să ajute grupările disidente cu mijloace financiare. Până acum aceste planuri nu au dat roade. Grupările de opoziţie sunt dezbinate, iar cele ale Kurzilor uneori luptă între ele. În 1996, după intervenţia trupelor irakiene în Nord, au fost distruse grupările de opoziţie instruite şi ajutate de CIA. Iar acum, în timpul atacului de patru zile, Şiiţii din Sud au etalat pe şosele drapele irakiene, marcând fidelitatea faţă de Bagdad.

Irakul a motivat încă de mai de mult necolaborarea cu echipele de inspectori UNSCOM, pe considerentul că acestea sunt formate din spioni. În mod surprinzător, de curând, oficiali ai Statelor Unite şi ai ONU au confirmat că în aceste echipe au fost introduşi agenţi americani ai serviciilor de informaţie, care au plantat dispozitive electronice pentru ascultarea convorbirilor oficialităţilor irakiene.

CLINTON, NETANYAHU ŞI PALESTINIENII

În încercarea sa de a repune din nou pe linia de plutire relaţiile israelo-palestiniene, Preşedintele Clinton şi-a ţinut promisiunea făcută la semnarea memorandumului dela Wye, de a asista pe data de 14 Decembrie la şedinţa Consiliului Naţional Palestinian. Aici urma să aibă loc votarea pentru anularea articolelor din Cartă, care cereau distrugerea Israelului.

Preşedintele şi Doamna Clinton au fost întâi la Ierusalim. Autorităţile au trebuit să şteargă afişele Evreilor extremişti, în care preşedintele era înfăţişat purtând pe cap tradiţionala broboadă arabă, spunând în ebraică, *"sunt un Palestinian"*. Au uitat când cu doi ani în urmă era calificat de ziarul Vedot Ahronost drept *"ultimul Sionist"*.

Preşedintele Clinton, alături de Preşedintele israelian Weizman, a aprins prima lumânare de Hanukkah şi a depus o piatră ovală la mormântul lui Itzhak Rabin, Primul ministru asasinat de un Evreu extremist la 4 Noembrie 1995. El semnase la 28 Septembrie 1995 la Casa Albă, acordul de pace cu Iasser Arafat.

La Gaza, unde a sosit cu elicopterul, Preşedintele Clinton a tăiat panglica de deschidere oficială a aeroportului internaţional. Cuplul prezidenţial a fost primit cu entuziasm de Palestinieni, iar Doamna Clinton s'a bucurat de o apreciere deosebită, fiindcă în Mai a făcut declaraţii în care se pronunţa pentru existnţa unui stat palestinian, ceea ce era o anatemă pentru guvernul Netanyahu şi Evreii ortodocşi. Preşedintele a acceptat ca dar dela Arafat, un Coran.

Preşedintele a asistat la şedinţa Consiliului Naţional Palestinian, care a votat prin ridicare de mâini rezoluţia prin care au fost şterse articolele care cereau distrugerea Israelului, o condiţie mai demult cerută de Netanyahu pentru a continua procesul de pace cu Palestinienii şi retragerea trupelor israeliene. Preşedintele Clinton, în cuvântarea sa, după ce a adus un elogiu Preşedintelui Arafat pentru felul cum a conlucrat pentru cauza păcii, a spus unele cuvinte plăcute pentru Palestinieni, dar neplăcute pentru Israelieni, ca: *"Înţeleg preocuparea Dumneavoastră în ce priveşte activitatea de colonizare evreiască, confiscarea de pământ şi demolarea de case"*. Sau, *"Israelul trebue să recunoască dreptul Palestinienilor de a aspira să trăiască liber, astăzi, mâine şi întotdeauna..."*

Netanyahu refuza continuarea acordului Wye

Dela Gaza, familia prezidenţială a plecat să viziteze Betleemul, aflat sub autoritate palestiniană. A fost vizitată împreună cu Arafat şi Doamna Arafat, Biserica *Naşterea Domnului*, construită pe locul unde se crede că s'a născut Iisus Hristos. Aici s'a audiat un cor de copii, care au cântat cântece de Crăciun. Arafat va asista mai târziu la Betleem şi la slujba de Crăciun, fiindcă la Musulmani Iisus este considerat profet şi nu este un renegat, ca la mozaici.

Într'o şedinţă finală la Ierusalim, la care au participat Preşedintele Clinton, Netanyahu, Arafat şi Madeleine Albright, premierul israelian a declarat clar că nu va respecta acordul semnat la Wye pentru o nouă retragere din Malul de Vest, deşi condiţia de modificare a cartei palestiniene fusese îndeplintă. El a pus noi condiţii, prin care şi renunţarea lui Arafat de a declara un stat palestinian în Mai 1999, dacă convorbirile de pace nu duc la nici un rezultat. Palestinienii s'au simţit frustraţi de poziţia israeliană şi au cerut încetarea expansiunii aşezămintelor evreieşti în Malul de Vest, ca şi eliberarea mai multor prizonieri politici.

Arafat a căutat să domolească manifestaţiile ostile împotriva Statelor Unite de extremişti în urma bombardării Irakului. Acestea ameninţau să umbrească bunele relaţii stabilite cu guvernul american, după vizita Preşedintelui Clinton la Gaza, vizită care a fost dezaprobată de Israelieni, fiind considerată o înclinare de balanţă în favoarea Palestinienilor.

Pe data de 21 Decembrie Knessetul a votat cu majoritate dizolvarea guvernului. *"Acest guvern a dezertat procesul de pace. Guvernul Netanyahu nu are o viziune pentru un viitor mai bun al statului Israel. El are numai un plan de supravieţuire, o capitulare sistematică în faţa extremiştilor"*, a declarat Ehud Barak, liderul Partidului Laburist de opoziţie. A fost fixată, după consultări, data de 17 Mai pentru noile alegeri.

Până atunci, procesul de pace israelo-palestinian rămâne probabil iar în suspensie, mai ales că Preşedintele Clinton are de trecut în Ianuarie prin furcile caudine ale Senatului. După cum se ştie, Camera Reprezentanilor a votat două articole de *impeachment* (de punere sub acuzare a preşedintelui) din cele patru prezentate de procurorul independent Starr. Primul de *sperjurie* în faţa Marelui Juriu, al doilea de *obstrucţionare a Justiţiei*. Senatul va judeca şi va da verdictul definitiv.

LECŢIE DE DREPT INTERNAŢIONAL PERVERTIT

—— Radu DUNĂREANU ——

E timpul să admitem, ruşinaţi şi umliţi, că forţele pro-comuniste de stânga sunt mult mai bine organizate şi mai persistente, în ura lor contra democraţiei, decât adevăratele forţe democratice, etichetate tendenţios *de dreapta*.

Cazul cel mai recent este cel al generalului Pinochet, fostul preşedinte al republicii Chile. Un grup de comunişti spanioli sub umbrela organizatorică numită *Stânga Unită* au făcut acţiune juridică în Spania, de extrădare a lui Pinochet, care se află în Anglia la tratament medical, acuzându-l de crime împotriva umanităţii contra lor, a comuniştilor spanioli, care se aflau în Chile la data când preşedintele comunist Salvador Allende a fost detronat prin acţiune militară de către Pinochet, în 1973.

Bineînţeles că nişte lorzi judecători din Anglia guvernului laburist/socialist sunt imediat de acord şi procedura de extrădare, în favoarea Spaniei socialiste, poate începe.

Să nu uităm că Anglia, prin intelectualii ei, are un trist record de colaborare prin spionaj şi trădare cu comunismul.

Aş vrea să precizez că, aşa cum am mai declarat de nenumărate ori în timpul vieţii mele de ziarist, atât eu cât şi publicaţiile care m'au tipărit, nu suntem de acord cu teroarea, execuţiile oponenţilor politici, tortura etc, cu atât mai mult cu cât eu sunt unul care am trecut prin acele stagii. Dacă Pinochet a dovedit legal că a acţionat împotriva legii şi încălcând drepturile umane la care Chile a aderat, este de datoria sistemului judiciar democratic al republicii Chile să judece aceste crime, dacă ele au fost făcute de către bătrânul general.

Ceea ce însă cei de stânga omit intenţionat să clarifice, iar guvernul englez să întrebe, este amănuntul: ce căutau acei Spanioli ca să lupte pentru comunistul Allende?

Se uită declaraţia publică a lui Allende că intenţia lui principală a fost să răstoarne regimul democratic din Chile, de acum 25 de ani. Pentru aceasta a organizat şi antrenat ilegal, cu ajutor cubanez, 15 mii de simpatizanţi ai violenţei armate, a emis o multitudine de decrete contrarii constituţiei, a anulat libertăţile individuale şi de presă etc.

Militarii patrioţi chilieni, de fapt, au salvat ţara lor dela putrefacţia comunistă.

S'au produs violenţe? Nu ne îndoim, deoarece a fost un război civil, dorit şi organizat de comunişti cu ajutor străin. Marxistul *El Prezidente* Allende s'a sinucis şi a fost găsit cu mâinile strânse pe o armă automată... sovietică.

Se uită de asemenea şi faptul că la câţiva ani dela eliminarea dictaturii comuniste incipiente, partidul comunist din Chile a cerut puterii frăţeşti, Uniunea Sovietică, să accepte opt activişti ca să fie antrenaţi în lupta de teroare şi gherilă. Ceea ce prietenoasa Uniune a şi făcut.

Justiţia leftistă caută să argumenteze că aceste crime împotriva umanităţii nu sunt prescriptibile, principiu la care noi toţi ar trebui să subscriem.

Bazat pe acest principiu toţi foştii şefi din fostele state comuniste ar trebui arestaţi şi predaţi tribunalului nou înfiinţat dela Haga.

Ciudat este că Fidel Castro, cu mâinile pătate de sângele a sute de mii de victime, este primit cu pompă ca un şef de stat. Politicienii vestici se apleacă, hai să zicem protocolar, în faţa celor are au ordonat, în China, masacrul din piaţa Tienanmen.

Mai mult decât atât: un oarecare Solomon Morel, Evreu polonez, comandantul unui lagăr de prizonieri germani în Polonia postbelică, este acuzat cu probe de uciderea a cel puţin 1.538 de militari germani, plus torturarea a unui număr nespecificat de victime. Morel s'a refugiat în Israel de unde Polonia îi cere extrădarea. Care este răspunsul statului democratic israelian, care ar trebui să fie cel mai militant în favoarea pedepsirii crimelor împotriva umanităţii? Israelul refuză cererea de extrădare deoarece conform legilor lor, crimele de care Morel este acuzat *s'au prescris* şi că acuzaţiile împotriva acestui sadic criminal... *nu întrunesc definiţia de genocid, conform legii israelite.*

Care este lecţia pe care noi trebue s'o reţinem?

Aşa după cum am spus, una a impotenţei noastre politice şi organizatorice.

Am mai propus de mai multe ori, aici ca exilat, dar şi în Ţară, organizarea unui institut similar cu cel al lui Wiesenthal din Viena, pentru colectarea de date contra comuniştilor care ne-au torturat şi ucis. Răspunsul a fost o penibilă tăcere.

Putem întocmi liste de anchetatori şi torţionari, în ciuda faptului că unii s'au refugiat în Israel, şi să cerem extrădarea şi judecarea lor. Unii dintre cei care au comis crime se află bine mersi chiar aici, pe pământul acestui continent. Facem noi ceva? Ne uităm unii la alţii şi pretindem că suntem creştini şi nu ne răzbunăm, când de fapt nu de răzbunare e vorba, ci de justiţie. În ceea ce mă priveşte am conştiinţa că, prin ce am scris, am numit pe torţionarii pe care i-am ştiut.

Am rămas foarte puţini supravieţuitori care putem mărturisi cu nume şi date crimele la care am fost victime sau martori. Majoritatea suntem deja, elegant vorbind, la vârsta senectuţii. Cei din Ţară, generaţiile tinere, dacă vor ca grozăviile şi crimele comuniste să nu se mai repete, trebue să preia această îndatorire şi să urmărească, imprescriptibil, pe toţi cei care au comis crime contra umanităţii, contra naţiunii române, ca parte a acestei umanităţi.

Cazul Pinochet dovedeşte că este o lecţie de drept internaţional pervertit, mutilat de către forţele procomuniste, de stânga, iar democraţia, care ar trebui să reprezinte adevărata dreptate, ca deobicei, priveşte neputincioasă.

Cazul Pinochet, pentru noi Românii ar trebui să fie o lecţie solidă că nu trebue să uităm crimele comuniştilor şi să-i acuzăm în orice colţ al lumii, fără nici un fel de prescripţie temporală. Numai aşa suferinţele noastre ar avea un sens uman.

CAZUL GENERALULUI CHILIAN AUGUSTO PINOCHET ÎN PRESA AMERICANĂ

—— Nicolae DIMA ——

Multe ziare americane, în special cele cu tendinţă de stânga, s'au declarat mulţumite de faptul că generalul Augusto Pinochet a fost reţinut şi ar putea răspunde penal în faţa unui tribunal din Spania, pentru dispariţia a numeroase persoane, în timp ce se afla la conducerea ţării sale. Alte publicaţii susţin însă că arestarea sa aruncă un nor negru asupra viitorului dreptului internaţional. Dar despre ce este vorba?

Generalul Augusto Pinochet a fost arestat de poliţia britanică, în timp ce se afla la tratament într'un spital particular din Londra. Arestarea a survenit în urma cererii unui judecător din Spania care investighează condiţiile morţii mai multor cetăţeni spanioli în timpul regimului Pinochet. Fostul general este însă senator pe viaţă şi deţine un paşaport diplomatic.

În acest context, ziarul *The Dallas Morning News* din Texas susţine că generalul a făcut o mare greşeală călătorind în străinătate. În opinia ziarului, Pinochet a fost fie prea arogant pentru că s'a considerat invulnerabil, fie că nu l-a avertizat nimeni că paşaportul diplomatic nu reprezintă o garanţie deplină de protecţie. În plus, susţine ziarul din Texas, el a greşit vizitând o ţară în care ramura judiciară a guvernului este independentă.

The San Francisco Chronicle numeşte arestul o victorie a celor care militează pentru depturile omului. Ziarul californian adaugă însă că, implicaţiile ce decurg din arestarea unei persoane cu imunitate diplomatică, complică situaţia.

The Washington Times este de părere însă că scopul nu scuză mijloacele şi adaugă. În această situaţie comunitatea internaţională trebue să fie precaută. Generalul Pinochet este o personalitate complexă. Ca dictator, el nu a tolerat disidenţa, dar a salvat ţara de comunism. El a fost autoritar, dar a promovat o economie de piaţă liberă, a condus Chile pe calea progresului şi, în cele din urmă, a renunţat de bună voie la putere.

The Wall Street Journal reaminteşte de asemenea cititorilor că generalul Pinochet a salvat Chile dela haosul promovat de regimul pro-marxist condus de fostul preşedinte Allende. El a salvat Chile de perspectiva dezordinei economice, a demonstraţiilor violente, a cozilor la alimente, şi a multor altor calamităţi. Prestigiosul ziar newyorkez se întreabă apoi dacă este legal ca Anglia să-l aresteze pe Pinochet la cererea unui judecător spaniol? Mai mult decât atât, ziarul de întreabă de ce Spania nu l-a arestat pe Fidel Castro, când a fost în vizită la Madrid.

Asasinatele pe care le-a comis Fidel Castro, a susţinut *The Wall Street Journal*, precum şi încălcările continue ale drepturilor omului în Cuba, fac ca cele mai exagerate acuzaţii la adresa generalului Pinochet să pară minuscule prin comparaţie. În realitate, adaugă ziarul, subversiunea programelor promovate de Fidel Castro în America Latină a cauzat în mod direct brutalităţile care au măcinat continentul în anii '70. Încercările continue ale Havanei de a răspândi revoluţia marxistă au contribuit mult la instalarea dictaturilor militare din America de Sud. Generalul Pinochet, încheie *The Wall Street Journal*, este omul care a făcut probabil cel mai mult pentru stăvilirea tăvălugului comunist în America Latină.

Este interesant însă că judecătorul spaniol care a cerut arestarea generalului Pinochet nu pare să dispună de probele necesare pentru implicarea juridică a fostului lider chilian. În acest context, ar fi posibil ca bătrânului general să i se permită să se întoarcă în ţară, dar stângiştii au obţinut totuşi o victorie simbolică prin reţinerea sa şi prin publicitatea făcută în jurul cazului.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

EFEMERIDE

LA ÎNCEPUT DE AN

Alternând între o climă subtropicală şi alta arctică, ultima lună a anului 1998 s'a încadrat în situaţia generală a politicii lumii actuale.

Fără declaraţie de război, Irakul a fost bumbăcit mai puternic decât lungul război din Vietnam, într'o acţiune de trei zile - respectându-se Ramadanul musulmanilor şi Crăciunul creştinilor - rachetele să rămână în rafturile lor de pe portavioanele din Golf. Că inamicul public numărul unu, Saddam nu s'a clintit din loc şi situaţia din Orientul Apropiat a rămas ca la început, asta este altă poveste. Cert e un lucru, că atacul împotriva Irakului s'a declanşat tocmai când Camera Reprezentanţilor din Statele Unite trebuia să voteze acuzarea Preşedintelui Clinton, pentru fapte care ţin de aproape un an atenţia Americanilor, rămâne doar o *"simplă coincidenţă"*.

Cămaşa exilatului român fiind însă România, drept este să vedem ce s'a întâmplat în ultimul an în *"ţara vinului şi-a pâinii"*.

Bilanţul politic, economic şi indicii financiari sunt deficitari cu minusuri alarmante. Convenţia Democrată nu şi-a onorat cu nimic promisiunile făcute înainte de alegeri, iar de celebrul *"Contract cu România"* nu-şi mai aduce nimeni aminte. Totul în ţară este anormal, ca într'un teatru absurd. Politicienii îţi râd în nas când le aduci aminte de promisiuni: *"Am promis ceva şi nu ne-am ţinut de cuvânt? Vorba era a noastră! Noi am dat-o, noi o retragem!"*

Între putere şi opoziţie, Românul nu are ce alege. Aceeaşi corupţie, aceeaşi demagogie, aceeaşi incapacitate, parcă ar suferi de o boală întinsă peste ei, asemenea unei ape negre care a cuprins toate partidele şi creşte până a-i înneca pe toţi.

Molima acţionează doar la vârf, la limita politicienilor şi acoliţilor lor. Populaţia începe să devină imună. Foametea, frigul, lipsurile de tot felul au căli-t-o, ca nişte antidoturi împotriva virusului politicianist. Testul dat de bucureşteni la alegerile pentru Primarul General al Capitalei, demonstrează suficient că falsa democraţie scoasă cu forcepsul în România în Decembrie 1989, n'are nimic comun cu adevărata libertate şi democraţie reală.

Poporul român care a scăpat de formulele de guvernare comunistă - de comunişti n'a scăpat nici acum - a fost păcălit şi în 1990 şi în 1992 de agitpropagandiştii şcoliţi la Moscova, a plătit şi mai plăteşte încă uşurinţa cu care a fost tras pe sfoară atunci, dar şi-a pus speranţa în arhaicii care în 1996, veneau pe rosinante în armuri medievale, să răstoarne în secolul rachetelor nucleare, morile dracilor acţionate cu combustibil atomic.

Minţiţi şi după 1996, Românii nu mai cred în nimeni, dar imaturitatea politică în care s'a complăcut după 1989, găsind la început neo-comunismul iliescian, se răsfrânge dramatic asupra vieţii lor de astăzi.

România de astăzi este aparent condusă de un preşedinte şi de un parlament liber ales.

Aşa cum este, acest parlament emite legi - care nu sunt respectate - vorbeşte în numele poporului, dar cârma este în alte mâini, care se află într'o cabină nevăzută, iar direcţia de mers este dată de alt comandant de vas, încât atât Preşedintele, parlamentul, partidele politice dela guvern sau din opoziţie, nu sunt decât nişte simpli pasageri, ai unui vas în derivă. Securitatea şi alte forţe oculte stau la timonă. Nici SRI, nici reţeaua din exterior, ca instituţii legale de informaţii şi contra-informaţii nu controlează orientarea României. Vechile cadre crescute de comunişti, şcolite în instituţii de învăţământ din Apus, cunoscând mai multe limbi străine şi iniţiate în taine de comerţ, finanţe, politică, armată, subversivitate şi terorism, care au scăpat intacte după 1989, n'au rămas pasive după aceea, ele s'au infiltrat peste tot, dar cea mai rodnică activitate o duc prin reţeaua de agenţi strecurată în biserici şi multe organizaţii din Exil.

În Europa Occidentală, dar mai ales în America, noua lor organizare şi-a fixat ca ţintă bisericile, unde după modificările aduse statutelor (?!) pot intra uşor în parohiile unde preoţii cu vechi state de activişti îi promovează în consilii parohiale şi membri delegaţi la Congresul Episcopiei.

Vor continua şi în acest al zecelea an dela Revoluţia Tineretului din România?

Depinde de comunităţile româneşti din Exil, cât de puternic sunt anihilate de aceşti infiltraţi, iar în ţară de capacitatea de trezire şi acţiune a poporului român, care nu şi-a spus încă ultimul cuvânt la eradicarea comunismului.

La început de an, sperăm în puterea de redresare a României, pentrucă oameni cinstiţi şi capabili sunt destui în ţară, numai că ei nu sunt folosiţi de cei care nu au interes ca România să ajungă la starea de normalitate. Lor le adresăm urarea noastră: *"La Mulţi Ani!"*.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

"REINVENTAREA POLITICII" DE VLADIMIR TISMĂNEANU

- VIII -

—Ion BOIERU—

Cartea aceasta, nu poate fi recenzată după modelele obişnuite de recenzie, din cauza felului în care a fost scrisă, cu o îngrămădire de material şi cu afirmaţii surprinzătoare, făcute parcă să afişeze gama de potenţe ale *"geniului autorului"* decretat de Dan Pavel.

În realitate, materialul îngrămădit şi înghesuit, apare, după opinia noastră, ca un divertisment şi este o simplă glumă, căci *"această carte asigură o orientare în politica naţiunilor din Europa Răsăriteană"*, pag.31. Deci, trebue să ne aşteptăm la viziuni largi, integratoare din partea unui autor, care, vorbind despre România, în special despre Bucureşti, vorbeşte despre existenţa unei *"nostalgii generale pentru vremurile când la Praga, Budapesta, Bucureşti şi Varşovia erau adevărate capitale europene, leagăne ale unor îndrăzneţe experimente culturale situate la avangarda modernităţii artistice. Ca să dăm câteva exemple: la Praga - Franz Kafka, la Budapesta a fost cartierul general al unei lectice emulaţii intelectuale: Georg Lukacs, Arthur Koestler şi Bela Bartok, cât despre Bucureşti, aici şi-au făcut debutul literar între perioada interbelică autorii Eugene Ionescu, Mircea Eliade şi Emil Cioran"*, pag.32.

Şi acum, urmează textul care dezleagă toate aceste bolborosiri de mai sus *"în această parte a lumii, fenomenele trecutului continuă să marcheze imaginaţia colectivă"*, pag.32...

"Ca să poţi înţelege actualul mozaic de tendinţe etnice, politice şi culturale, precum şi implicaţiile acestuia în viitor, e de o importanţă crucială să revedem experienţa istorică a ţărilor Europei de Răsărit între 1918 şi 1945, înainte de venirea regimurilor comuniste, imediat după cel de-al Doilea Război Mondial", pag.32.

Ce semnificaţie politică sau sociologică are menţionarea *"debutului literar"* al lui E. Ionescu, Mircea Eliade şi Emil Cioran, afară de o paradă personală a autorului de cunoştinţe despre cultura românească, care, în fond, sunt foarte sărace? Dacă conecţiunea autorului este făcută cu afirmaţia că *"fenomenele trecutului continuă să marcheze imaginaţia colectivă"*, pag.32, atunci ne putem da seama despre diversiunea autorului, căci există un tâlc pe care vrea să-l ascundă, căci *"debutul literar"* al celor trei scriitori nu are nici o însemnătate într'o carte despre politică, cum o vrea Tismăneanu pe a lui.

O lume fragmentată, 1918 - 1945

"În secolul al XIX-lea, Occidentul ştia de existenţa Ungurilor, a Românilor şi Polonezilor, dar atitudinea generală era una de ignorare binevoitoare", pag.32.

"Majoritatea ţărilor despre care se vorbeşte în această carte au apărut ca state - naţiuni independente doar în urma colapsului din 1917-1918 al marilor imperii europene", pag.32.

În cele două citate de mai sus, se poate observa cu uşurinţă, maniera trunchiată de a privi istoria din această parte a Răsăritului european, căci ţările menţionate de autor, au fost la întretăierea ciocnirilor dintre marile puteri europene cu Imperiul Otoman şi erau subiect permanent de discuţii şi dezbateri în tratatele de pace care urmau războaielor dintre marile imperii. Nu se zbăteau oare Englezii, Francezii, Austriecii pentru gurile Dunării şi pentru acapararea zonelor petrolifere şi agricole? Niciodată aceste ţări nu au ignorat Ungaria, România şi Polonia. Firește, Primul Război Mondial a adus modificări importante în configuraţia răsăriteană a Europei, cu toate războaiele de proporţii mai mari, datorită reglărilor şi procedurilor juridice internaţionale, influenţate şi impuse în bună parte de învingători.

Însă este impropriu să se afirme că realizarea (în România) a Marii Uniri din 1918 a fost răsplătită prin Tratatele dela Versailles şi Trianon (1918-1920) de către coaliţia Antantei.

După cum tot impropriu şi neadevărat este să se afirme că în România *"în pofida atacurilor din partea mişcărilor de extremă dreaptă şi extremă stângă, sistemul parlamentar funcţionase corect până în 1938, când regele Carol al II-lea şi-a proclamat dictatura regală şi a dizolvat partidele şi parlamentul"* - pag.33.

Sistemul parlamentar, în România, cât şi în toate ţările europene a avut deficienţe structurale, care au generat reacţiuni puternice şi de mare anvergură, atât din dreapta politică, cât şi din stânga. Dictatura regelui Carol al II-lea a fost, şi ea, rezultatul parlamentarismului vicios şi iremediabil. Constituţia nu era respectată în prevederile ei, abuzul de putere şi ilegalităţile care duceau la mari scandaluri şi acţiuni de corupţie, de largă notorietate, însoţite de o extensivă *"moarte civilă"*, ca *"uciderii ale autorităţilor de stat"*, fără nici o acoperire legală, cu trădarea intereselor naţionale, prin diverse strategii de politică externă în conecţiune cu oculte politice internaţionale (cazul Titulescu, de a include România în spaţiul de interese sovietice, este cel mai cunoscut).

Este adevărat că autorul precizează în acest subcapitol că *"în toate aceste ţări, atitudinea faţă de revoluţia bolşevică şi statul sovietic a avut o importanţă crucială"*, pag.34 şi că *"majoritatea cetăţenilor Europei Răsăritene doreau să-şi afirme propria lor identitate etnică"* - pag.34, *"după secole de viaţă culturală şi politică a Imperiului Austro-Ungar, a Germaniei imperiale, Rusiei ţariste şi Turcilor otomani"*, pag.34 şi că *"a fi antibolşevic şi anticomunist în Polonia şi România - state a căror integritate era pusă la îndoială de către Kremlin şi sprijinitorii acestuia era* acelaşi lucru cu a lupta..."

Cu toate aceste idei rezonabile, citate mai sus, autorul nostru, în genialitatea lui, dă numai un exemplu, cel al Poloniei despre *"triumful anticomunist"*, relevat de Adam Michnik, într'o carte a lui şi menţionează că *"politica creării unui 'cordon sanitar' împotriva expansiunii sovietice în Europa Răsăriteană a fost atât de populară în largi pături sociale"*, pag.34. În schimb, când este vorba despre România, autorul nu subliniază caracterul luptei anticomuniste şi deplasează discuţia anti-sovietică pe alte direcţii, pentru a explica apariţia *"Legiunii Arhanghelul Mihail"* prin *"dezamăgirile sociale"* şi *"fobiile etnice"* şi *"manipulând simboluri religioase şi promiţând purificarea spirituală a corupţiei vieţii politice din ţară"*, încercând *"să-i mobilizeze pe Români împotriva minorităţilor etnice, mai ales a Evreilor"*, pag.35.

"Combinând leit-motive romantice anticapitaliste cu un şovinism virulent, 'Garda de Fier' privea democraţia parlamentară ca pe o instituţie artificială de tip occidental, neromânească, pe care o voiau înlocuită cu o dictatură", pag.35.

Cu câteva rânduri înainte, Tismăneanu scrie că *"dezamăgirea socială a dus la explozii de ură şi mânie. Noile instituţii democratice care includeau parlamentele şi o justiţie independentă, erau prea fragile pentru a stăvili astfel de atacuri radicale"*, pag.34. Asta, la toate ţările din Europa răsăriteană. Deci, aceste ultime rânduri au fost uitate cu desăvârşire, atunci când incriminează *"mişcarea fascistă, Legiunea Arganghelul Mihail"*. Şi a fost intenţionat uitată legitimitatea antibolşevică a legionarilor, căci ei au fost primii Români care au dat alarma pericolului bolşevic al Moscovei şi au demascat rolul nefast al politicii lui Titulescu. România este tratată altfel decât ar fi parte din Răsăritul Europei. Autorul nu uită să utilizeze un ton polemic în caracterizarea stărilor de lucruri din România, pentrucă, se pare că este o ţară căreia îi rezervă un tratament special.

Va urma

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

SCANDAL LA CASA ALBĂ

După 130 de ani, în istoria politică a Statelor Unite, un preşedinte este pus la colţ, ca un elev nedisciplinat. Dar pentru prima oară, în toată istoria lor, preşedintele este silit de împrejurări să apară la televizor, cerându-şi iertare. Zadarnic s'au chinuit democraţii din comisia juridică de a schimba faţa procesului care se dezbătea în Camera Deputaţilor, într'un proces sexual, n'au reuşit nu numai să schimbe faţa procesului, dar nici măcar să schimbe sentinţa într'o cenzură a vinovatului. Sentinţa sună limpede ca bună ziua, că William Jefferson Clinton, Preşedintele Statelor Unite, este *"impeached"* pentru crima de sperjur şi dusul cu muia al naţiunii, al familiei sale, al prietenilor săi şi al celor din jurul său, care au crezut în ei, care l-au iubit şi care şi-au pus toată nădejdea în el.

Şi democraţii au început să urle din toţi bojocii că nu este bine ce se face, condamnând un preşedinte extrem de popular şi ales prin vot de două ori. Condamnarea nu s'a făcut în Camera Deputaţilor, care judecau doar cele spuse şi cele aflate în raportul judecătorului Kenneth Starr.

Totul a mers cu Billy Boy, şi toată lumea a crezut în cuvintele ce vor rămâne proverbiale *"vă spun vouă că între mine şi Monica Lewinsky n'a existat nici un fel de raporturi sexuale"*. Numai că a apărut rochia albastră cu urmele întâlnirilor amoroase dintre el şi *"femeia aceea"*, cum o definea acum Prezidentul. Şi o altă apariţie la televizor a fost necesară, când preşedintele, pus în faţa dovezii de nerepudiat, a fost obligat să recunoască că *da*, au avut loc întâlniri sexuale nepermise.

S'a făcut atâta caz cu procesul fostului preşedinte Nixon în cadrul acestui proces, că spectatorul nu mai ştia unde sta şi ce să creadă. Numai că Nixon, văzându-se strâns cu uşa, a demisionat, pe când William Jefferson Clinton a afirmat de nenumărate ori că n'are nici în gând să facă un asemenea gest, la care trebue să adăugăm pe sfătuitorii săi, care-l încurajează, bazaţi pe opiniile publicului, care se ridicau pe zi ce trecea. Şi aşa, rămâne să vedem care anume situaţie va fi după *"adevărata"* judecată a Senatului.

Domnul David Schippers, care a investigat şi apoi a raportat, cu lux de amănunte Camerei Deputaţilor, matrapazlâcurile Preşedintelui a declarat că *"dacă nu se trece la un 'impeachment', atunci Camera nu va fi în stare să procedeze astfel în viitor."* Şi, pentrucă amănuntele date în vileag de dânsul, pare-se n'au fost suficiente, a mai fost nevoie să se precizeze că preşedintele o chema pe Monica după miezul nopţii la telefon şi între ei, avea loc sex prin telefon. (Ce o mai fi şi asta, o să aflăm când Monica îşi va publica amintirile, carte la care se zice că lucrează.

Omul cu dangaua pe faţă şi pe spate nu a scăpat de afacerea ruşinoasă, nici în vizita lui în Japonia sau Israel, unde a fost întrebat de ziarişti ce anume are de spus în chestiunea aceasta. Îl urmăreşte ca o umbră, căderea în *"păcat"*, cum singur a numit-o, peste tot.

Bill Clinton a făcut de râs poziţia de preşedinte, făcându-se el singur de râsul lumii. Şi totuşi, fără ruşine, apare în faţa poporului. Au Nemţii o zicală a lor pentru asemenea categorii de fiinţe umane, zicându-le *"unvershamt"*, oameni ce nu ştiu ce e aia ruşine.

Şi colac peste pupăză, în chiar preziua punerii lui sub acuzaţia de a fi jurat fals, din ordinul său, bombele căzeau deasupra Irakului, şi oamenii au început să fie suspicioşi, întrebându-se dacă a fost o simplă coincidenţă, sau a fost o cocoloşire a adevărului, îndreptându-se atenţia publicului în altă parte decât afacerea Lewinsky.

Dacă Senatul american, va urma Camera Deputaţilor, Clinton va fi *"impeached"*, sau cel puţin cenzurat, ca să se facă pe voia simpatizanţilor lui, sau îl va bate amical pe spate şi îl va achita, rămâne de văzut.

Minciuna sub jurământ, fapt pentru care stau după zăbrele atâtea persoane, este considerat drept crimă. Când e vorba de preşedinte, lucrurile se schimbă. El este, se vede, deasupra legii, nu-i ca mine sau ca tine, om de rând.

Nicolae NOVAC